NAḶA VEṆBĀ

THE STORY OF
KING NALA
AND
PRINCESS DAMAYANTI

A Narrative Poem by

MAURICE LANGTON

BIBLIOGRAPHICAL DATA

Title of the book	: **Nal̤a Venb̤ā**
Translator	: Maurice Langton
Publisher & Copyright	: International Institute of Tamil Studies, CIT Campus, Tharamani Post, Chennai - 600 113.
Publication No.	: **262**
Language	: English
Date of Publication	: August 1997
Edition	: Reprint
Paper used	: 18.6 Tamil Nadu Super Printing
Size of the Book	: 1/8 Demy Size Royal Octova
Printing types used	: 10pt, 12pt, 18pt.
Number of pages	: xvi + 192 : 208
Number of Copies	: 1000
Price	: **Rs. 45 /-**
Printer	: Udhayam Offset Printers 44, Singanna Street, Chindadripet, Chennai - 600 002
Binding	: Paper Back
Subject	: An English Translation of the story of King Nala and Princess Damayanti

Dr. S.Ramar Ilango
Director
International Institute of Tamil Studies
Tharamani,
Chennai -600 113.

Editorial Note

Puhalendi Pulavar was one of the most leading Tamil poets of the medieval times. He was adept in composing in Venpa metre and hence the saying "Venpavir puhalendi" (Puhalendi for Venpa composition). Though the venpa metre was employed during the Sankam Period, it was only Puhalendi who gave it a definite style and Journal which own him that epithet. He brought in a new style, rhythm and flow to Venpa metre.

Scholars differ on the period in which Puhalendi lived. But the majority opined that he lived in 13th C. seems to be nearer the truth.

This remarkable poet chose a story from the Maha Bharata for his inimitable work. Perhaps Dharmaputtra an embodiment of virtue lost his kingdom and was reduced to slavery because of the fact that he indulged in gambling, the sages in the forest who wanted to console Dharmaputtra narrated the story of Nala, another king who lost everything in gambling. Puhalendi was, perhaps conscious of this similarity and wanted exhort the people not to indulge in it. He wove a beautiful epic around this story.

Though didatic in nature, the Nalavenpa has all the poetic excellence is rich in rhymes and rhythms and similes and metaphore. Therefore there is no wonder that the Western scholar, Mr.Maurice Langton was attracted to it and reproduced the same in poetry. It has the grandeur of the original and is as much interesting.

publishing.

The International Institute of Tamil Studies took the liberty of printing the original (Tamil) and translation (English) side by side. This, we are sure, will satisfy the readers, knowing either only one of the languages or both.

DIRECTOR

Published with the Financial Assitance
given by the Directorate of Tamil Development-
Govt of Tamil Nadu under the scheme of
"Grants for Good Translation works"

TRANSLATOR'S FOREWORD

S TRANSLATION was begun eight years or so ago as a abour of love, without any thought of publication. Much as written to while away the time on wearisome journeys n, omnibus, bullock-cart, cycle, or on foot across the plains alêndi's own Pândian Land. Some stanzas call to mind a ouse on the shore of the Indian Ocean, others a village a after Evensong, when the lamps have burned too low l, others again a railway waiting-room or wayside 'bus- the sultry heat of a tropic noon. The translator makes m to be a poet, but as a great lover of poetry, especially e poets who know that the chief business of a poet is to ale in verse, he believes that Puhalêndi's *Nala* is worthy d in the company of the great narrative poems of the and it is that belief that has urged him on to the tion of the task.

the vexed question whether poetry, if it is to be ted at all, should be literally translated into prose or ed into verse, the translator is clearly on the side of rald and Coni gton. A literal translation of such a poem would be intolerable. It must be admitted that there nzas where, owing to the immense compression of which mil language is capable, the less significant of a mass ceits has inevitably been omitted, and occasionally an idea en added to bring out the significance of the original. equently recurring otiose epithets of the Tamil poet have ways been faithfully rendered; on the other hand otiose ts familiar to English poetry have been introduced nd of compensation. The whole style, with its archaisms, tions, repetitions, and poetic *clichés*, is a deliberate imita- f the original. It is hoped that the resulting effect gives untrue impression of Puhalêndi's poem.

following the rule that each stanza of the original must presented by one stanza in the translation, an occasional tion has been made in transferring a less important conceit one stanza to another, in preference to omitting it ther. In one place two stanzas have been transposed to

ences to the monarch evoking a gracious smile from the throne and applause from the audience.

THE POET

Puhalêndi was Poet Laureate at the court of King Varakuna Pândian at Madhurai in the twelfth century A.D. Hence the honorific title of Púlavar appended to his name. He is said to have belonged to the Vellâla caste, the cultured and wealthy gentlemen-farmers of the Tamil land. Little is known of his personal history. One account gives as his birthplace a village near Chingleput, but his affection for the Pândian country would suggest that this was his native land. The greater part of the traditions concerning his life is occupied with the account of his life-long rivalry with Ottakkûttan, the court poet of the Chôla king, Kulôttungan. When Kulôttungan's father on his death-bed determined to negotiate a marriage for his son and heir with the daughter of the Pândian king, he sent Ottakkûttan to Madhurai as his envoy. It was here that the rivalry between the two poets began. Puhalêndi incurred the jealousy of Ottakkûttan both by excelling him in poetic skill and by comparing the Chôla kingdom unfavourably with the Pândian. Quixotically King Varakunan decided to send Puhalêndi to Uraiyûr as part of his daughter's dowry. The rivalry between the poets continued unabated, until Ottakûttan succeeded in getting Puhalêndi put in prison. By all accounts Puhalêndi does not seem to have suffered very arduous confinement, and he spent his time writing poetry. He was eventually released through the influence of the young queen. He then retired to Múranai, to the court of King Chandiran-swargi, a vassal of the Chôla King. There in response to Chandiran-swargi's desire he composed the *Nala Venba*, the story of Nala and Damayanti.

The last glimpse we have of him is the story of his hiding in the house of Ottakkûttan with the intention of murdering him, where, upon hearing Ottakkûttan express privately to his wife high praise of his *Nala Venba*, he revealed himself and flung himsef into Ottakkûttan's arms. So at last the two enemies were reconciled.

The other great poet of the age was the greatest and the most famous of the three, Kamban, the author of the Tamil *Râmâyana*. This period of Tamil literature, A.D. 1100-1400, is an age of Sanskrit influence, as may be seen from the fact that both the *Râmâyana* and the *Nala Venba* are based on Sanskrit originals. The ornateness of the style is also said to be imitated from the Sanskrit and is less highly esteemed by Tamil literary critics that the purer style of the three classical ages that preceded it. The language is also blamed for its admission of Sanskrit derivatives. For all that, the vocabulary of the *Nala Venba* is more than ninety per cent pure Dravidian. The whole setting too of the poem is South Indian; the names alone are Northern. In the account of Damayanti's suitors, for example, it is clear that the poet knows nothing of North India; the descriptions of Oudh and of the Punjab are purely literary, but when he speaks of the Pândian, Chôla and Chera kingdoms he speaks of the land he knows and loves.

METRE

This is not the place for an excursus on the metres of Tamil classical poetry. Suffice it to say that the *Venba* metre consists of four-line stanzas, of which the first three lines are tetrameters and the fourth a trimeter catalectic. The stanza used in the translation consists of three iambic tetrameters followed by a dimeter catalectic, as near an equivalent as could be expected. (The tetrameters are divided by a strong caesura and a hypermetric syllable is occasionally introduced for the sake of variety.) Acknowledgement for the source of this metre should be made to George Herbert; the debt will be obvious.

In the translation the lines rhyme in couplets, with occasional interior rhymes. In the original they rhyme in couplets, with a less pronounced interior rhyme after a caesura in the second line. In Tamil verse, however, the rhyme occurs at the beginning not the end of the line. This is occasionally found

II.92, where a repetition in the original requires it, and the effect there is carried on by the repetitions of the succeeding stanzas. Both in the original and in the translation alliteration is freely used for purely decorative effect.

PROPER NAMES

The Tamil language possesses no aspirated consonants, no true sibilants, and does not distinguish between b and p, between d and t, ḍ and ṭ, g and k. To preserve the Tamil flavour of the poem the Tamil spelling has been in the main retained, though for the sake of euphony the Sanskrit form is sometimes preferred, as for instance Nishada rather than Niṭada. Nor has the process been carried to extremes; 'Damayanti' might have been written 'Tamayanti', as it actually is in Tamil. For the same reasons the final n or r of the Tamil masculine nominative ending is used along with the more usual form; i.e., 'Nala' and 'Nalan', 'Vîma' (Skt. 'Bhîma') and 'Vîman', 'Viyâsar' (Skt. 'Vyâsa'). For those who are ignorant of Indian languages, the names should be pronounced as in Italian, except that the short a has the sound of the u in 'butter'; e.g., 'Nala' rhymes with 'duller', and 'Kali' with 'gully'. In the text no distinction has been made between dentals and linguals (between t and ṭ, d and ḍ). This distinction holds good in Tamil, and those acquainted with Sanskrit will be able to make it for themselves. On the first occurrence of a name all the long vowels are marked with the circumflex accent, and where doubt might arise the stress is marked on a short syllable by the acute accent. In conclusion it may be added that the h in Puhaḷêṇḍi's name is actually a very soft k and the ḷ is a letter peculiar to Tamil, a retroflex liquid pronounced in different parts of the Tamil country sometimes as ṛ, sometimes ḷ, sometimes almost zh.

THE PHILOSOPHY

The main interest of the poem is of course aesthetic—it is a good story told in lovely verse. Students of religion will also find a subsidiary interest in studying in it a popular form of the doctrine of *karma* which is universal in Hinduism. When a character acts meanly and plunges himself and his dear ones in distress, the poet ascribes this to his *karma*, the fruit of his misdeeds in earlier lives. This concept is quite alien to Western ways of thought: those to whom it comes as a strange doctrine will do well to remember that it is the attempt of a great religion to deal with the same problem of human suffering and Divine justice as is wrestled with, in the Christian Scriptures, in the book of Job.

But, once more, it is as a love story in verse that this poem has its main appeal. The closing couplet of Dryden's *All for Love*, applied by him to Anthony and Cleopatra, could more justly be applied to Nala and Damayanti—

> 'And fame to late posterity shall tell
> No lovers lived so great or died so well.'

I should like to take this opportunity of thanking Miss I. R. Warren for the beautiful illustrations which she has made for this book.

Palamcottah, 1948 M. C. LANGTON

Sweetest of Pulavars, Puhalêndi! long
Hast thou been wont to lead me by the hand,
And on the gilded pinions of thy song
Transport my soul to that enchanted land,

Where in clear waters swans sedately steer
And spicy trees perfume the summer gale,
Where pearl-enamelled on the crystal mere
The lily and the lotus never fail;

Where lords and ladies in their garlands gay
With buzzing of innumerable bees
Walk peacock-like in beauty night and day,
And aye for gods and men a Fate decrees

Virtue and courage have their guerdon due,
And hate is shamed, but love is ever true.

M.C.L.

PROLOGUE

PRINCE DHARMA, eldest of the sons of Pându, was driven from his kingdom by his brother Duryôdhana. In exile he is visited by the Brahman sage and poet, Viyâsar. From him he seeks encouragement and consolation. Viyâsar proceeds to relate to him the story of King Nala, who in ancient time was likewise driven unjustly from his throne.

The whole succeeding story is thus put in the mouth of Viyâsar, but this original *mise en scène* is entirely forgotten as the tale proceeds, and outside the prologue neither Dharma nor Viyâsar is mentioned again.

CONTENTS

	PAGE
Editorial Note	iii
TRANSLATIOR'S FOREWORD	vii
TO PUHALENDI	xii
PROLOGUE	xiii
CANTO THE FIRST	1
CANTO THE SECOND	80
CANTO THE THIRD	150

CANTO THE FIRST

SYNOPSIS

IN THE LAND of Nishada and in its capital city Maha Vitidapuram there dwelt a noble and virtuous king named Nala. One day king Nala, walking with the ladies of his court in the royal park, sees a white swan floating on the lake close to the shore. He sends the girls to catch it, and, when they bring the swan to him, addresses it with gentle and flattering words. The swan, pleased with the king's favour, tells him of a fair princess named Damayanti, daughter of Vima the king of Vidarpa, whom it promises to make his bride. Nala falls in love with Damayanti at first hearing of her beauty, and sends the swan to plead his cause with the princess. The swan flies away to Kundinapuram, Vima's capital, where she finds Damayanti, and, telling her of Nala's high courage and renown, causes her to fall in love with him as he with her. The swan then flies back to king Nala, who anxiously awaits its return.

Damayanti's lovesickness is at once known to her maids-in-waiting, and by them reported to her mother and father. King Vima, impressed by his daughter's beauty, resolves to invite all the princes of India to attend a Swayamvaram, at which according to ancient Indian custom she shall choose her own husband by putting a golden garland about his neck.

Vima's court. The news of this event is reported even
Indra in heaven by the sage Narada. The gods themsel
join the procession of suitors, and on their way the four gr
gods, Indra, Yama, Agni and Varuna, encounter King Na
Indra begs Nala to act as their advocate to press their suit w
Damayanti. Nala agrees to their request before knowing wha
is. Learning what they ask he resolves to put loyalty to
plighted word before the attainment of his own desires. Ma
invisible by Indra's magic power, he enters the palace and t
apartments of the Princess and converses with her in secr
Although he speaks only of Indra's suit and conceals his o
passion, Damayanti knows the truth and promises him her han
Nala returns secretly as he came. The gods approve
conduct of their suit and grant him a fourfold boon.

At the Swayamvaram the four great gods attempt
confuse Damayanti by appearing before her in the guise
Nala side by side with the real Nala among the suitor
Damayanti, remembering in time the four attributes of Divinit
distinguishes the human Nala among the five Nalas she se
before her and puts the garland about his neck.

On their way back to heaven the gods meet the demo
Kali who has come too late for the Swayamvaram. In spite
Indra's warning he threatens out of jealousy to ruin the happ
pair. For all his threats, however, the marriage is joyfull
celebrated without mishap.

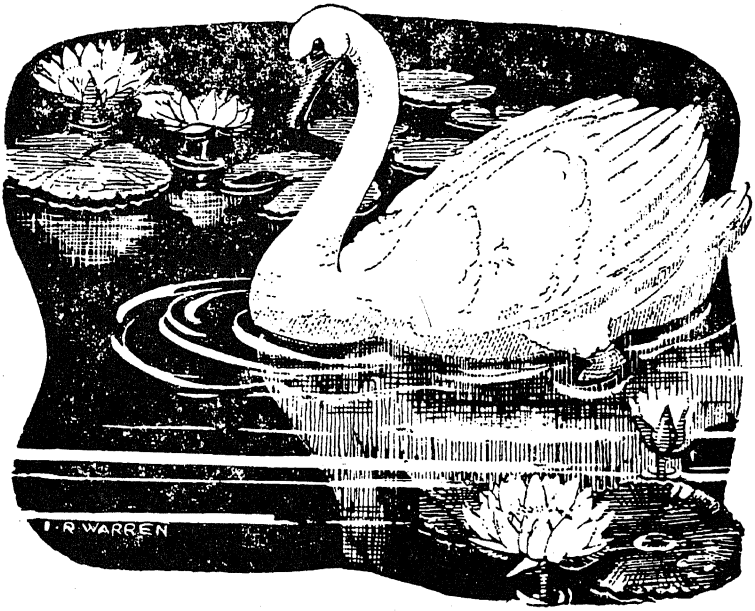
I·R WARREN

நிடத நாட்டின் தகைமை

காமர் கயல்புரளக் காவி முகைநெகிழக்
தாமரையின் செந்தேன் தளைஅவிழப்-பூமடந்தை
தன்நாட்டம் போலும் தகைமைத்தே சாகரம்சூழ்
நல்நாட்டின் முன்நாட்டும் நாடு.

மாவிந்த நகரின் சிறப்பு

கோதை மடவார்தம் கொங்கை மிசைத்திமிர்ந்த
சீதக் களபச் செழுஞ்சேற்றால்-வீதிவாய்
மானக் கரிவழுக்கும் மாவிந்தம் என்றுஉளதுஓர்
ஞானக் கலைவாழ் நகர்.

மாடங்கள்

நின்று புயல்வானம் பொழிந்த நெடுந்தாரை
என்றும் அகில்கமழும் என்பரால்-தென்றல்
அலர்த்தும் கொடிமாடத்(து) ஆயிழையார் ஐம்பால்
புலர்த்தும் புகைவான் புகுந்து.

மக்களின் பண்புகள்

வெஞ்சிலையே கோடுவன மென்குழலே சோருவன
அம்சிலம்பே வாய்விட்(டு) அரற்றுவன-கஞ்சம்
கலங்குவன மாளிகைமேல் காரிகையார் கண்ணே
விலங்குவன மெய்ந்நெறியை விட்டு.

CANTO THE FIRST

THE BETROTHAL

The Land of Nishada

The poet describes the land of Nishada,

There's a land where the silver minnows play
and lily-buds burgeon all the year,
And from their prison honey-sweet
the crimson lotus-petals flare.
To thee creation sees no peer
but radiant Lakshmi's eye serene,
Land of all lands the Queen!

and the city of Maha Vindapuram.

And there's a city broad and fair,
where girls of flower-frail loveliness
Full oft the cool well-waters pour
o'er saffroned frame, o'er musky tress;
Then flows the fragrant ooze so rich
the ambling tusker in the street
With effort keeps his feet.

On pennant-flaunting balconies
as oft the crisping locks they dry,
From countless sandal-reeking fires
thick odorous fumes ascend the sky,
Till wafted by the southern breeze
the trailing clouds on hall and tower
Descend in perfumed shower.

Here's nothing crook'd but the bending bow,
nothing droops but the trailing tresses,
Naught but the anklets' silver speech
a note of agony expresses;
Trembles naught but the rippling wave,
naught from the straight path turns
But the maiden's glancing eye. [awry

மக்களின் கல்வியும், செல்வமும்

தெரிவனநூல் என்றும் தெரியா தனவும்
வரிவிளையார் தங்கள் மருங்கே-ஒருபொழுதும்
இல்லா தனவும் இரவே இகழ்ந்துஎவரும்
கல்லா தனவும் கரவு.

நகரின் தனிச்சிறப்பு

மாமனுநூல் வாழ வருசந் திரன்சுவர்க்கி
தாமரையாள் வைகும் தடந்தோளான்-காமருபூந்
தாரான் முரணைநகர் தான்என்று சாற்றலாம்
பார்ஆளும் வேந்தன் பதி.

மாவிந்த நகரத்தின் மன்னன் நளன்

ஓடாத தானை நளன்என்(று) உளன்ஒருவன்
பீடுஆரும் செல்வப் பெடைவண்டோ(டு)-ஊடா
முருகுஉடைய மாதர் முலைநனைக்கும் தண்தார்
அருகுஉடையான் வெண்குடையான் ஆங்கு.

நளனது செங்கோன்மை

சீத மதிக்குடைக்கீழ்ச் செம்மை அறம்கிடப்பத்
தாதுஅவிழ்பூந் தாரான் தனிக்காத்தான்-மாதர்
அருகுஊட்டும் பைங்கிளியும் ஆடல் பருந்தும்
ஒருகூட்டில் வாழ உலகு.

நளன் பூஞ்சோலைக்குச் செல்லுதல்

வாங்குவளைக் கையார் வதன மதிபூத்த
பூங்குவளைக் காட்டிடையே போயினான்-தேம்குவளைத்
தேன்நாடி வண்டு சிறகுஉலர்த்தும் நீர்நாடன்
பூநாடிச் சோலை புக.

Apparent everywhere the grace
of letters and the poet's trade,
Transparent slenderness of waist
boasts every rainbow-wristed[1] maid;
Of all the arts and crafts alone
contemned and shunned is robbery,
Unknown is beggary.

(O thou whose royal policy
great Manu's ancient wisdom guides!
On whose broad shoulders flower-bedecked
Lakshmi the Lotus Queen abides,
With Vindam what save Múranai,
with Nalan who compares save thee?
O Chandiran-Swargi!)[2]

The power and majesty of King Nala.

A king there was whose martial front
was decked with many a garland gay,
Where mate with mate in amorous strife
the golden honey-beetles play,
Beneath his gleaming parasol
unvanquished hosts he led to fame,
Nalan his royal name.

His garlands pollinate the air,
his parasol outshines the moon,
So sure beneath its spreading shade
virtue and peace world-wide are strewn
That kite, the fighting terror, dwells
with parrot, gentle ladies' guest,
Together in one nest.

The Garden

Nala visits his garden attended by his train of beautiful maidens.

On honey-laden lotus lip
his wing the honey-beetle flaunts,

[1] i. e., wearing multicoloured bangles.

[2] This stanza is an 'aside' addressed to the author's patron, King Chandiran-Swargi of Muranai.

இளவேனிற் பருவத்தின் வருகை

வென்றி மதவேள்தன் வில்எடுப்ப வீதிஎலாம்
தென்றல் மதுநீர் தெளித்துவர-நின்ற
தளவுஏனல் மீதுஅலரும் தாழ்வரைசூழ் நாடற்(கு)
இளவேனில் வந்த(து) எதிர்.

நளன் பூஞ்சோலையை அடைதல்

தேரின் துகளைத் திருந்துஇழையார் பூங்குழலின்
வேரிப் புனல்நனைப்ப வேஅடைந்தான்-கார்வண்டு
தொக்குஇருந்துஆ லித்துஉழலும் தூங்குஇருள்வெய்
யோற்குஒதுங்கிப்
புக்குஇருந்தால் அன்ன பொழில்.

அன்னப்பறவை தோன்றுதல்

நீள்நிறத்தால் சோலை நிறம்பெயர நீடியதன்
தாள்நிறத்தால் பொய்கைத் தலம்சிவப்ப-மாண்நிறத்தான்
முன்அப்புஉள் தோன்றும் முளரித் தலைவைகும்
அன்னப்புள் தோன்றிற்றே ஆங்கு.

நளன் அன்னத்தைப் பிடித்துவரக் கூறுதல்

பேதை மடஅன்னம் தன்னைப் பிழையாமல்
மேதிக் குலம்ஏறி மென்கரும்பைக்-கோதிக்
கடித்துத்தான் முத்துஉமிழும் கங்கைநீர் நாடன்
பிடித்துத்தா என்றான் பெயர்ந்து.

When lordly Nalan for a flower
comes seeking in his royal pleasaunce;
A living bower of jewelled grace,
an arbour starred with maiden eyes,
Attends the fair emprise.

While Mánmadan, great god of love,
all-conquering huntsman, bends his bow,
And South Wind with his balmy showers
besprinkles all the paths below,
Where woodbine crowns the fields of corn,
through circling vales the gentle Spring
Comes forth to greet the King.

Reaching the wooded shores of a lake,

With scented dew his fair escort
from locks with living flowers inlaid
Bespray the thirsty chariot-dust;
so gains the king the inmost glade,
Where drowsy Night to joyful hum
of darkling wings seems aye to shun
In sanctuary the sun.

The Swan

he espies a swan approaching across the water,

The murky shades dissolved in light,
the royal bosom kindling shone,
As forth from lotus-paven haunts
moved o'er the lake a milk-white swan;
Her flashing white brings day to night,
her ruddy shanks with rosy hues
The limpid waves suffuse.

and bids his attendant maidens capture the fair creature.

Then spake that Lord of the faëry land
where grey pearls in sweet cane are born,
And lordly herds of buffalo
slow champing spew them forth with scorn,

ஓடி வளைக்கின்ற(து) ஒப்பவே-நீடியநல்
பைங்கூந்தல் வல்லியர்கள் பற்றிக் கொடுபோந்து
தம்கோவின் முன்வைத்தார் தாழ்ந்து.

அன்னத்தின் அச்சம்

அன்னம் தனைப்பிடித்துஅங்(கு) ஆய்இழையார்
கொண்டுபோய்
மன்னன் திருமுன்னர் வைத்தலுமே-அன்னம்
மலங்கிற்றே தன்னுடைய வான்கிளையைத் தேடிக்
கலங்கிற்றே மன்னவனைக் கண்டு.

அன்னத்தின் அச்சத்தை அரசன் அகற்றுதல்

அஞ்சல் மடஅன்னமே உன்தன் அணிநடையும்
வஞ்சி அனையார் மணிநடையும்-விஞ்சியது
காணப் பிடித்ததுகாண் என்றான் களிவண்டு
மாணப் பிடித்ததார் மன்.

அன்னத்தின் அச்சம் அகன்றமை

செய்ய கமலத் திருவை நிகரான
தையல் பிடித்த தனியன்னம்-வெய்ய
அடுமாற்றம் இல்லா அரசன்சொல் கேட்டுத்
தடுமாற்றம் தீர்ந்ததே தான்.

'Go, seek that graceful gentle swan,
seize her, make no mistake,' cried he,
'And bring her safe to me.'

Then like a circling cavalcade
of peacocks flaunting in the sun,
Flaunting the long and jet-black tresses
flower-enamelled as they run—
Those willowy maids obediently
encircling seize the lovely thing
A tribute for their king.

The swan, looking in vain for other swans to come to her rescue, is reassured by the king's gentle words,

There captive stands the timorous swan
astonied in the hands of men,
With darting glance she seeks in vain
her cruising clansmen of the fen;
There 'mid the admiring maiden throng
with beating heart and fluttering wing
In awe she greets the king.

'Fear not, fair swan,' the Prince replied,
'but cast thy gentle gaze on these,
Who in their motion softly sway
like oleanders in the breeze;
Whose the diviner grace, or theirs,
or thine? To solve this mystery
We sought thy company.'

Fair was the captor, fair as she
who reigns upon the lotus-throne;[1]
Fair was the prize who trembled there
dreading the royal wrath, alone;
Her fluttering breast assuaged forthwith
the gentle monarch's word sincere
And banished all her fear.

[1] The goddess Lakshmi.

அன்னம் தமயந்தியைப் பற்றிக் குறிப்பிடுதல்

திசைமுகந்த வெண்கவிகைத் தேர்வேந்தே உன்தன்
இசைமுகந்த தோளுக்(கு) இசைவாள்-வசைஇல்
தமையந்தி என்றுஒதும் தையலாள் மென்தோள்
அமைஅந்தி என்றுஓர் அணங்கு.

தமயந்தியைப் பற்றி நளன் வினவுதல்

அன்னம் மொழிந்த மொழிபுகா முன்புக்குக்
கன்னி மனக்கோயில் கைக்கொள்ளச்-சொன்னமயில்
ஆர்மடந்தை என்றான் அனங்கன் சிலைவளைப்பப்
பார்மடந்தை கோமான் பதைத்து.

தமயந்தியைப் பற்றி அன்னம் கூறுதல்

எழுஅடுதோள் மன்னா இலங்குஇழைஏர் தூண்டக்
கொழுநுதியில் சாய்ந்த குவளை-உழுநர்
மடைமிதிப்பத் தேன்பாயும் மாடுஒலிநீர் நாடன்
கொடைவிதர்ப்பன் பெற்றதுஓர் கொம்பு.

பெண்களுக்கு அரசி தமயந்தி

நால்குணமும் நால்படையா ஐம்புலனும் நல்அமைச்சா
ஆர்க்கும் சிலம்பே அணிமுரசா-வேல்படையும்
வாளுமே கண்ணா வதன மதிக்குடைக்கீழ்
ஆளுமே பெண்மை அரசு.

தமயந்தியினது இடையின் மென்மை

மோட்டுஇளங் கொங்கை முடியச் சுமந்துஏற
மாட்டா(து) இடைஎன்று வாய்விட்டு-நாள்தேன்
அலம்புவார் கோதை அடிஇணையில் வீழ்ந்து
புலம்புமாம் நூபுரங்கள் பூண்டு.

and in gratitude promises to make the Princess Damayanti his bride. The king falls in love with Damayanti at the first mention of her name.

The Swan—

'O Ruler of a far-flung realm!
for stalwart arms and chariot famed!
A damosel divine I know,
a princess, Damayanti named;
Silk-sheathèd shafts of slim bamboo
her slender arms unblemished shine
Full fit to match with thine.'

E'en ere the swan's smooth-spoken speech
had smote the monarch's outward ear,
Love's arrow smote his inmost breast
and scored the maiden's image there.
That Sovereign Lord of Earth Divine
with stammering lips cried eagerly,
'This maid, whose daughter she?'

The swan describes the beauty and virtue of Damayanti.

'O King, whose arms are pillars twain!
the great Vidarpan's[1] daughter she.
Knowest thou that bounteous Prince's land,
where by the conduits coursing free
Crushing the myriad blossoms blue
the ploughman drives his furrow true
Through streams of honey-dew?

'The Virtues four her armèd troops,
her Senses five her Earls-in-chief,
Her anklets sounding a martial strain,
her eyes for lance and sword, beneath
The crescent banner of her brow
she rules her Kingdom chaste and good,
The Estate of Womanhood.

'Her swelling breasts twin vernal hills
where Youth his freshest grace bestowed;
Her slender waist doth seem to be
a shaft too frail to bear that load;

[1] Vîman (Sanskrit, Bhîma), king of Vidarpa (Vidarbha).

தமயந்தியினது இடை துவளும் தன்மையது

என்றும் நுடங்கும் இடைஎன்ப ஏழ்உலகும்
நின்ற கவிகை நிழல்வேந்தே-ஒன்றி
அறுகால் சிறுபறவை அம்சிறகால் வீசும்
சிறுகாற்றுக்(கு) ஆற்றாது தேய்ந்து.

தமயந்தியினது நெற்றியின் மேன்மை

செந்தேன் மொழியாள் செறிஅளக பந்தியின்கீழ்
இந்து முறிஎன்(று) இயம்புவார்-வந்துஎன்றும்
பூவாளி வேந்தன் பொருவெஞ் சிலைசார்த்தி
ஏவாளி தீட்டும் இடம்.

தொடர்பை நளன் வினவுதல்

அன்னமே நீஉரைத்த அன்னத்தை என்ஆவி
உன்னவே சோரும்உனக்கு அவளோ(டு)-என்ன
அடைவுஎன்றான் மற்றுஅந்த அன்னத்தை முன்னே
நடைவென்றாள் தன்பால் நயந்து.

தமயந்தியின் நடை கற்க வந்தமை

பூமனைவாய் வாழ்கின்ற புள்குலங்கள் யாம்அவள்தன்
மாமனைவாய் வாழும் மயில்குலங்கள்-காமன்
படைகற்பான் வந்துஅடைந்தான் பைந்தொடி யாள்பாத
நடைகற்பான் வந்துஅடைந்தோம் நாம்.

And heeding this in sympathy
her tinkling anklets as in pain
Clash out a mournful strain.

'The feeblest breeze that stirs the air,
that stirs not e'en the thistledown,
O King! the gentle fluttering
of small six-footed wingers brown
Her slender frame caressed perceives
and yielding as the soft air plays
So delicately sways.

'Her speech is ruddy nectar sweet,
and 'neath her coiling ringlets black
Her brow shines like the crescent moon
beneath the lowering low cloud-wrack;
There Cupid lays aside his bow,
that fatal foe to human hearts,
There whets his flowery darts.'

Nala, thrilled by the description of the swan-like maiden, asks the swan how she knows her so well,

That swan-like form whose graceful gait
disgraces every swan that vies,
The monarch meditating swoons
with love, and languorously cries:
'That swan of whom you speak to me,
O Swan! 'twixt you and that fair
What sweet society?' [She

The Swan—

'Her loyal Maids-in-waiting we
our Lady serve with deep devotion,
And there from our preceptress learn
the art of undulating motion,
Where Cupid cons his cunning arts
enwrapt in constant contemplation
Of artless fascination.'

தமயந்தியிடம் நளன் காதல் கொண்டமை

இற்றது நெஞ்சம் எழுந்த(து) இருங்காதல்
அற்றதுமானம் அழிந்ததுதான்-மற்றுஇனிஉன்
வாய்உடைய(து) என்னுடைய வாழ்வுஎன்றான் வெங்காமத்
தீஉடைய நெஞ்சுஉடையான் தேர்ந்து.

தமயந்தியின்பால் அன்னம் செல்லுதல்

வீமன் திருமடந்தை மென்முலையை உன்னுடைய
வாம நெடும்புயத்தே வைகுவிப்பேன்-சேம
நெடுங்குடையாய் என்றுஉரைத்து நீங்கியதே அன்னம்
ஒடுங்குஇடையாள் தன்பால் உயர்ந்து.

நளன் அன்னத்தை எதிர்பார்த்தல்

இவ்வளவில் செல்லுங்கொல் இவ்வளவில் காணுங்கொல்
இவ்வளவில் காதல் இயம்பும்கொல்-இவ்வளவில்
மீளும்கொல் என்றுஉரையா விம்மினான் மும்மதம்நின்று
ஆளும்கொல் யானை அரசு.

நளனது ஏக்கம்

சேவல் குயில்பெடைக்குப் பேசும்சிறுகுரல் சேட்(டு)
ஆவி உருகி ஆழிந்திட்டான்-பூவின்
இடைஅன்னம் செங்கால் இளஅன்னம் சொன்ன
நடைஅன்னம் தன்பால் நயந்து.

and begs the swan to plead his cause with the Princess.

Nala—

'Stricken is my heart, my vows forsworn,
honour forgot, and shame forshent:
The leaping flame of fierce desire
my aching heart in twain hath rent.
Naught but thine intercession can
this agony allay, I wis,
In consummated bliss.'

The swan flies away on this errand,

The Swan—

'Great Viman's daughter delicate,
I swear, thy stalwart arms shall grasp,
And soon, O Prince of peerless pride,
her tender breasts to thine shall clasp.'
So spake the swan and soaring high
her snowy pinions swiftly plied
To Damayanti's side.

and Nala waits her return in feverish anxiety.

Nala—

'Ere this should she have found my fair.
Ere this should she have seen my dear.
Ere this should she have told my tale.
Ere this she should have lighted here.'
Thus mused the king whose stern control
the raging elephant confessed
But not his quaking breast.

The sights and sounds of nature around him all serve to remind him of his passion.

As through the thicket thrilled the note
of blackbird calling to his mate,
His spirit swooned with anguish sweet
to woo the damsel delicate
By that fair flame-fluked swan described
fair-famed as the Swan-Queen[1] benign,
Damayanti divine.

[1] Lakshmi

மென்மயில்தன் தோகை விரித்துஆட-முன்அதனைக்
கண்டுஆற்றா(து) உள்ளம் கலங்கினான் காமநோய்
கொண்டார்க்குஇ(து) அன்றோ குணம்.

பூங்கொடியை நளன் தொழுதல்

வார்அணியும் கொங்கை மடவாள் நுடங்குஇடைக்குப்
பேர்உவமை ஆகப் பிறந்துஉடையீர்-வாரீர்
கொடியார் எனச்செங்கை கூப்பினான் நெஞ்சம்
துடியா நெடிதுஉயிராச் சோர்ந்து.

நளனது காமநோய்

கொங்கை இளநீரால் குளிர்ந்த இளஞ் சொல்கரும்பால்
பொங்குசுழி என்னும் பூந்தடத்தில்-மங்கைநறும்
கொய்தாம வாசக் குழல்நிழல்கீழ் ஆறேனோ
வெய்தாம்அக் காம விடாய்.

தமயந்தி அன்னத்தை வினவுதல்

மன்னன் விடுத்த வடிவில் திகழ்கின்ற
அன்னம்போய்க் கன்னி அருகுஅணைய-நல்நுதலும்
தன்ஆடல் விட்டுத் தனிஇடம்சேர்ந்(து) ஆங்குஅதனை
என்நாடல் சொல்என்றாள் ஈங்கு.

The peacock prancing in his pride
displays his painted plumage bright;
The royal lover lifts his eyes
and faints with longing at the sight,
His marrow melted with desire,
distraught with fervid fear his brain
Like any love-sick swain.

Nala—

'O come, ye Vines! ye Creepers tall!
your delicate voluted bands
Recall to this my sighing soul
the liquid spiral of her stance;
Your mellowing fruits that overhead
in purple clusters drooping fall
Her bright-zoned breasts recall.

'Oh, where refresh my fevered brow?
And where my raging spirit calm?
Her breasts shall yield me fragrant mead,
her honeyed words shall be my balm
Her rose-wreathed tress shall shade my head,
her scalloped navel lave me cool
In its pellucid pool.'

Damayanti's Abode

The swan approaches Damayanti

By Nalan's royal hand released
that scintillating shapely swan
Approached the maid, who left her play
and sought a secret station,
Where fair with fair soft converse held,
'Oh, tell me now, my sweet swan
What tidings bring thee here?' [dear!

நளனைப் பற்றி அன்னம் தமயந்தியினிடம் கூறல்

செம்மனத்தான் தண்அளியான் செங்கோலான் மங்கையர்கள்
தம்மனத்தை வாங்கும் தடந்தோளான்-மெய்ம்மை
நளன்என்பான் மேல்நிலத்தும் நால்நிலத்தும் மிக்கான்
உளன்என்பான் வேந்தன் உனக்கு.

நளன் ஒப்பற்றவன்

அறம்கிடந்த நெஞ்சம் அருள்ஒழுகு கண்ணும்
மறம்கிடந்த திண்தோள் வலியும்-திறம்கிடந்த
செங்கண்மால் அல்லனேல் தேர்வேந்தர் ஒப்பரோ
அம்கண்மா ஞாலத்(து) அவற்கு.

தமயந்தி நளனிடம் காதல் கொள்ளுதல்

புள்ளின் மொழியினோடு பூவாளி தன்னுடைய
உள்ளம்கவர ஒளிஇழந்த-வெள்ளை
மதிஇருந்த தாம்என்ன வாய்ந்துஇருந்தாள் வண்டின்
பொதிஇருந்த மெல் ஓதிப்பொன்.

நளனது காதலை தமயந்தி உணர்தல்

மன்னன் மனத்துஎழுந்த மையல்நோய் அத்தனையும்
அன்னம் உரைக்க அகம்உருகி-முன்னம்
முயங்கினாள் போல்தன் முலைமுகத்தைப் பாரா
மயங்கினாள் என்செய்வாள் மற்று.

and describes the beauty and virtue of King Nala.

The Swan—

'A Prince I saw whose martial mien
might any maiden's mind emprey;
Nor earth nor heaven knows his peer
and boundless is his sceptred sway—
Nalan, the flower of chivalry
and crown of magnanimity,
A spouse most meet for thee.

'Oh, how describe his eye benign,
or how declare his soul sincere?
And for his valiant victor arms
in this wide world where find the peer?
If Vishnu vies not, the Violet-eyed,
of mortal monarchs who would dare
With Nalan to compare?'

Damayanti falls in love with the swan's description of the king's grace and valour,

That golden maid, gold beetles gilding
the braided blossoms of her hair,
Hears and with passion sighs to hear
the wing'd words of that wingèd fair;
Her golden lustre gently fades,
her cheek forgets his ruddy gleam
To ape the pale moon-beam.

Her maiden musing all enthralled
by that so passionate narration
Foretastes her lover's fond embrace
in exquisite anticipation;
And, gazing on her heaving breasts,
her eyes in innocent collusion
Confirm the sweet illusion.

நமயந்தி அன்னத்தைத் தூது விடுதல்

வாவி உறையும் மடஅன்னமே என்னுடைய
ஆவி உவந்துஅளித்தாய் ஆதியால்-காவின்இடைத்
தேர்வேந்தற்(கு) என்நிலைமை சென்றுஉரைத்தி
என்றுஉரைத்தாள்
பார்வேந்தன் பாவை பதைத்து.

அன்னம் நளனை அடைதல்

மன்னன் புயம்நின் வனமுலைக்குக் கச்சுஆகும்
என்ன முயங்குவிப்பேன் என்றுஅன்னம்-பின்னும்
பொருந்தஅன்பால் ஓதிமலர்ப் பூங்கணைகள் பாய
இருந்தவன்பால் போன(து) எழுந்து.

தோழியர் நமயந்தி காதலைத் தாயிடங் கூறல்

கொற்றவன்தன் தேவிக்குக் கோமகள்தன் தோழியர்கள்
உற்ற(து) அறியா(து) உளம்நடுங்கி-பொன்தொடிக்கு
வேறுபா(டு) உண்டுஎன்றார் வேந்தனுக்கு மற்றுஅதனைக்
கூறினாள் பெற்ற கொடி.

மின் நமயந்தியின் இருக்கைக்கு அருகல்

கருங்குழலார் செங்கையினால் வெண்கவரிப் பைங்கால்
மருங்குஉலவ வார்முரசும் ஆர்ப்ப-நெருங்கு
புரிவளை நின்னுஏங்கப் போய்ப்புக்கான் பெற்ற
வரிவளைக்கை நல்லாள் மனை.

and sends the swan to tell her love.

Damayanti—

'Go, gentle Swan!' she tremorous cries,
'thou nursling of the marsh-ringed mere!
Whose message mirrored in delight
hath joyed mine heart and thrilled mine ear,
Seek my lord in his secret bower,
to him my love-sick state impart,
And show him all my heart.'

The Swan—

'His royal arms thou soon shalt have
a zone thy lissom breasts to gird;
This is my office', quoth the swan
and added many a gracious word
In praise of her love-smitten lord;
then on swift pinion sans delay
Upwafted winged her way.

Vima

Damayanti's love-sickness is guessed by her maidens and made known to her mother and father.

Not long in Damayanti's train
the change concealed, the cause unguessed,
And, known to all that twittering throng,
not long the secret unconfessed;
One whisper in a mother's ear
and instantly her lord to apprise
The royal matron hies.

King Vima visits his daughter in her apartment,

With conches sounding a cheerful strain
and tambours beating a brave tattoo,
White chowries clasped in fingers rosy,
soft leaf-cool breezes round him blew,
As through the ranks of raven tresses
to Damayanti's chaste abode
The mighty Viman strode.

நாஅரும்பத தன்பேதை நின்றாளைப் பாராக்
குலவேந்தன் சிந்தித்தான் கோவேந்தர் தம்மை
மலர்வேய்ந்து கொள்ளும் மணம்.

சுயம்வர நாளை வீமன் குடிகளுக்கு அறிவித்தல்

மங்கை சுயம்வரநாள் ஏழ்என்று வார்முரசம்
எங்கும் அறைகஎன்(று) இயம்பினான்-பைங்கமுகின்
கூந்தல்மேல் கங்கைக் கொழுந்துஓடும் நல்நாடன்
வேந்தர்மேல் தூதுஓட விட்டு.

அரசர்களின் வருகை

மாமுத்த வெண்குடையான் மால்கவிற்றான் வண்டுஇரைக்கும்
தாமத்(து) அரிச்சந் திரன்சுவர்க்கி-நாமத்தால்
பாவேய்ந்த செந்தமிழாம் என்னப் பரந்ததே
கோவேந்தர் செல்வக் குழாம்.

To rhythmic melody of bees
upon rose-braided tresses humming
The Princess Damayanti stands
and waits her august father's coming,
Then, like a slender vine bowed down
with full-ripe clusters, at his feet
Inclines in reverence meet.

and resolves to hold a Swayamvaram for her betrothal.

Her sweat with pearly drops engems
the radiant crescent of her brow,
'No common fate such beauty claims;'
her raptured sire resolves, 'I vow
From all the realms of Hindustan
a thousand suitors I will call
And she shall choose from all.'

The Envoys

Vima's envoys carry the invitation to all the Princes of India.

So spake the lord of that goodly land
where the holy Ganges' silver spray
Spumes o'er the áreca's emerald fronds;
his envoys speeding on their way
Proclaim through all the realms of Ind
for Damayanti's nuptial
A seven-day festival.

(O King of wealth and beauty rare,
that bearest Hari-Chandira's name,
Swargi! as through the haunts of men
in Tamil numbers spreads thy fame,
So spread the splendid cavalcades
of royal suitors and their trains

பூமகளைப் பொன்னைப் பொருவேல் விதர்ப்பன்தன்
கோமகளைத் தம்மனத்தே கொண்டு.

நளன் அன்னத்தைக் காணுதல்

வழிமேல் விழிவைத்து வாள்நுதலாள் நாம
மொழிமேல் செவிவைத்து மோகச்-சுழிமேல்தன்
நெஞ்சுஓட வைத்துஅயர்வான் கண்டான் நெடுவானில்
மஞ்சுஓட அன்னம் வர.

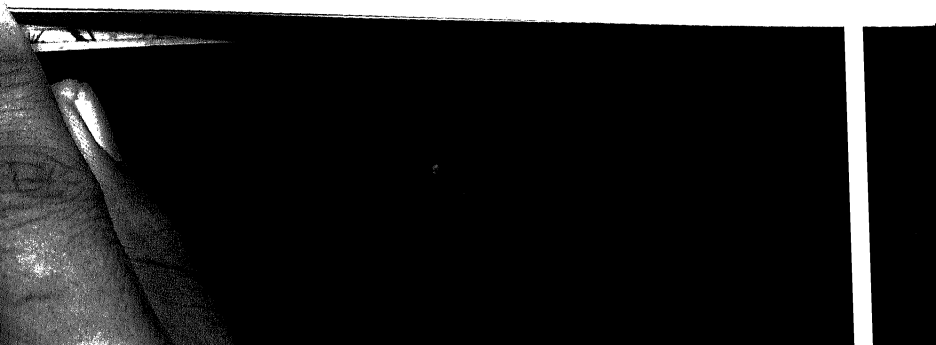

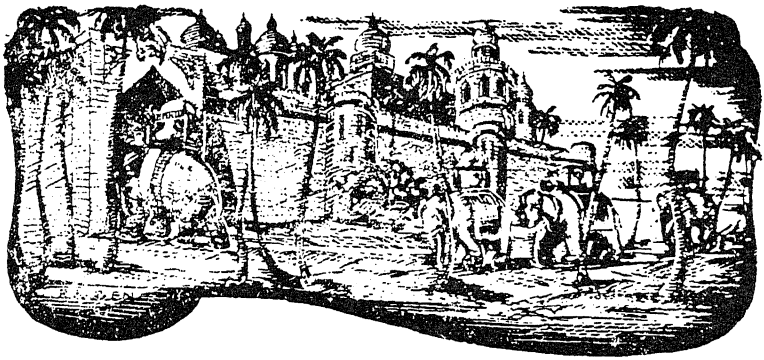

The Princes gather for the Swayamvaram at Vima's court.

From far and near the knightly bands
foregather at the golden gate
Of him upon whose corselet huge
the Queen of Valour[1] holds her state,
And, where the tethered tuskers tower,
rein in their coursers, and prepare
To woo and win that Fair.

There 'mid the laughing lotus-pools
and carolling birds in the gardens gay
In bright pavilions richly lodged
blissful they linger night and day;
On Damayanti's charm divine
they meditate, and dream awhile
Of Damayanti's smile.

Nala

Meanwhile Nala awaits the swan's return,

What time King Nalan, his ear attuned
to naught but Damayanti's name,
His eye strained on the distant air,
his heart from Cupid's torch aflame,
Sick with relief and rapture spies
the soaring wing majestic sweep
Across the azure steep.

[1] Lakshmi.

ஏம்ஒழிக்கும் வேலான் எடுத்து.

காதலால் நளனது அறிவு மயங்குதல்

கொற்றவன்தன் ஏவலினால் போய்அக் குலக்கொடிபால்
உற்றதுவும் ஆங்குஅவள்தான் உற்றதுவும்-முற்றும்
மொழிந்தே அன்னம் தொழிகேட்(டு) அரசற்(கு)
அழிந்ததே உள்ள அறிவு.

நளன் செயலற்றுக் கிடத்தல்

கேட்ட செவிவழியே கேளா(து) உணர்வுஒட
ஓட்டை மனத்தோ(டு) உயிர்தாங்கி-மீட்டும்
குழியில் படுகரிபோல் கோமான் கிடந்தான்
தழலில் படுதளிர்போல் சாய்ந்து.

தூதுவர் நளனிடம் வருதல்

கோதை சுயம்வரநாள் கொற்றவனுக்(கு) உற்றுஉரைப்ப
ஏதம்இலாக் காட்சியர்வந்(து) எய்தினார்-போதில்
பெடையோடு வண்டுஉறங்கும் பேர்ஒலிநீர் நாடன்
அடையாத வாயில் அகம்.

As stands some sorry mendicant
gazing in mute expectancy,
And braves the rich man's haughty stare
if woe may win him clemency,
So stands that gallant swordsman staunch
craving the preening swan's narration
In speechless supplication.

and asks for news of her visit.

So stands the chief who spared no foe,
till longing loosed his lisping tongue:
'O Queen of Swans! this pining soul
'twixt death and life ambiguous
Till by thy safe return revived; [swung,
oh, tell me, tell me, hast thou found
My darling safe and sound?'

She told of Damayanti's court,
of Damayanti's salutation,
She told of Damayanti's love,
till from her passionate oration
Nepenthe nectar-sweet distilled
into fain numbness nympholept
His ravished senses swept.

His dull'd ear now scarce apprehends
the purport of the swan's discourse,
He gropes in whirling night, he falls
like a trapped tusker in the fosse;
Exanimate his massy frame
crumples as on the autumnal pyre
A green leaf in the fire.

Vima's Envoys

Vima's envoys arrive at Nala's court.

Where every flower's a silken hammock
that rocks a pair of slumbering bees,
And every glade a symphony
of waters—flashing through the trees

நளன் புறப்படுதல்

காவலன்தன் தூதர் கடைக்கா வலர்க்கு அறிவித்(து)
ஏவலின்போய் ஈதுஎன்(று) இயம்புதலும்-மாவில்
பொலிந்ததேர் பூட்டுஎன்றான் பூவாளி பாய
மெலிந்ததோள் வேந்தன் விரைந்து.

தேரை விரைந்து செலுத்துமாறு நளன் கூறுதல்

கெட்ட சிறுமருங்குல் கீழ்மகளிர் நீள்வரம்பில்
இட்ட பசுங்குவளை ஏர்அடித்த-கட்டி
கரையத்தேன் ஊறும் கடல்நாடன் ஊர்க்கு
விரையத்தேர் ஊர்என்றான் வேந்து.

நளன் குண்டினபுரத்தை அடைதல்

சடைச்செந்நெல் பொன்விளைக்கும் தன்நாடு பின்னாக்
கடல்தானை முன்ஆகக் கண்டான்-அடற்குஅமைந்த
வில்லியரும் பொன்தாம வீமன் திருமகளாம்
நல்உயிரும் வாழும் நகர்.

நாரதர் தேவர் உலகை அடைதல்

நெற்றித் தனிக்கண் நெருப்பைக் குளிர்விக்கும்
கொற்றத் தனியாழ்க் குலமுனிவன்-உற்றுஅடைந்தான்
தேன்நாடும் தெய்வத் தருவும் திருமணியும்
வான்நாடும் காத்தான் மருங்கு.

And thorough the castle's open gate
ride Viman's flawless heralds gay
To cry the trysting day.

Nala receives them, and immediately sets out for Kundinapuram.

Though drooping like the stricken hart,
victim of Love's shrewd archery,
The princely envoys he receives
with princely state and dignity;
Their message heard he instant calls
his charioteer and straight him speeds
To yoke his shining steeds.

'Speed on, slack not the rein,' quoth he,
'till thou that sea-girt champaign
Where slender serf-maids bending low [view,
heap high the lily-blossoms blue,
And, ere the ploughman turns his plough,
in rills of honey trickling slow
Crumbles the rank ridge-row.'

Behind—a sea of ripe corn waving,
before—a sea of brave plumes danc-
As through the golden glebe he goes; [ing,
his lancers host on host advancing
To that proud city point his gaze,
where Viman's daughter richly dight
Dwells, his great heart's delight.

In Heaven

Narada brings news of the Swayamvaram to Indra,

To Indra's throne hies Nâradan,
whose magic lute allays the ire
Of Siva, when that single eye
flashes intolerable fire,
And hastes that god to greet who guards
the Heavenly Jewel, the Heavenly
The Heaven's whole Sanctuary. [Tree,

இந்திரன் நாரதரைக் காணல்

வீரர் விறல்வேந்தர் விண்நாடு சேர்கின்றார்
ஆரும் இலரால்என்(று) ஐயுற்று-நாரதனார்
நன்முகமே நோக்கினான் நாகம் சிறகுஅரிந்த
மின்முகவேல் கையான் விரைந்து.

தமயந்தி சுயம்வரம்பற்றி நாரதர் கூறல்

வீமன் மடந்தை மணத்தின் விரைதொடுத்த
தாமம் புனைவான் சுயம்வரத்து-மாமன்னர்
போயினார் என்றான் புரிந்தரற்குப் பொய்யாத
வாயினான் மாதவத்தோர் மன்.

தமயந்தியின் அழகை நாரதர் புகழ்ந்துரைத்தல்

அழகு சுமந்துஇளைத்த ஆகத்தாள் வண்டு
பழகு கருங்கூந்தல் பாவை-மழகளிற்று
வீமன் குலத்துக்குஓர் மெய்த்தீபம் மற்றுஅவளே
காமன் திருவுக்குஓர் காப்பு.

இந்திரன் முதலியோர் சுயம்வரத்திற்கு வரல்

மால்வரையை வச்சிரத்தால் ஈர்ந்தானும் வானவரும்
கோல்வளைதன் மாலை குறித்துஎழுந்தார்-சால்புஉடைய
விண்நாடு நீங்கி விதர்ப்பன் திருநகர்க்கு
மண்நாடு நோக்கி மகிழ்ந்து.

who wonders at the absence of worshippers.

Twirling the Diamond-blade[1] mused he,
the blade whose gleam is the lightn-
That stripped the wing'd hills of their pride [ing-flash,
and made them rue their emprise
'No warfare rages there below, [rash;
yet royal worshippers none we see,
What means this mystery?'

To whom at length that guileless Sage:
'See how the countless suitors throng
To Viman's court, each princely one
elect, in his own esteem, ere long
With Damayanti's garland dight
victorious 'mid his peers to stand
And claim her royal hand.

'Can one frail frame the weight sustain
of such accumulated grace,
One head such weight of beauty bear
as crowns fair Damayanti's face?
The glory of her father's house,
the incorruptible warder she
Of Cupid's treasury.'

The Coming of the Gods

The gods set out for Vima's palace,

Enthrall'd by tale of mortal charms
a thousand hearts immortal beat.
Lord Indra and the gods arise
and speed from their celestial seat,
To exchange the bright abodes of heaven,
bewitched all by Cupid's spell,
For Vima's citadel.

[1] The 'Vajra', with which Indra makes the lightning and smites his enemies; see stanza 68.

நளனைத் தேவர்கள் காணுதல்

பைந்தெரியல் வேல்வேந்தன் பாவைபால் போயினதன்
சிந்தை கெடுத்துஅதனைத் தேடுவான்-முந்தி
வருவான்போல் தேர்மேல் வருவானைக் கண்டார்
பெருவானின் தேவர் பெரிது.

தேவர்களின் ஏவல்கேட்க நளன் இசைதல்

காவல் குடைவேந்தைக் கண்ணுற்று விண்ணவர்கோன்
ஏவல் தொழிலுக்(கு) இசைஎன்றான்-ஏவற்கு
மன்னவனும் நேர்ந்தான் மனத்தினால் மற்றுஅதனை
இன்னதுஎன ஓரா(து) இசைந்து.

தமயந்தியினிடம் தூதாக நளனை ஏவல்

செங்கண் மதயானைத் தேர்வேந்தே தேமாலை
எங்களிலே சூட்ட இயல்வீமன்-மங்கைபால்
தூதுஆக என்றான் அத் தோகையைத்தன் ஆகத்தால்
கோதுஆக வென்றான்அக் கோ.

நளனது மனநிலை

தேவர் பணிதலைமேல் செல்லும் திரிந்துஒருகால்
மேவும்இளங் கன்னிபால் மீண்டும்ஏகும்-பாவில்
குழல்போல நின்றுஉழலும் கொள்கைத்தே பூவின்
நிழல்போலும் தண்குடையான் நெஞ்சு.

and, meeting King Nala on the way,

To whose descending view appears
King Nala. As with urgent speed
To race the quarry to his lair
the evening huntsman spurs his steed,
His scudding chariot scours the plain
to seek in Damayanti's smile
The heart he lost erewhile.

persuade him to be their advocate with the Princess.

Indra—

'Well-met! Who worthier, Prince, than thou
to be our advocate today?
Pledge now thy word, O Naishadan![1]
our urgent summons to obey.'
Magnanimous his instant troth
he plights, to question naught he cares,
Nor knows not what he swears.

Nala's Embassage

Spake Indra: 'Four great gods ye see,
suitors for mortal maid who stand.
Go, and for one of the great gods four
seek Damayanti's wreath[2] and hand.'
Slain in the lover's heart lies love
beneath the roses and the musk,[3]
And shrunk to a shrivelled husk.

Nala, realising too late what he has promised to do,

Nay, not so soon is true love tamed,
nor lov'd from lover lightly rent,
But, now on Indra's dread command,
and now on Damayanti bent,
As swift his thought flies to and fro
as flies the wayward shuttle sharp
Thorough the steadfast warp.

[1] Naishadan = King of Nishada.
[2] The garland with which she is to indicate the suitor of her choice.
[3] The garlands which are part of the uniform of royal personages.

நாலைக் கடப்பது எப்படி எனல்

ஆவது உரைத்தாய் அதுவே தலைநின்றேன்
தேவர்கோ னேஅத் திருநகரில்-காவல்
கடக்கும்ஆ(று) என்என்றான் காமநீர் ஆழி
அடக்கும்ஆ(று) உள்ளத் தவன். 85

இந்திரன் நளனிடம் கூறுதல்

வார்வெஞ் சிலைஒழிய வச்சிரத்தால் மால்வரையைப்
போர்வெஞ் சிறகுஅறுத்த பொன்தோளான்-யாரும்உனைக்
காணார்போய் மற்று அவளைக் காண்என்றான் கார்வண்டின்
பாண்நாறும் தாரானைப் பார்த்து.

குண்டினபுரத்தின் சிறப்பு

இசைமுகந்த வாயும் இயல்தெரிந்த நாவும்
திசைமுகந்தால் அன்ன தெருவும்-வசைஇறந்த
பொன்நாடுபோந்து இருந்தால் போன்றதே போர்விதர்ப்ப
நல்நாடர் கோமான் நகர்.

நளனும் தமயந்தியும் ஒருவரை ஒருவர் காணல்

தேம்குவளை தன்னிலே செந்தா மரைமலரப்
பூங்குவளை தாமரைக்கே பூத்ததே-ஆங்கு
மதுநோக்கும் தாரானும் வாள்நுதலும் தம்மில்
பொதுநோக்(கு) எதிர்நோக்கும் போது.

masters the urging of his passion, and resolves to honour his word.

Fierce raged the strife in that large heart,
primeval strife of ice with fire,
Stern Virtue in the event supreme
allayed the storm-waves of desire.
'Thy will, O gracious Sire! be mine;
what if me entrance should deny
The watchman's baleful eye?'

Indra promises to make him invisible.

Indra—

'Am I not Indra? Did not I
the great wing'd mountains wingless
And by my thunderbolt benign [shear,
deliver nations from their fear?
Go to her, naught shall hinder thee,
nor iron bars nor gates of brass,
And none shall see thee pass.'

The City of Kundinapuram[1]

Nala enters the city and the palace unseen;

Her gates are lips that aye resound
the melodies of celestial song,
Her lofty walls with tongue divine
high metaphysical debate prolong;
Like Indra's wide-wayed citadel
all gold, transported from the skies,
The Queen of Cities lies.

The Meeting of the Lovers

the lovers meet in secret,

As face to face in a leafy pool
the lily blue and the lotus red
Unfolding, to the lily's smile
the lotus bows his courtly head,

[1] Capital of Vidarpa, Vima's kingdom.

தமயந்தியின் மனநிலை

நீண்ட கமலத்தை நீலக் கடைசென்று
தீண்டும் அளவில் திறந்ததே-பூண்டதுஓர்
அற்பின்தாழ் கூந்தலாள் வேட்கை அகத்து அடக்கிக்
கற்பின்தாழ் வீழ்த்த கதவு.

நளனது அழகு மிகுந்து தோன்றுதல்

உய்ஞ்சு கரைஏற ஒட்டும்கொல் ஒண்தொடியாள்
நெஞ்சு தடவும் நெடுங்கண்கள்-விஞ்சவே
நீண்டதோ அங்ஙனே இங்ஙனே நீள்மலராள்
ஆண்டதோள் மன்னன் அழகு.

தமயந்தியின் நாணம்

மன்ஆகத்(து) உள்அழுந்தி வார்அணிந்த மென்முலையும்
பொன்நாணும் புக்குஒளிப்பப் புல்லுவன்என்(று)-உன்னா
எடுத்தபேர் அன்பை இடையே புகுந்து
தடுத்ததே நாணாம் தறி.

தமயந்தியின் வினா

காவல் கடந்துஎங்கள் கன்னிமா டம்புகுந்தாய்
யாவனோ விஞ்சைக்(கு) இறைவனோ-தேவனோ
உள்ளவா சொல்என்றாள் ஊசல் குழைமீது
வெள்ளவாள் நீர்சோர விட்டு.

So met the lovers, nor exchanged
a greeting in their shy surprise
But that of lovers' eyes.

and fall in love with the reality, as they have already fallen in love with the image of each other's beauty.

He smiled, and in that smile the snows
of Damayanti's heart dissolve,
The heart that ne'er before had warmed
nor thawed the ice of chaste resolve;
And by the magic of that smile
Love at one stroke unbars the door
He stormed in vain before.

Her eyes, long, lustrous, search his soul
her passion's secret source to sound,
Till swirling tides of worship sweep
her soul from depth to depth
'What ails me?' cries her throbbing heart, [profound;
the frantic flutterings of her breath
Whisper, 'Can this be death?'

'What rapture to repose my head'
she sighs, 'upon his shoulders broad,
And in his noble arms to hide
this bright-zoned breast and xanthous
'For shame my heart, be not so bold', [cord.'
murmurs her maiden modesty
And checks her instancy.

Damayanti asks Nala his name, and the purpose of his visit.

Twin child of mingled grief and joy
trembles on either cheek a tear
To match the sparkling gems that dance
pendant from each elusive ear.
'Who art thou, god or peri prince,
that cloister'd court thro' guard and
Dost lightly penetrate?' [gate

நளன் தன்னைப் பற்றிக் கூறுதல்

தீராத காமத் தழலைத்தன் செம்மைஎனும்
நீரால் அவித்துக் கொடுநின்று-வாராத
பொன்நாடர் ஏவலுடன் போந்தவர் சொல்லித்தன்
நல்நாடு சொன்னான் நளன்.

இந்திரனுக்கு மாலை சூட்டுமாறு நளன் வேண்டல்

என்உரையை யாதுஎன்(று) இகழா(து) இமையவர்வாழ்
பொன்உலகம் காக்கும் புரவலனை-மென்மாலை
சூட்டுவாய் என்றான் தொடையில்தேன் தும்பிக்கே
ஊட்டுவான் எல்லாம் உரைத்து.

சுயம்வரம் வகுத்த காரணம் கூறல்

இயமரம்நின்(று) ஆர்ப்ப இனவளைநின்(று) ஏங்க
வயம்மருதோள் மன்னா வகுத்த-சுயம்வரம்தான்
நின்பொருட்டால் என்று நினைகஎன்றாள் நீள்குடையான்
தன்பொருட்டால் நைவாள் தளர்ந்து.

தமயந்தியின் வேண்டுகோள்

போதுஅரிக்கண் மாதராள் பொன்மாலை சூட்டத்தான்
ஆதரித்தார் தம்மோ(டு) அவையகத்தே-சோதிச்
செழுந்தரள வெண்குடையாய் தேவர்களும் நீயும்
எழுந்துஅருள்க என்றாள் எடுத்து.

Nala, in loyalty to his promise to Indra, conceals his love,

Nala—

'By Indra's might, at Indra's word,
I come thy favour free to pray,
That thou choose one of the great gods four
and grace him with the garland gay.
From Níshada Nâd[1], that noble land,
the title Naishadan I claim,
And Nala is my name.'

So spake the king, nor whispered word
of the tempestuous tides within,
While chivalry and silence seal
more favour than mere words might win;
'If men and gods thine eyes disdain,
scorn not Lord Indra's cause I bring,
Whom gods and men call King.'

but Damayanti guesses the truth and promises her betrothal garland to Nala.

At length the might of true love moves
the lips in shy distraction mute:
'When we my spousal celebrate
with braying conch and lilting lute,
The golden garland of my gift,
O Naishadan! if he thou be,
Shall circle none but thee.

'To Indra give my deference due,
bid welcome to that company,
But know that, as thy troth to him,
so Damayanti's troth shall be—
Though all the kings of Hindustan
and all the gods of heaven sue—
To Nalan ever true.'

[1] Nâd, Tamil for 'country'

நளன் இந்திரனை அடைந்து தொழுதல்

வானவர்கோன் ஏவல் வழிச்சென்று வாள்நுதலைத்
தான்அணுகி மீண்டபடி சாற்றவே-தேன்முரலும்
வண்தார் நளன்போந்து வச்சிராயு தன்தொழுதான்
கண்டார் உவப்பக் கலந்து.

நளன் தூதுசென்ற திறன் கூறல்

விண்ணவர்தம் ஏவலுடன் வீமன் திருமகள்பால்
நண்ணு புகழ்நளனும் நன்குஉரைத்த-பெண்அணங்கின்
வல்மொழியும் தேவர் மனம்மகிழத் தான்மொழிந்த
மெல்மொழியும் சென்றுஉரைத்தான் மீண்டு.

வருணன் முதலியோர் நளனுக்கு வரம் கொடுத்தல்

அங்கி அமுதம்நீர் அம்பூ அணிஆடை
எங்குநீ வேண்டினைமற்(று) அவ்விடத்தே-சங்கைஅறப்
பெற்றாய் எனவருணன் ஆகண் டலன்தருமன்
மற்றோனும் ஈந்தார் வரம்.

நளனும் தேவர்களும் மண்டபம் அடைதல்

அங்குஅவர்கள் வேண்டும் வரம்கொடுக்கப் பெற்றுஅவர்கள்
தங்களொடும் தார்வேந்தன் சார்ந்தனன்மேல்-மங்கை
வயம்மருவு கின்ற மணக்கா வலர்க்குச்
சயம்வரம்தான் கண்டதுஓர் சார்பு.

Nala's Return

Nala returns to Indra and tells of Damayanti's choice.

Swift as his entrance, undelayed
by friend or foe his safe retreat.
Gay are his garlands, glad his heart,
his patrons as he hastes to meet,
And first, ere he begins to praise
that maiden of the radiant brow,
To Indra makes his bow.

Eager they stand, the gods, to hear
of voyage safe and secret meeting,
Of Damayanti's modest mien
and to themselves her humble [greeting.
His loyal service and her choice
approving, in serene accord
Celestial lips applaud.

The gods promise to Nala a fourfold gift.

Indra—

'Nor earth nor water shalt thou blame
bounteous throughout thy broad [domain,
Nor flame of fire nor raiment fair
thy prayers shall ever ask in vain;
Fourfold the boon that we bestow
four hearts divine, Indran, Yaman,
Agni and Várunan.'

King Nala to the deathless gods
homage with due obeisance pays;
Then, suitors all, advancing wend
their mortal and immortal ways
For Damayanti's Choosing-day[1]
to Vima's hospitable halls,
Where one all hearts enthralls.

[1] In Sanskrit 'Swayamvaram'. By ancient Indian custom a princess was allowed to choose her own husband; she expressed her choice by garlanding him with a garland of gold and flowers.

தமயந்தியின் காதல் நோய்

தூதுவந்த காதலனைச் சொல்லிச் செலவிடுத்த
மாதுஉவந்து பின்போன வல்நெஞ்சால்-யாதும்
அயிர்ந்தாள் உயிர்த்தாள் அணிவதனம் எல்லாம்
வியர்த்தான் உரைமறந்தான் வீழ்ந்து.

காதல் மிக்க தமயந்தியின் நிலை

உள்ளம்போய் நாண்போய் உரைபோய் வரிநெடுங்கண்
வெள்ளம்போய் வேகின்ற மென்தளிர்போல்-பிள்ளைமீன்
புள்அரிக்கும் நாடன் திருமடந்தை பூவாளி
உள்அரிக்கச் சோர்ந்தாள் உயிர்.

தமயந்தி கொண்ட காதலின் வலிமை

பூவின்வாய் வாளி புகுந்த வழியேஎன்
ஆவியார் போனாலும் அவ்வழியே-பாவியேன்
ஆசைபோ காதுஎன்(று) அழிந்தாள் அணியாழின்
ஓசைபோல் சொல்லாள் உயிர்த்து.

மாலைப் பொழுது

வையம் பகல்இழப்ப வானம்ஒளி இழப்பப்
பொய்கையும் நீள்கழியும் புள்இழப்பப்-பையவே
செவ்வாய அன்றில் துணைஇழப்பச் சென்றுஅடைந்தான்
வெவ்வாய் விரிகதிரோன் வெற்பு.

Damayanti's Distress

Damayanti in her apartment awaits the coming of the Betrothal Day.

The maiden bides within her bower,
her thought all with her lover flown,
And oft their converse sweet recalling
she sighs, nor answers word to none;
Her pallid cheeks with pearly drops
perfus'd, drugg'd with delight her mind,
Upon her couch reclined.

As swoops in sapphire panoply
the kingfisher to seize his prey,
She knows that Love has seized her heart
and borne her precious life away.
A cloud those lustrous pools bedims
that lurk as in a sable glade
'Neath the long lashes' shade.

Silent the voice, the silver voice
that shames the vina's gentle tone;
'O woe for the wingèd dart's wide wound;'
musing her heart heaves plaintive moan,
'Thereby though all my life-blood ebb,
ne'er shall this well-spring passionate
His leaping tide abate.'

Sunset

The daylight fades, from stream and pool
the day-birds bend their homeward flight;
Alone the andril[2] leaves his mate
to warble in the summer night.
With slanting ray the slow sun sinks
beyond the grey Ghats, crest on crest
That bound the purple West;

[2] The Indian nightingale.

சூரியன் மறைதல்

மாஇரு ஞாலத்(து) உயிர்காண வான்அரங்கில்
பாய்இருள் என்னும் படாம்வாங்கிச்-சேய்நின்று
அறைந்து ஆரணம்பாட ஆடிப்போய் வெய்யோன்
மறைந்தான் குடபால் வரை.

அந்திப்பொழுது

மல்லிகையே வெண்சங்கா வண்டுஊத வான்கரும்பு
வில்லி கணைதெரிந்து மெய்காப்ப-முல்லைஎனும்
மென்மாலை தோள்அசைய மெல்ல நடந்ததே
புன்மாலை அந்திப் பொழுது.

அந்திப்பொழுதின் இயற்கை

புற்குஎன்றார் அந்தி புனைமலர்க்கண் நீர்அரும்ப
நிற்கின்ற(து) அந்தோ நிலம்காப்பான்-முன்கொண்டு
அடைகின்ற வேந்தர்க்கும் ஆண்டுஅஞ்சி னோர்க்கும்
இடைநின்ற காலம்போல் இன்று.

நிலவு தோன்றுதல்

பைந்தொடியாள் ஆவி பருகுவான் நிற்கின்ற
அந்தி முறுவலித்த தாம்என்ன-வந்ததால்
மைஆர்வேல் கண்ணாள் வனமுலைமேல் ஆர்அழலைப்
பெய்வான் அமைந்த பிறை.

நிலவு தமயந்தியை வருந்தியமை

கூட்டுமை போல்சிறந்த கூர்இருளைக் கூன்கோட்டால்
கோட்டுமண் கொண்ட குளிர்திங்கள்-ஈட்டுமணிப்
பூணிலா மெல்முலைமேல் போதச் சொரிந்ததே
நீணிநிலா என்னும் நெருப்பு.

Who all day long to all the world
on heaven's high stage displays his
And to the ritual chant of priests [powers,
performs his solemn dance of hours,
Makes his last bow, as instant Night
draws o'er the empty stage in haste
Her curtain starry-laced.

Fanfare on tuberose-trumpets blowing
a troop of golden beetles ride,
As 'neath the guard of Cupid's bow
mysterious Evening in his pride,
Like a fairy prince, his shoulders swathed
in swaying jasmine-garlands sweet,
Comes tripping on fairy feet.

As when two kings, th' aggressor and
defender, muster their array,
Each pauses to survey his past
and fearful for his future pray,
So halts 'twixt day and night the hour
of tender memories and tears
And lonely lovers' fears.

While Evening mocks her gay green gyves,
Love's manacles, and blows a kiss,
The crescent Moon grows mad to see
twin bows more purely-arched than
Her gemmy breasts in his silver gleams [his;
flash lightning, blaze with volcanic fire
Those mountains of desire;

Who bends his pale cold rays to dim
the jewelled constellations there,
Their brilliance in himself reflecting
anon glows radiant; in despair
His horrid horns as high he rides
tear up the dark with double thrust
Like a mad bull the dust.

தமயந்தியின் துயரம்

அன்னங்காள் நீங்களும்அவ் வாதித்தன் தானும்போய்
மன்னும் படிஅகலா வல்இரவில்-மின்னும்
மழைத்தாரை வல்இருட்கும் வாடைக்கும் நாங்கள்
பிழைத்தால்வந் தேன்என்னும் பேர்.

விண்மீன்களின் வருணனை

செப்புஇளங் கொங்கைமீர் திங்கள் சுடர்பட்டுக்
கொப்புளம் கொண்ட குளிர்வானை-இப்பொழுதும்
மீன்பொதிந்து நின்ற விசும்புஎன்ப(து) என்கொலோ
தேன்பொதிந்த வாயால் தெரிந்து.

காமன் எரிக்கப்படவில்லை

கானும் தடங்காவும் காமன் படைவீடு
வானும்தேர் வீதி மறிகடலும்-மீனக்
கொடிஆடை வையம்எல்லாம் கோதண்ட சாலை
பொடிஆடி கொன்றதுஎல்லாம் பொய்.

தமயந்தி காமநோயால் மிக வருந்துதல்

கொள்ளைபோ கின்ற(து) உயிர்என்னும் கோன்அரவின்
முள்எயிறோ மூரி நிலாஎன்னும்-உள்ளம்
கொடிதுஇரா என்னும் குழையும் தழல்போல்
நெடிதுஇரா வாய்புலரா நின்று.

தமயந்தியை இராப்பொழுது சூடுதல்

வெங்கதிரோன் தன்னை விழுங்கிப் புழுங்கியோ
கொங்கை அனலில் கொளுந்தியோ-திங்கள்
விரிகின்ற வெண்நிலவால் வேகின்ற தேயோ
எரிகின்ற(து) என்னோ இரா.

A summer lightning, summer dew
soft fall'n, a light wind in the leaves,
Are terrors to a mind distraught;
'Ye swans! sweet rest be yours,' she grieves,
'If I this dread tempestuous night
survive, a miracle confess
And my good fortune bless.

'Ye maidens all whose virgin breasts
released from their silken bonds
Half-veil'd in ebon locks unbound
are chalices of beaten bronze!
Oh tell me not the expanse above
blistered with cosmic passion's fire
Is but the planets' quire.

'All flowery groves, all forest glades
are Love's luxuriant armoury;
The sky his chariot's broad highway,
his flag the myriad-spangled sea;
When all the world's his hunting-ground,
ye bards! how can your tale be true
That Siva Cupid slew?

'What poison pulses in my veins
this livelong Night sans shame, sans ruth?
That horned jewel in her ear
must be some monstrous serpent's tooth.
Why must I toss in fevered trance,
all deaf to mortal colloquy
In fond soliloquy?

'Oh, whence hath this fell Night sucked up
the heat she breathes upon my brow?
Is't from the bright moon riding high?
or from the engulfed sun below?
Or hath she from a thousand breasts
absorbed the heat of our desire
Who languish in love's fire?

தமயந்தியின் இரவு நீளுதல்

ஊழி பலஓர் இரவுஆயிற் றோஎன்னும்
கோழி குரல்அடைத்த தோஎன்னும்-ஆழி
துயிலாதோ என்னும் சுடர்மதியம் காண்ற
வெயிலால் உடல்உருகா வீழ்ந்து.

தமயந்தியைக் காதல் வருத்துதல்

ஆடி வரிவண்(டு) அருகே பறக்கவே
வாடி மெலிவாள் வனமுலைமேல்-ஓடிப்
பொறையாகச் சோர்வாள் பொறுக்குமோ மோகத்
துறைவாய் அடங்காத் துயர்.

தமயந்தி நிலவை நோக்கிக் கூறுதல்

ஈர மதியே இளநிலவே இங்ஙனே
சோர்குழலின் மீதே சொரிவதுஎவன்-மாரன்
பொரஅளித்தான் கண்ணி உனக்குப் புலரா
இரவு அளித்தான் அல்லனோ இன்று.

காதலின் வெப்பம்

தாங்கு நிலவின் தழல்போய்த் தலைக்கொள்ளத்
தேம்குழல்சேர் வண்டு சிறைவெதும்ப ஓங்குஉயிர்ப்பின்
தாமம் கரியாத் தனியே தளர்கின்றாள்
யாமம் கரிஆக இன்று.

காதலால் வாடிய தமயந்தியின் தோற்றம்

மைஇட்ட கண்அருவி வார வளைசோரக்
கையில் கபோலத் தலம்வைத்து-மெய்வருந்தித்
தேன்இருந்த பூங்கணையே தீயாகத் தேமொழியாள்
தான் இருந்து செய்வாள் தவம்.

'Must all the ages be unrolled
between the sunset and the dawn?
And like the restless sea this night
ne'er cease, the cock ne'er crow this [morn?'
Thus wrapt in musing melancholy
she wore the weary hours away
And waited for the day.

'Oh, tell me why about my head
the striped night-flying beetles play.
Am I a lone night-lily sweet
bright with the bursting buds of May?
Fainting my tortured frame replies,
"Call me a frail pomegranate-shoot
Bowed down with uberous fruit."

'Who forged thy fierce artillery?
Who filled, O Moon! thy silver [quiver?
At whose behest thy silver shafts
o'erwhelm me like a silver river?
Who weighted night's swift wings with lead
and made her course so slow, so [slow,
But the Lord of the silver bow?'

Wing upon wing, Love's holocaust,
with moon for candle and night for [priest,
The night-moths, scorched in passion's flame,
swoon on the altar of her breast,
Where one by one for every sigh
the jasmine white and the roses red
Their shrivelled petals shed. (100)

In mortification unprofessed
the maid, Love's conscript devotee,
All listless tends the fire divine,
yet worships in her agony;
Couched on her hand the tear-dewed cheek,
rapt lies the votaress; all awry
The rueful bangles lie.

அள்ளிக் கொள்ளலாய் அடையத் திரண்டுஒன்றாய்க
கொள்ளிக்கும் விள்ளாத கூர்இருளாய்-உள்ளம்
புதையவே வைத்த பொதுமகளிர் தங்கள்
இதையமே போன்ற(து) இரா.

இரவில் ஊர்க்காவலர் தோன்றல்

ஊக்கிய சொல்லர் ஒலிக்கும் துடிக்குரலர்
வீக்கிய கச்சையர் வெல்வாளர்-காக்க
இடையாமம் காவலர்கள் போந்தார் இருளின்
புடைவாய் இருள்புடைத்தால் போன்று.

இரவில் யாவரும் உறங்கியமை

சேமம் களிறுபுகத் தீம்பாலின் செவ்வழியாழ்
தாம்உள் ளுறைபுகுதத் தார்வண்டு-காமன்தன்
பூவாளி ஐந்தில் புகத்துயில் புக்கதே
ஓவாது முந்நீர் உலகு.

இரவில் பேய்களும் உறங்கிய செய்தி

ஊன்தின்(று) உவகையால் உள்ள உயிர்புறம்பே
தோன்றும் கழுதும் துயின்றதே-தான்தன்
உரைசோரச் சோர உடல்சோர வாயின்
இரைசோரக் கைசோர நின்று.

பெண் அன்றிலின் குரல்கேட்ட தமயந்தியின் நிலை

அன்றில் ஒருகண் துயின்றுஒருகண் ஆர்வத்தால்
இன்துணைமேல் வைத்துஉறங்கும் என்னும்சொல்-இன்று
தவிர்ந்ததே போல்அரற்றிச் சாம்புகின்ற போதே
அவிழ்ந்ததே கண்ணீர் அவட்கு.

And now no moon; but Night alone;
and Darkness broods o'er all the land,
Dark that a man may grasp in hand,
dark, nor yields to the flaming brand,
Dark as the dark of a harlot's heart,
Love's gaudy-gilded altar-tomb
That lures men to their doom.

Midnight—beneath the palace-wall
the swart stout-belted warders come,
The city watch, with lusty shout
and rat-tat-tat of kettledrum;
The clash of sword, the thump of lance,
with hammer-clang-on-anvil smite
The echoing wall of night.

The yawning tusker in his stall,
the lute relax'd in her shallow crypt,
The drowsy bees in petaled cell
into Sleep's gentle arms have slipt;
Beneath all mortal eyelids Sleep
slips soft and softly folds his wings—
But here no balm he brings.

Midnight—the vampire-sprites of hell,
their hideous hands upon their prey,
Pause gloating, and with sudden dread
shriek, shudder, shrink, and fade away;
All foul fiends fear that midnight hour,
auspiciousest for every prayer
But lone lovers' despair.

'Tis said the andril-bird alone
to shield his gentle mate from harm
With one eye sleeps and one eye wakes,
his nest secure from all alarm.
Nor Damayanti for her love
nor Nalan for his leman's sight
One eyelid closed that night.

ஆழ்துயரம் ஏதுஎன்(று) அறிகிலேன்-பாழி
வரையோ எனும்நெடுந்தோள் மன்னாவோ தின்னும் ?
இரையோ இரவுக்(கு) யான்.

மாலைக் காற்றைத் தமயந்தி நோதல்

கருவிக்கு நீங்காத கார்இருள்வாய்க் கங்குல்
உருவிப் புகுந்ததால் ஊதை-பருகிக்கார்
வண்டுபோ கட்ட மலர்போல் மருள்மாலை
உண்டுபோ கட்ட உயிர்க்கு.

தமயந்தியின் காதல் மயக்கம்

எழுந்திருக்கும் ஏமாந்து பூமாந் தவசின்
விழுந்திருக்கும் தன்உடம்பை மீளச்-செழுந்தரளத்
தூணோடு சேர்க்கும் துணைஏதும் இல்லாதே
நாணோடு நின்றுஅழியும் நைந்து.

தமயந்தி பெருமூச்செறிதல்

விரிகின்ற மெல்அமளி வெண்நிலவின் மீதே
சொரிகின்ற கார்இருள்போல் சோரும்-புரிகுழலைத்
தாங்கும் தளரும் தழலே நெடிதுஉயிர்க்கும்
ஏங்கும் துயரோ(டு) இருந்து.

இரவு நீட்டித்தலுக்குத் தமயந்தி வெருந்துதல்

உடைய மிடுக்குஎல்லாம் என்மேலே ஓச்சி
விடிய மிடுக்குஇன்மை யாலோ-கொடியன்மேல்
மாகாதல் வைத்ததோ மன்னவர்தம் இன்அருளோ
ஏகாத(து) என்னோ இரா.

Damayanti—

'What cauldron can thus generate
miasma foul and fetid murk?
What if, black-wing'd upon the gloom,
a fierce fire-breathing monster lurk?
Oh for thy massy arm, my love!
to save me from the ravening jaw
And dreadful dragon's maw.

'Now, all exhausted as I lie,
round me the chilly dawn-wind [swoops;
As when a delicate garden-plant
in a late-lingering autumn droops
Bee-drain'd to the dregs, in her distress
one cool breath of a snow-kiss'd air
The frail bract winnows bare.'

A sculptured column seems to stir
in that vague twilight's dim deceit;
With rapture from her couch she starts
and hastens unashamed to greet
Her lover — and staggering
clasps in her fond confusiön
The inexpressive stone.

Back to her chamber she returns,
flings down in wan, worn weariness
The heaving breasts, the burning brow;
disordered lies the braided tress
That o'er the snowy coverlet spreads
like a lone palm-tree's sable shadow
Across a moonlit meadow.

Damayanti—

'Oh has the Night so spent her strength
in hate tormenting me forlorn,
That now she has no strength to rise
and lift the curtain of the dawn?
Or has she set her love on me,
a royal favour costly-kind
That may not be declined?'

உயங்கும் வறிதே உலாவும்-வயங்குஇழைபோய்ச்
சோரும் துயிலும் துயிலாக் கருநெடுங்கண்
நீரும் கடைசோர நின்று.

இரவில் காதலர் உயிர்க்குக் காவல் இல்லை

விழுது படத்திணிந்த வீங்குஇருள்வாய்ப் பட்டுக்
கழுதும் வழிதேடும் கங்குல்-பொழுதிடையே
நீர்உயிர்க்கும் கண்ணோடு நெஞ்சுஉருகி வீழ்வார்தம்
ஆர்உயிர்க்கும் உண்டோ அரண்.

இரவு நீங்குதல்

பூசுரர்தம் கைம்மலரும் பூங்குமுத மும்முகிழ்ப்பக்
காசினியும் தாமரையும் கண்விழிப்ப-வாசம்
அலர்ந்ததேம் கோதையாள் ஆழ்துயரத் தோடு
புலர்ந்ததே அற்றைப் பொழுது.

சூரியன் உதித்தல்

வில்லி கணைஇழப்ப வெண்மதியம் சீர்இழப்பத்
தொல்லை இருள்கிழியத் தோன்றினான்-வல்லி
மணமாலை வேட்டிடுதோள் வாள்அரசர் முன்னே
குணவாயில் செங்கதிரோன் குன்று.

அரசர்கள் பலரும் வந்தமை

முரைசுஎறிந்த நாள்ஏழும் முற்றியபின் கொற்ற
வரைசெறிந்த தோள்மன்னர் வந்தார்-விரைசெறிந்த
மாலை துவள முடிதயங்க வால்வளையும்
காலை முரசும் கலந்து.

Like one who dozes half-awake
and knows not if she slept or no,
Upon her tumbled couch she tosses
or idly paces to and fro;
Anon she thrills with hope, anon
in agony of doubt she weeps—
Till with the dawn she sleeps.

O Night! who all the world's wide ways
o'ershadowest like a mighty tree,
An ancient banyan from whose head
a hundred roots hang gloomfully,
When men or devils lose their way,
or lovers in thy mazes stray,
To what god shall they pray?

Sunrise

Now lily-buds all their fingers fold
and Brahmins fold their hands to prayer;
Now ope the lotus-blossoms fair
and mortal eyelids everywhere;
Now Damayanti freshly dight
in fragrant garlands greets the day
That drives her care away.

Now yawning Love lays down his bow,
and the flowered arrows idly spill,
As Sûrya with his footprints red
comes striding up the eastern hill;
And Night sees all her shades disperse
and all her lesser lights absorb
One omnisplendent orb.

The Swayamvaram

The royal suitors enter the Hall of the Swayamvaram,

Seven days the herald-drums have drummed
daily the doom'd betrothal day;
Huge as the heaving hills advancing
in crowns of gold and garlands gay

கன்று குதட்டிய கார்நீலம்-முன்றில்
குறுவிழிக்கு நேர்நாடன் கோதைபெருங் கண்ணின்
சிறுவிழிக்கு நோற்றுஇருந்த சேய்.

சுயம்வர மணடபப் பந்தர்க்குத் தமயந்தி வருதல்

நித்திலத்தின் பொன்தோடு நீலமணித் தோடுஆக
மைத்தடங்கண் செல்ல வயவேந்தர்-சித்தம்
மருங்கே வரவண்டின் பந்தர்க்கீழ் வந்தாள்
அருங்கேழ் மணிப்பூண் அணங்கு.

அரசர்கள் தமயந்தியைக் காணுதல்

பேதை மடமயிலைச் சூழும் பிணைமான்போல்
கோதை மடமானைக் கொண்டுஅணைந்த-மாதர்
மருங்கின் வெளிவழியே மன்னவர்கண் புக்கு
நெருங்கினவே மேல்மேல் நிறைந்து.

சுயம்வர மண்டபத்தில் தமயந்தி புகுதல்

மன்னர் விழித்தா மரைபூத்த மண்டபத்தே
பொன்னின் மடப்பாவை பொய்ப்புக்காள்-மின்நிறத்துச்
செய்யதார்ள் வெள்ளைச் சிறைஅன்னம் செங்கமலப்
பொய்கைவாய்ப் போவதே போன்று.

மன்மதன் ஆவலுடன் இருந்தமை

வடம்கொள் வனமுலையாள் வார்குழைமேல் ஓடும்
நெடுங்கண் கடைபார்த்து நின்றான்-இடம்கண்டு
பூவாளி வேந்தன்தன் பொன்ஆவம் பின்னேஇட்(டு)
ஏவாளி நாணின்மேல் இட்டு.

With their troops and trains to the rousing sound
of the curly conch and the morning
The royal suitors come. [drum

mong them King Nala.

At street-doors 'mid the grazing calves
blue petals winking in the sun
Are Damayanti's eyes to him
who for those eyes hath penance done,
As striding through the royal demesne
he enters, none more brave, the
Pavilion of delight. [bright

Damayanti enters the Hall.

Like butterflies each king's heart flutters
circling, as dawns upon their sight
Damayanti, damosel divine,
in all the gems of heaven bedight;
Her ear-ring diamonds in red-gold bars
by the dancing glances of her eyes'
Transmuted to sapphires. [blue fires

For like a gentle peacock preening
amid a herd of wondering fawns
She moves a gentle doe-fawn queening
in rose-apparelled elegance,
The while, a willowy lattice weaving,
they screen her from irreverent view,
Her maiden retinue.

And like a swan whose ruby webs
stain the still waters, and the mere,
Pink-starr'd with lotus, gleams with flash
of silver lightning, Beauty here
Sails the pavilion's golden sea
all radiant with the blossomings
Of nodding lotus-kings.

Here Manmadan now bends his bow
and barbs his arrows of desire
With petaled poison; now he stands,
his golden quiver slung, to admire

அரசர்களைத் தோழி தமயந்திக்குக் காட்டுதல்

மன்னர் குலமும் பெயரும் வளநாடும்
இன்ன பரிசுஎன்(று) இயல்அணங்கு-முன்நின்று
தார்வேந்தன் பெற்ற தனிக்கொடிக்குக் காட்டினாள்
தேர்வேந்தர் தம்மைத் தெரிந்து.

சோழ மன்னனைக் காட்டுதல்

பொன்னி அமுதப் புதுக்கொழுந்து பூங்கமுகின்துன்னார்
சென்னி தடவும் திருநாடன்-பொன்னின்
கணங்கு அவிழ்ந்த பூண்முலையாய் சூழ்அமரில்
கணம்கவிழ்ந்த வேலன்இவன் நாண்.

பாண்டி மன்னனைக் காட்டுதல்

போர்வாய் வடிவேலால் போழப் படாதோரும்
சூர்வாய்மதர் அரிக்கண் தோகாய்கேள்-பார்வாய்ப்
பருத்ததுஓர் மால்வரையைப் பண்டுஒருகால் செண்டால்
திரித்தகோ இங்குஇருந்த சேய்.

சேர மன்னனைக் காட்டுதல்

வென்றி நிலமடந்தை மென்முலைமேல் வெண்துகில்போல்
குன்று அருவிபாயும் குடநாடன்-நின்றபுகழ்
மாதே இவன்கண்டாய் மானத் தனிக்கொடியின்
மீதே சிலைஉயர்த்த வேந்து.

That slim throat in a maze of pearls,
those ears, dew-pearlèd petals pure,
That downcast eye demure.

The Suitors

As Damayanti passes down the line of suitors, one of her maids-in-waiting describes each prince in turn.

A maiden of immortal mien
attends at Damayanti's side,
Well versed in all romantic lore,
her mistress' faltering steps to guide,
Each prince's several praise to sing
and tell each monarch's martial fame,
His land, his house, his name.

The Maid-in-waiting—

'O mistress dapple-golden fair!
First stands the CHŌLA king whose sway
Where on Kauvêry's golden sands
the áreca's plume-tip sips the spray;
As oft he leads his hosts to war,
his stout sword stains with rebel gore
The Coromandel shore.

'O beauteous Maid, whose eyes' red darts
in glowing triumph put to flight
The veterans of a hundred fields!
before thee stands great PĀNDIAN's might;
In anger once he smote a ball
and Mêru's mountain massif whirled
As on a pivot twirled.

'O Princess of immortal fame!
behold! the CHĒRA prince is this:
His banner bears a great curved bow;
his are the hills of Coorg, and his,
Like folds of Bûmâdêvi's[1] robe,
the silver-bright cascades that scar
The vales of Malabar.

[1] The goddess of Earth.

யதுகுல மன்னனைக் காட்டுதல்

ஆழிவடி அம்புஅலம்ப நின்றானும் அன்றுஒருகால்
ஏழ்இசைநூல் சங்கத்(து) இருந்தானும்-நீள்விசும்பின்
நல்தேவர் தூது நடந்தானும் பாரதப்போர்
செற்றானும் கண்டாய்இச் சேய்.

குருகுல மன்னனைக் காட்டுதல்

தெரியில் இவன்கண்டாய் செங்கழுநீர் மொட்டை
அரவின் பசுந்தலைஎன்(று) அஞ்சி-இரவுஎல்லாம்
பிள்ளைக் குருகுஇரங்கப் பேதைப்புள் தாலாட்டும்
வள்ளைக் குருநாடர் மன்.

மந்திரநாட்டு மன்னனைக் காட்டுதல்

தேமருதார்க் காளை இவன்கண்டாய் செம்மலர்மேல்
காமருசங்(கு) ஈன்ற கதிர்முத்தைத்-தாமரைதன்
பத்திரத்தால் ஏற்கும் படுகர்ப் பழனம்சூழ்
மந்திரத்தார் கோமான் மகன்.

மச்சநாட்டு மன்னனைக் காட்டுதல்

அம்சாயல் மானே இவன்கண்டாய் ஆலைவாய்
வெஞ்சாறு பாய விளைந்துஎழுந்த-செஞ்சாலிப்
பச்சைத்தாள் மேதிக் கடைவாயில் பால்ஒழுகும்
மச்சத்தார் கோமான் மகன்.

அவந்திநாட்டு மன்னனைக் காட்டுதல்

வண்ணக் குவளை மலர்வெளவி வண்டுஎடுத்த
பண்ணில் செவிவைத்துஅப் பைங்குவளை-உண்ணா(து)
அருங்கடா நிற்கும் அவந்திநா(டு) ஆளும்
இருங்கடா யானை இவன்.

'And this the prince, on Lanka's[1] shore
who washed his arrows in the sea;
Who sat enthroned in sacred haunts
of music and of poesy;
Once went on embassy to heaven;
and fought in Mahâbârata—
The Lord of MATHURA.[2]

'And this the lord of an ancient land
where o'er the marshes all night long
Like sleeping water-snakes the buds
of lotus lie, and with a song
The heron lulls her quaking brood,
the peasant mother lulls her child—
The KURU-DĒSA mild.

'And for this youthful prince's sire
the bright chank in his ivory whorls
On a proud red lotus sheds a tear,
and the broad leaf that idly sprawls
Beside her holds a glistening pearl
in the deep canals and the waving
Of MATTRA'S watery meads. [reeds

'A land there lies in midmost Ind,
where red juice from the sugar-mills
O'erflows into the rich rice-fields,
and from the cow's lip-corner spills—
This noble youth before you stands
heir to that rich raj of RANGPORE
And lord of Dinajpore.

'And hast thou heard, O virtuous Maid!
of Ávanti, the Muses' sward,
Where reigns this youth of valiant mien
thewed like an elephant, MĀLVA'S
There, as the calves stretch out their tongue [lord?
to tender lily-buds, they refrain
To hear the bees' sweet strain.

[1] Ceylon.

[2] This stanza is exceedingly obscure, and involves an obvious anachron-

பாஞ்சாலநாட்டு மன்னனைக் காட்டுதல்

விடக்கதிர்வேல் காளை இவன்கண்டாய் மீனின்
தொடக்குஒழியப் போய்நிமிர்ந்த தூண்டில்-மடல்கமுகின்
செந்தோடு பீறித்தேன் செந்நெல் பசுந்தோட்டில்
வந்துஒடு பாஞ்சாலர் மன்.

கோசலநாட்டு மன்னனைக் காட்டுதல்

அன்னம் துயில்எழுப்ப அம்தா மரைவயலில்
செந்நெல் அரிவார் சினைஆமை-வன்முதுகில்
கூன்இரும்பு தீட்டும் குலக்கோ சலர்.ாடன்
தேன்இருந்த சொல்லாய்இச் சேய்.

மகதநாட்டு மன்னனைக் காட்டுதல்

புண்டரிகம் தீஎரிவ போல்விரியப் பூம்புகைபோல்
வண்டுஇரியும் தெள்நீர் மகதர்கோன்-எண்திசையில்
போர்வேந்தர் கண்டுஅறியாப் பொன்ஆவம் பின்உடைய
தேர்வேந்தன் கண்டாய்இச் சேய்.

அங்கநாட்டு மன்னனைக் காட்டுதல்

கூன்சங்கின் பிள்ளை கொடிப்பவளக் கோடுஇடறித்
தேன்கழியில் வீழத் திரைக்கரத்தல்-வான்கடல்வந்(து)
அந்தோ! எனஎடுக்கும் அங்கநா(டு) ஆளுடையான்
செந்தேன் மொழியாய்இச் சேய்.

கலிங்கநாட்டு மன்னனைக் காட்டுதல்

வெள்வாளைக் காளைமீன் மோதிக் குலம்எழுப்பக்
கள்வார்ந்த தாமரையின் காடுஉழக்கிப்-புள்ளோடு
வண்டுஇரியச் செல்லும் மணிநீர்க் கலிங்கர்கோன்
தண்தெரியல் தேர்வேந்தன் தான்.

'Seest thou this bowman's polished shaft?
He holds his sway in far PUNJAB,
Where, when the angler casts his line,
if e'er the sly bait slips the barb,
And the sharp hook slashes the frail palm-frond,
the red juice richly streams to stain
The green and fertile plain.

'Behold, O honey-tongued! the king
of KŌSALA, where, so they tell,
The paddy-reapers pause to whet
their curv'd scythes on the horny shell
Of broody turtles, and the steel
arouses with its stridor loud
The slumbering swans of Oudh.

'And lo! this lusty charioteer,
where crimson lotus flames like fire,
And aye on MĀGADA's crystal water
the bees ascend in smoky spire,
Hath ne'er his golden quiver turned
'mid royal warriors armed for slaughter
To foe from any quarter.

'And next, O sweet-voiced Damsel! this
of ANGA-NĀD the saviour brave;
There little curly conches splash
o'er coral knops, swirl'd in the wave
Of th' ocean-swell that booming sweeps—
one low lugubrious "Oh" withal—
The beaches of Bengal.

'Where is the land of the pearly lakes,
where little white fish stampede the herds
And from the trampled lily-pools
rise swarms of mingled bees and birds?
The great KALINGA rajah he;
he drives a chariot swift and keen

கேகயநாட்டு மன்னனைக் காட்டுதல்

அம்கை வரிவளையாய் ஆழித் திரைகொணர்ந்த
செங்கண் மகரத்தைத் தீண்டிப்போய்க்-கங்கைஇடைச்
சேல்குளிக்கும் கேகயர்கோன் தேவ்ஆடல் கைவரைமேல்
வேல்குளிக்க நின்றான்இவ் வேந்து.

காந்தாரநாட்டு மன்னனைக் காட்டுதல்

மாநீர் நெடுங்கயத்து வள்ளைக் கொடிமீது
தான்ஏகும் அன்னம் தனிக்கயிற்றில்-போம்நீள்
கழைக்கோ தையர்ஏய்க்கும் காந்தார நாடன்
மழைக்கோதை மானேஇம் மன்.

சிந்துநாட்டு மன்னனைக் காட்டுதல்

அம்கை நெடுவேல்கண் ஆய்இழையாய் வாவியின்வாய்ச்
சங்கம் புடைபெயரத் தான்கலங்கிச்-செங்கமலப்
பூச்சிந்தும் நாள்தேறல் பொன்விளைக்கும் தண்புணைசூழ்
மாச்சிந்து நாட்டான்இம் மன்.

நளனது உருவில் இருந்த தேவர்களைக் காணல்

காவலரைத் தன்சேடி காட்டக்கண்(டு) ஈர்இருவர்
தேவர் நளன்உருவாச் சென்றுஇருந்தார்-பூவரைந்த
மாசுஇலாப் பூங்குழலாள்மற்று அவரைக் காணா நின்(று)
ஊசலா(டு) உற்றாள் உளம்.

சுயம்வரத்திற்குத் தேவர்களும் வந்திருந்தமை

பூணுக்(கு) அழகுஅளிக்கும் பொன்தொடியைக் கண்டக்கால்
நாண்உக்கு நெஞ்சுஉடைய நல்வேந்தர்-நீள்நிலத்து
மற்றுஏவர் வாராதார் வானவரும் வந்திருந்தார்
பொன்தேர் நளன்உருவாய்ப் போந்து.

'And who is this whose stout lance cleaves
the foeman's shoulders' massy pile?
The KĒKAYA kingdom owns his sway,
where walks the bright-eyed croco-
And cowering carp beat swift retreat [dile,
for terror of that blood-red gleam
In Ganges' sacred stream.

'Beside him stands the prince who reigns
where graceful cygnets seem to play
Like rope-dancers who walk on air
and gently with the breezes sway,
Wantoning in the wild woodbine
that weaves a web crepuscular
O'er pools of KANDAHAR.

'O Maiden for whose cirrous locks
thy gems a glistening rainbow make!
This prince who quails beneath thy glance
rules where the swarming conches
The lily-buds, and the honey spilled [shake
waters the lowland lotus-linned
And the golden vales of SINL'

The Stratagem of the Gods

e four great gods, each assuming the shape of Nala, take their places with the suitors.

But lastly when she comes to tell
of Nala and of NISHADA land,
By Nala's side in Nala's shape
the four great gods descending stand;
The princess' mind in wonder whirls
why, where one Nala ought to be,
Five Nalas she should see.

There all the glory of the gods
and all the pride of mortal lands
Assembled blaze in gold array,
while dainty Damayanti stands

தமயந்தி கடவுளை வேண்டுதல்

மின்னும்தார் வீமன்தன் மெய்ம்மகளில் செம்மைசேர்
கன்னியான் ஆகில் கடிமாலை-அன்னம்தான்
சொன்னவனைச் சூட்ட அருள்என்றாள் சூழ்விதியின்
மன்னவனைத் தன்மனத்தே கொண்டு.

தமயந்தி உண்மை நளனை உணர்தல்

கண்இமைத்த லால்அடிகள் காசினியில் தோய்தலால்
வண்ண மலர்மாலை வாடுதலால்-எண்ணி
நறுந்தா மரைவிரும்பும் நல்நுதலே அன்னாள்
அறிந்தாள் நளன்தன்னை ஆங்கு.

தமயந்தி நளனுக்கு மாலை சூட்டுதல்

விண்அரசர் எல்லாரும் வெள்கி மனம்சுளிக்கக்
கண்அகன் ஞாலம் களிகூர-மண்அரசர்
வன்மாலை தம்மனத்தே சூட வயவேந்தைப்
பொன்மாலை சூட்டினாள் பொன்.

மன்னர்களின் முகம் வெளுத்தல்

திண்தோள் வயவேந்தர் செந்தா மரைமுகம்போய்
வெண்தா மரையாய் வெளுத்தவே-ஒண்தாரைக்
கோமாலை வேலான் குலம்மாலை வேல்கண்ணாள்
பூமாலை பெற்றிருந்த போது.

In all her virgin modesty
and beauty of her gentle frame
And puts them all to shame.

Damayanti prays to Brahma for help to distinguish the true Nala;

Damayanti—

'O God! if I a daughter am
and worthy scion of Vima's house,
To him whom once the sacred swan
promised me for my royal spouse
This golden garland guide', she prays
and lifts her heart to supplicate
The Brahma, Lord of Fate.

Her prayer is answered, for she remembers the Four Attributes of Divinity.

Radiant as Lakshmi, Queen of Grace,
an answer to her prayer she found,
The four-fold attributes divine—
the feet that never touch the ground,
The sleepless eyes that never wink,
th' ethereal forms that cast no shade,
The flowers that never fade.

Damayanti garlands Nala with the Wedding Garland.

Now Nala's throat the golden wreath
encircles; strangling jealousy
Clutches each rival heart; dismay
clouds the divine serenity;
Till radiances of rapture thrill
all hearts, all dissonance destroy,
And bathe the world in joy.

Nala and Damayanti pass hand in hand through the throngs of disappointed suitors.

As Nalan with her choice she crowns,
herself the crown of a noble line,
The lance that crowned his honour yields
to the swift shafts of her eyes divine;

நளன் தமயந்தியுடன் புறப்படுதல்

மல்லல் மறுகின் மடநா(கு) உடன்ஆகச்
செல்லும் மழவிடைபோல் செம்மாந்து-மெல்இயலாள்
பொன்மாலை பெற்றதோ ளோடும் புறப்பட்டான்
நல்மாலை வேலான் நளன்.

தேவர்கள் கலியைக் காணுதல்

வேலைபெறா அமுதம் வீமன் திருமடந்தை
மாலை பெறாதுஅகலும் வானாடர்-வேலை
பொருங்கலிநீர் ஞாலத்தைப் புல்நெறியில் ஆக்கும்
இருங்கலியைக் கண்டார் எதிர்.

தமயந்தியை மணக்கக் கலி வந்தமை

ஈங்குவர(வு) என்என்று இமையவர்தம் கோன்வினவத்
தீங்கு தருகலியும் செப்பினான்-நீங்கள்
விருப்பான வீமன் திருமடந்தை யோடும்
இருப்பான் வருகின்றேன் யான்.

தமயந்தி நளனை மணந்த செய்தி கூறல்

மன்னவரில் வைவேல் நளனே மதிதனக்
கன்னி மணமாலை கைக்கொண்டான்-உன்னுடைய
உள்ளக் கருத்தை ஒழித்துஏ குதிஎன்றான்
வெள்ளைத் தனியானை வேந்து.

While down the brave pavilion lo!
the crimson lotuses row on row
Are lilies white as snow.[1]

From hall to hall triumphantly
thorough the throng's tumultuous
In Damayanti's garland dight [praise
he leads her down the lordly ways,
As when a young steer in his pride
the lowing heifers hugely leads
Adown the ample meads.

Kali

The gods returning to heaven meet the demon Kali who has come too late for the Swayamvaram.

A bride forswearing fairer than
sea-spawn'd ambrosia, Vima's child,
The four gods homeward bound descry
the lusty Kali,[2] demon vilde,
Who roams the sea-girt earth and leads
the world by wicked wiles astray
In every evil way.

'What now, O Kali!' cries the Lord
of the unsleeping hosts of heaven,
'And whither down the aëry ways
by what infernal purpose driven?'
'Like you,' the prince of ill replied,
'I haste to Damayanti's side
To win her for my bride.'

Indra warns Kali his attempt is vain,

To whom the Lord who pastureth
the great white tuskers of the sky:
'He who was foremost in the fight
in Love's lists hath the victory;

[1] The rows of kings are compared to crimson lotuses, which have turned as white as lilies from jealousy and disappointment.

[2] This is the demon Kali, not to be confused with the goddess Kâli.

கலி சினந்து கூறுதல்

விண்அரசர் நிற்க வெறித்தேன் மணமாலை
மண் அரசர்க்(கு) ஈந்தமடமாதின்-எண்ணம்
கெடுக்கின்றேன் மற்றுஅவள்தன் கேள்வனுக்கும் கீழ்மை
கொடுக்கின்றேன் என்றான் கொதித்து.

நளனது சிறப்பும் தமயந்தி கற்பும் கூறல்

வாய்மையும் செங்கோல் வளனும் மனத்தின்கண்
தூய்மையும் மற்று அவன்தன் தோள்வலியும்-பூமான்
நெடுங்கற்பும் மற்று அவர்க்கு நின்றஉரைத்துப் போனான்
அருங்கொற்ற வச்சிரத்தான் ஆங்கு.

கலி, மணமக்களைப் பிரிக்க விரும்புதல்

செருக்கதிர்வேல் கண்ணியுடன் தேர்வேந்தன் கூட
இருக்கத் தரியேன் இவரைப்-பிரிக்க
உடன்ஆக என்றான் உடனே பிறந்த
விடநாகம் அன்னான் வெகுண்டு.

சூரியன் உதித்தல்

வெங்கதிரோன் தானும் விதர்ப்பன் திருமடந்தை
மங்கலநாள் காண வருவான்போல்-செங்குமுதம்
வாய்அடங்க மன்னற்கும் வஞ்சிக்கும் நல்நெஞ்சில்
தீஅடங்க ஏறினான் தேர்.

For Nala hath the garland borne,
Nala the maiden's heart hath won.
Your scheme in vain. Begone!'

But Kali persists.

Quoth Kali: 'Insolence! do not
your hearts with rage immortal boil?
To scorn *us* for a mortal's hand!
Trust me her impious scheme to spoil.
And for her precious paramour,
how brave soe'er he be or wise,
Ruin will I devise.'

Indra—

'Know'st thou not Nalan? Armed is he
'gainst all thy malice to prevail.
Hast found him erst in purity,
truth, courage, justice yet to fail?
And—stay me not to answer—scorn'st
his bride's stern spotless chastity?
No victims these for thee!'

Quoth Kali: 'What! in my despite
my chosen bride with mortal wight
Disport and take secure delight
and my seared eyeballs bear the sight!
Oh! soon or late their parlous fate',
he yells to Indra's vanishing view,
'That pair shall surely rue.'

The Marriage Day

In spite of Kali's jealousy the marriage is happily consummated.

At last for Nala and his bride
dawns the auspicious nuptial day,
And first of wedding-guests the Sun
his chariot mounts in bright array,
And, as blown blossoms wilt and die,
so dies the flame of their desire

தோழியர் நமயந்திக்கு அணிகளை அணிதல்

இன்உயிர்க்கு நேரே இளமுறுவல் என்கின்ற
பொன்அழகைத் தாமே புதைப்பார்போல்-மென்மலரும்
சூட்டினார் சூட்டித் துடிசேர் இடையாளைப்
பூட்டினார் மின்இமைக்கும் பூண்.

திருமண நிகழ்ச்சி

கணிமொழிந்த நாளில் கடிமணமும் செய்தார்
அணிமொழிக்கும் அண்ணல் அவற்கும்-பணிமொழியார்
குற்றேவல் செய்யக் கொழும்பொன் அறைபுக்கார்
மற்றுஎவரும் ஒவ்வார் மகிழ்ந்து.

மணமக்கள் இன்பம் நுகர்ந்தமை (173-178)

செந்திருவின் கொங்கையினும் தேர்வேந்தன் ஆகத்தும்
வந்துஉருவ வார்சிலையைக் கால்வளைத்து-வெந்தீயும்
நஞ்சும் தொடுத்தனைய நாம மலர்வாளி
அஞ்சும் தொடுத்தான் அவன்.

ஒருவர் உடலில் ஒருவர் ஒதுங்கி
இருவர் எனும்தோற்றம் இன்றிப்-பொருவெங்
கனற்குஏயும் வேலானும் காரிகையும் சேர்ந்தார்
புனற்கே புனல்கலந்தால் போன்று.

குழைமேலும் கோமான் உயிர்மேலும் கூந்தல்
மழைமேலும் வாள்ஒடி மீள-விழைமேலே
அல்ஒடும் வேலான் அகலத் தொடும்பொருதாள்
வல்ஒடும் கொங்கை மடுத்து.

Then Damayanti's maidens all
whose only life is in her smile,
Adorn, with leaden hearts a-quake,
fingers in fumbling haste agile,
(Too dazzling beauty hid must be
with flowers and jewels overlaid)
The tabour-waisted maid.

So were those twain upon the time
By skill'd soothsayers certified,
Nala and Damayanti, wed—
for peerless prince a peerless bride—
When to the rich gold-ceil'd abode
by fussy chamberlains attended
The bridal progress wended.

Then Love his arrow-petals five—
the lotus, and the jasmine frail,
Nelumbo, and sweet blossoms of
the mango and the asôka pale—
Arrays with deadly art to strike
two hearts with fiery poison through,
And bends the sweet-cane bow.

There strength and beauty, grace and fame,
by Love's fierce interfusiön,
Two hearts, two bodies throb as one
blended in nuptial unison,
As when two mountain-torrents pure
their waters once commingling seem
Were never but one stream.

Her gaze, that with swift-lifted lids
stole one glance in her husband's eyes,
Shyly surveys the silken cloud
that o'er her shoulder billowing lies;
While on his tunic's chequered field
her bosoms gay in mimic fray
Like dainty chessmen play.

வீரன்அக லச்செறுவின் மீதுஓடிக் குங்குமத்தின்
ஈர இளவண்டல் இட்டதே-நேர்பொருத
கார்ஆரும் மெல்ஒதிக் கன்னிஅவள் காதல்எனும்
ஓர்ஆறு பாய உடைந்து.

கொங்கை முகம்குழையக் கூந்தல் மழைகுலையச்
செங்கயல்கண் ஓடிச் செவிதடவ-அம்கை
வளைபூசல் ஆட மடந்தையுடன் சேர்ந்தான்
விளைபூசல் கொல்யானை வேந்து.

தையல் தளிர்க்கரங்கள் தன்தடக்கை யால்பற்றி
வையம் முழுதும் மகிழ்தூங்கத்-துய்ய
மணம்தான் முடித்தற்பின் வாள்நுதலும் தானும்
புணர்ந்தான் நெடுங்காலம் புக்கு.

திருமால் துதி

முந்தை மறைநூல் முடிஎனலாம் தண்குருகூர்ச்
செந்தமிழ் வேத சிரம்எனலாம்-நந்தும்
புழைக்கைக்கும் நேயப் பொதுவர் மகளிர்க்கும்
அழைக்கைக்கும் முன்செல் அடி.

Lord of the chariot and the lance
to Lakshmi's clasp his arms resigning
The broad field of his bosom bathes
in rippling tresses sable-shining,
While from her sandal-fragrant sweetness
in torrent-streams of living fire
Flow rivers of desire.

Till faded lies the lotus, soft
and softer every fond caress;
Jangling the jewelled harmony,
and tangled all the cloudy tress;
Eye-embers smouldering, vainly strives
the pupil in eye-corner mewn
With ear-tip to commune.

So Nala in his vasty palm,
lord of the towering tusker-hordes,
Took Damayanti's dainty hand
and wooed the maid with winsome words;
And many a sweet secluded hour
of lawful bliss they took their fill
Undimmed by dreams of ill.

CANTO THE SECOND

SYNOPSIS

AFTER THE marriage Nala and Damayanti return to Vindapuram, where they live in peace and prosperity for twelve years. Twin children, Prince Indrasena and Princess Indrasenai, are born to them. But all these years Kali has been watching for his opportunity. At last one evening Nala in performing his daily ablutions leaves one speck of dirt uncleansed, and by this ritual impurity allows Kali to enter and take possession of his soul. Kali incites Nala's brother and vassal Pushkara to challenge Nala to play at dice. Under Kali's spell Nala consents, and by Kali's assistance Pushkara wins from him his kingdom, his treasure and all his possessions. Nala refuses to stake Damayanti as a final wager, and they set off with the

When the children are weary with the journey, they entrust hem to a passing Brahman, who conveys them safely to Kundina- puram. Nala himself refuses to seek hospitality as a poor elation in his father-in-law's palace, and Damayanti declines o leave him. They shelter for the night in a ruined shrine. While Damayanti sleeps, Kali incites Nala to abandon her. They have nothing but Damayanti's saree to cover them, since Kali in the guise of a bird has flown off with Nala's cloak. Nala divides the saree with a knife, and, wrapping one half round him, steals out into the night.

When Damayanti awakes, she searches in vain for Nala, nd, while she is tracking his footprint in the sand, stumbles ver a python, which with one gulp swallows her down all ut her head and shoulders. From the python she is rescued y a hunter, only to find herself the object of his lust. Fleeing from him and unable to escape, she turns and blasts im to ashes with one glance of her eyes. Finally an honest nerchant takes her up into his chariot and conveys her to the own of Chedi. There she wanders disconsolate in the streets ntil the Chedi queen, hearing of her plight, brings her into he palace. There Vima's envoy finds her, and in his charge he returns home to Kundinapuram.

சிவபிரான் துதி

செக்கர் நெடுவானில் திங்கள் நிலாத்துளும்பி
உக்க(து) எனச்சடைமேல் உம்பர்நீர்-மிக்குஒழுகும்
வெள்ளத்தான் வெள்ளி நெடுங்கிரியான் மெய்அன்பர்
உள்ளத்தான் எங்கட்(கு) உளன்.

மணமக்கள் தம் நகர்க்குக் கிளம்புதல்

தவளத் தனிக்குடையின் வெண்நிழலும் தையல்
குவளைக் கருநிழலும் கொள்ளப்-பவளக்
கொழுந்துஏறிச் செந்நெல் குலைசாய்க்கும் நாடன்
செழுந்தேரில் ஏறினான் சென்று.

வண்டுகள் ஒலித்தலைப்பற்றி நளன் கூறுதல்

மங்கையர்கள் வாச மலர்கொய்வான் வந்துஅடையப்
பொங்கி எழுந்த பொறிவண்டு-கொங்கோ(டு)
எதிர்கொண்(டு) அணைவனபோல் ஏங்குவன முத்தின்
கதிர்கொண்ட பூண்முலையாய் காண்.

பூங்கொம்புகள் தாழ்தலைப்பற்றி நளன் கூறுதல்

பாவையர்கை தீண்டப் பணியாதார் யாவரே
பூவையர்கை தீண்டலும்அப் பூங்கொம்பு-மேவிஅவர்
பொன்அடியில் தாழ்ந்தனவே பூங்குழலாய் காண்என்றான்
மின்நெடுவேல் கையான் விரைந்து.

ஒரு பெண்ணின் முகத்தில் வண்டுகள் படிதல்

மங்கை ஒருத்தி மலர்கொய்வாள் வாள்முகத்தைப்
பங்கயம்என்(று) எண்ணிப் படிவண்டைச் செங்கையால்
காத்தாள்அக் கைம்மலரைக் காந்தள்எனப் பாய்தலுமே
வேர்த்தாளைக் காண் என்றான் வேந்து.

CANTO TO SECOND

KALI'S VENGEANCE

The Homecoming

After the wedding Nala and his bride return to Nishada; the poet describes their adventures on the way.

Bright gleams the royal parasol
and dark gleams Damayanti's eye
As Nala and his consort true
mounting the carven chariot high
Ride forth for the fabled Nishada land,
where o'er the golden paddy-sheaves
The coral-jasmine waves.

Then as along the homeward way
from scene to changing scene they [move,
Would he with lance extended stand
and thus and thus address his love:
'Look, love! how those girls gathering buds
scatter at every stem they seize
The speckled honey-bees.

'My lady of the rose-wreath'd locks
and golden stomacher pearly-gay!
What creature in the world doth not
to lovely woman homage pay?
Each bloom that maiden stoops to pluck
the stiff stalk at her gentle tread
Submissive bows his head.

'And she, who, mirror'd in the mere,
her face in flowery form dissembles
A blushing lotus, and her hands
flame-finger'd gloriosa,[1] trembles
Scared as the shrewd bee doubting hovers
to kiss the rosy finger-tip
Or honey-laden lip.

[1] The *gloriosa superba*, a luxuriant creeper bearing orange-tipped yellow

தளிர்கொய்யும் நங்கையைக் காட்டுதல்

புல்லும் வரிவண்டைக் கண்டு புனமயில்போல்
செல்லும் மடந்தை சிலம்புஅவித்து-மெல்லப்போய்
அம்மலரைக் கொய்யா(து) அருந்தளிரைக் கொய்வாளைச்
செம்மலரில் தேனே தெளி.

காதலன் ஒருவன் தன் காதலிக்கு மலர் சூட்டுதல்

கொய்த மலரைக் கொடுங்கையி னால்அணைத்து
மொய்குழலில் சூட்டுவான் முன்வந்து-தையலாள்
பாதார விந்தத்தே சூட்டினான் பாவைஇடைக்(கு)
ஆதாரம் இன்மை அறிந்து.

நளன் தமயந்திக்க மணல்மேட்டைக் காட்டுதல்

ஏற்று முலையார்க்(கு) இளைஞர் இடும்புலவித்
தோற்ற அமளிஎனத் தோன்றுமால்-காற்றுஅசைப்ப
உக்க மலரோ(டு) உகுத்தவளை முத்தமே
எக்கர் மணல்மேல் இசைந்து.

நளன் தமயந்திக்குச் சோலையின் அழகைக் கூறல்

அலர்ந்த மலர்சிந்தி அம்மலர்மேல் கொம்பு
புலர்ந்துஅசைந்து பூஅணைமேல் புல்லிக்-கலந்துஒசிந்த
புல்என்ற கோலத்துப் பூவையரைப் போன்றதே
அல்என்ற சோலை அழகு.

அல்லி மலரின் அழகைக் காட்டுதல்

கொங்கை முகத்து அணையக் கூட்டிக் கொடுங்கையால்
அங்குஅணைக்க வாய்நெகிழ்ந்த ஆம்பல்பூக்-கொங்கு
அவிழ்தேன்
வார்க்கின்ற கூந்தல் முகத்தை மதிஎன்று
பார்க்கின்ற(து) என்னலாம் பார்.

See, honey-sweet! she goes her way,
and, one by one the slight stems [breaking,
spies two stripy-sharded forms
all snug in a lily-bud love-making;
And tiptoe like a peacock steps
lest e'en her anklets' silver rustling
Disturb their blissful nuzzling.

A posy in his hands—to set
upon her hair-knot's silken lap—
Reflecting, "What if with the weight
that slender, slender waist should [snap?"
See yonder swain an armful plucks
and heaps the laughing lotus-feet
With blossoms honey-sweet.

Yon bank where shells and petals lie
pattern'd in many a wind-blown [whirl
Is like a tumbled couch bestrewn
with flowers and many a wayward [pearl,
Where lover with his mistress coy
half-quarrelling and half in play
Has striven and won the day.

And seest thou, love! that darkling grove,
where under lifeless branches bare
Blown blossoms in profusion spread
by artless art make beauty rare,
As lie the maiden limbs released
from wanton lover's wild embrace
In languid, lawless grace?

And there's a maid whose bosoms crush
the blossoms, kissing and dew-kissed;
Could aught the fragrance of her curls,
the radiance of her smile resist?
Moon-lilies whisper, "'Tis the moon",
and gently in her arms unfold
Their glory crimson-polled.

நளன் தமயந்திக்கு ஒரு பெண்ணைக் காட்டல்

கொய்த குவளை கிழித்துக் குறுதல்மேல்
எய்தத் தனிவைத்த ஏந்துஇழையாள்-வையத்தார்
உண்ணாக் கடுவிடத்தை உண்ட ஒருமூன்று
கண்ணானைப் போன்றனளே காண்.

நீர்விளையாட்டு நிகழ்ச்சி காட்டுதல்

கொழுநன் கொழும்தாரை நீர்வீசக் கூசிச்
செழுமுகத்தைத் தாமரைக்கே சேர்த்தாள்-கெழுமியஅக்
கோமற்குத் தான்நினைந்த குற்றங்கள் அத்தனையும்
பூமகட்குச் சொல்லுவாள் போல்.

வேறொரு பெண்ணைக் காட்டுதல்

பொய்தல் கமலத்தின் போது இரண்டைக் காதுஇரண்டில்
பெய்து முகம்மூன்று பெற்றாள்போல்-எய்த
வருவாளைப் பார்என்றான் மாற்றாரை வென்று
செருவாளைப் பார்த்துஉவக்கும் சேய்.

நீர்விளையாட்டில் மயங்கியவனைக் காட்டுதல்

பொன்உடைய வாசப் பொகுட்டுமலர் அலையத்
தன்னுடனே மூழ்கித் தனித்துஎழுந்த-மின்உடைய
பூணாள் திருமுகத்தைப் புண்டரிகம் என்றுஅயிர்த்துக்
காணா(து) அயர்வானைக் காண்.

வேறொரு பெண்ணைக் காட்டிக் கூறுதல்

சிறுக்கின்ற வாள்முகமும் செங்காந்தள் கையால்
முறுக்குநெடு மூரிக் குழலும்-குறிக்கின்
கரும்பாம்பு வெண்மதியைக் கைக்கொண்ட காட்சி
அரும்புஆம் பணைமுலையாய் ஆம்.

'Look! wedded love with wedded lover
coy water-frolic celebrates,
And, midmost her frail forehead fixed
one round red lotus, simulates
The Three-eyed,[1] who for love of men
from bitter poison did not shrink
That none but he could drink.

'And now his fond pursuit she flees,
and from his playful splashes hiding
Among the water-lily leaves
her burning face she cools, confiding
Into a lotus-lakshmi's ear
the mischief in her heart she stores
For him whom she adores.

'The pollen sheds a golden spray,
and scented seed-pods shed their seeds,
As now she plucks two full-blown blooms
and wading breast-deep in the weeds
Beside each ear a lotus laid
draws near, a smiling three-faced idol
To bless our happy bridal.

'Her spouse, abandoned, scans the void
in vain, and ponders how to find
One lily in a thousand'—thus
delighted in his royal mind
Th' unvanquished vanquisher of kings
addressed the maiden at his side
And smote his lance with pride.

'A brook, and from its depths appearing
a nymph; the tumbled mass she shakes
Of ringlets from her shining brow,
as when the crumpled cloud-wrack breaks,
And with one leap the crescent moon
in midmost heaven unconcealed
In glory rides revealed.

[1] The god Siva.

நீரில் முழ்கும் ஒருத்தியைக் காட்டுதல்

சோர்புனலின் மூழ்கி எழுவாள் சுடர்நுதல்மேல்
வார்குழலை நீக்கி வரும்தோற்றம்-பாராய்
விரைகொண்(டு) எழுந்தபிறை மேகத்(து) இடையே
புரைகின்ற(து) என்னலாம் பொற்பு.

கழுநீர்மலர் கொய்பவளைக் காட்டுதல்

செழுநீலம் நோக்குஎறிப்பச் செங்குவளை கொய்வாள்
முழுநீலம் என்று அயிர்த்து முன்னர்க்-கழுநீரைக்
கொய்யாது போவாளைக் கோல்வளைக்குக் காட்டினான்
வைஆரும் வேல்தடக்கை மன்.

நளன் தமயந்தியுடன் கங்கையில் முழுகுதல்

காவி பொருநெடுங்கண் காதலியும் காதலனும்
வாவியும் ஆறும் குடைந்துஆடித்-தேவின்
கழியாத சிந்தையுடன் கங்கைநதி ஆடி
ஒழியா(து) உறைந்தார் உவந்து.

நளன் சோலையைக் காட்டுதல்

நறைஒழுக வண்டுஉறையும் நல்நகர்வாய் நாங்கள்
உறையும் இளமரக்கா ஒக்கும்-இறைவளைக்கைச்
சிற்றிடையாய் பேர்அல்குல் தேமெழியாய் மென்முறுவல்
பொன்தொடியாய் மற்றுஇப் பொழில்.

தமயந்தியின் வினா

கன்னியர்தம் வேட்கையே போலும் கனிமழலை
தன்மணிவாய் உள்ளே தடுமாற-மன்னவனே
இக்கடிகா நீங்கள் உறையும் இளமரக்கா
ஒக்குமதோ என்றாள் உயிர்த்து.

நளனுடன் தமயந்தி ஊடுதல்

தொண்டைக் கனிவாய் துடிப்பச் சுடர்நுதல்மேல்
வெண்தரளம் என்ன வியர்வுஅரும்பக்-கெண்டைக்
கடைசிவப்ப நின்றாள் கழல்மன்னர் வெள்ளைக்
குடைசிவப்ப நின்றாள் கொடி.

And as she wrings the massy tress,
that flaming-kântal[1]-fingered maid,
The delicate palely-lustrous face
peeps through the darkly-writhing
Tis like the demon-serpent poised [braid;
with mighty sable coils upclewn
To crush the white-faced moon.

Thy breasts, my love! are lotus-buds,
and honey-tongued thy lotus-lips!
To pluck for thee a lotus red
see to and fro the damsel trips—
In vain; where'er those bright orbs bend
their mirror'd beams, its native hue
Turns wholly, purely blue.

How shine thy gold-enclaspèd arms!
how smile thy cheeks' soft-dimpled
How nobly to his brazen dome [dells!
thy waist-stem's slender narthex
And how this bumble-haunted glade, [swells!
wherein we'll light and idly roam,
Reminds me of home!'

The Quarrel

Damayanti:

'Remindeth thee of darkling glades
where whilom thou wert wont to
Remindeth thee of happy hours [play!
thou sportedst with thy ladies gay!'
From pouting lips the roguish words
fall with a feigning-frenzied cry
And counterfeited sigh.

As in a snow-white panoply
fresh-carmin'd with the bright blood-
So Nala in those fire-fleck'd eyes, [splash,
those lips' pomegranate-purple gash,

[1] The *gloriosa superba*.

தமயந்தியின் உறுப்புகள் வேறுபடுதல்

தங்கள் புலவி தலையில் தனித்துஇருந்த
மங்கை வதன மணிஅரங்கில்-அம்கண்
வடிவாள்மேல் கால்வளைத்து வார்புருவம் என்னும்
கொடிஆடக் கண்டான்ஓர் கூத்து.

நளன் தமயந்தியின் ஊடலைத் தணித்தல்

சில்அரிக் கிண்கிணிமென் தெய்வமலர்ச் சீறடியைத்
தொல்லை மணிமுடிமேல் சூட்டினான்-வல்லை
முழுநீலக் கோதை முகத்தே மலர்ந்த
செழுநீலம் மாறாச் சிவப்பு.

தமயந்தி நளனுடன் கூடுதல்

அம்கைவேல் மன்னன் அகலம் எனும்செறுவில்
கொங்கைஏர் பூட்டிக் குறுவியர்நீர்-அங்குஅடைத்துக்
காதல் வரம்புஒழுக்கிக் காமப் பயிர்விளைத்தாள்
கோதையரின் மேலான கொம்பு.

தமயந்தியுடன் கங்கைக் கரை காணுதல்

வேரி மழைதுளிக்கும் மேகக் கருங்கூந்தல்
காரிகையும் தானும்போய்க் கண்ணுற்றான்-மூரித்
திரைஏற மென்கிடங்கில் சேல்ஏற வாளை
கரைஏறும் கங்கைக் கரை.

Beneath the pearl-fring'd forehead pale,
a lover school'd in lovers' lore,
Observes the signs of war.

And now she turns to walk alone,
and he in that fair face descries
The frowning eye-brows dance in rage
above the steely-flashing eyes,
As when the nautch-girl's twinkling feet
in gorgeous-throng'd white
Criss-cross the curv'd sword-blades. [colonnades

The Reconciliation

On bended knee he stoops to touch
a slender ankle silver-belled,
And sets upon his jewelled crown
a tiny foot; her doubt dispelled
How swiftly yielding to his plea
the flambeaux of each flashing eye
To smoky embers die.

Then to his huge embrace in soft
sweet reconciliation prest,
She furrows with her bosoms fair
the fallow of his princely breast,
And, watered with her tear-drops, tastes,
that daintiest of dainty misses,
A rich harvest of kisses.

From stream to stream, from pool to pool,
they plunge and gambol hand in
In beauty and in sweet accord [hand;
joyful they journey through the land,
Till with serene and mystic awe
they bathe at last bridegroom and
In holy Ganges' tide. [bride

So she from whose close-curlèd clouds
the sparkling honey-dew-drops teem
And he whom countless hosts obey

இருவரும் சோலையை அடைதல்

சூதக் கனிஊறல் ஏற்ற சுருள்வாழை
கோதுஇல் நறவுஏற்கும் குப்பிஎன-மாதரார்
ஐயுற்று நோக்கும் அகன்பொழில் சென்(று) எய்தினான்
வைஉற்ற வேல்தானை மன்.

நளன் மாவிந்த நகரைக் காட்டல்

வான்தோய நீண்டுஉயர்ந்த மாடக் கொடிநுடங்கத்
தான்தோன்றும் மற்றுஇத் தடம்பதிதான்-வான்தோன்றி
வில்விளக்கே பூக்கும் விதர்ப்பநா(டு) ஆளுடையான்
நல்விளக்கே எங்கள் நகர்.

பன்னிரண்டு ஆண்டுகள் இன்ப வாழ்க்கை

பொய்கையும் வாசப்பொழிலும் எழில்அருவிச்
செய்குன்றும் ஆறும் திரிந்துஆடித்-தையலுடன்
ஆறுஇரண்டு ஆண்(டு) எல்லை கழித்தான் அடையலரைக்
கூறுஇரண்டாக் கொல்யானைக் கோ.

மக்கள் பிறத்தல்

கோல நிறம்விளர்ப்பக் கொங்கை முகம்கருக
நீல நிறமயிர்க்கால் நின்றுஎறிப்ப-நூல்என்னத்
தோன்றாத நுண்மருங்குல் தோன்றச் சுரிகுழலாள்
ஈன்றாள் குழவி இரண்டு.

Where, when the leaping waves rise high,
the minnows shelter in the shoals,
The carp cower in their holes.

The End of the Journey

Thence through the plantain-groves they drive,
where each unfurling leaf-scroll fills
With liquor that from rich ripe fruit
the mango drop by drop distils,
And delicate damsels wandering there
deem it an emerald goblet sure
Of honey golden-pure.

At last Nala points out to his bride the walls and towers of Maha Vinda-puram.

Nala—

'O thou whose beauty was the glory
of Vima's city broad and high,
Whose walls in rainbow glow outshine
the glory of the sunset sky!
These wide sky-soaring terraces
bright-bannerèd upon the road
Are our august abode.'

The Reign of Nala and Damayanti

For twelve years Nala and Damayanti reign in peace and prosperity.

Twelve years the shady paths they trace,
the broad lakes and the dancing rills,
The fragrant groves, the shining falls
among the artificial hills,
Twelve years free from the fiend's annoy,
twelve years of harmony serene,
King Nala and his Queen.

Meanwhile twin children, Indrasena and Indrasenai, are born to Damayanti.

Now darkly bloomed the surging breasts,
englobèd teemed the fine-spun waist,
All lustreless the silky tress,
the cheeks with pallid shadows traced,

கலி நளனைத் தொடரக் காத்திருந்தமை

ஆண்டு இரண்டுஆ(று) எல்லை அளவும் திரிந்தேயும்
காண்தகைய வெங்கலியும் காண்கிலான்-நீண்டபுகழ்ச்
செந்நெறியால் பார்காத்த செங்கோல் நிலவேந்தன்
தன்நெறியால் வேறுஓர் தவறு.

கலி நளனிடம் புகுதல்

சந்திசெயத் தாள்விளக்கத் தாளின்மறுத் தான்கண்டு
புந்தி மகிழப் புகுந்துகலி-சிந்தைஎலாம்
தன்வயமே ஆக்கித் தமைய னுடன் இருந்தான்
பொன் அசலமார்பன் புகைந்து.

கலி நளனைச் சேர்ந்தமை

நாராய ணாய நமஎன்(று) அவன்அடியில்
சேராரை வெந்துயரம் சேர்ந்தாற்போல்-பார்ஆளும்
கொற்றவனைப் பார்மடந்தை கோமானை வாய்மைநெறி
கற்றவனைச் சேர்ந்தான் கலி.

நளனுடன் சூதாடப் புட்கரனைத் தூண்டல்

நல்நெறிஇல் சூதால் நளனைக் களவுஇயற்றித்
தன்அரசு வாங்கித் தருகின்றேன்-மன்னவனே
பொதுவாய் என்னுடனே என்றான் புலைநரகுக்(கு)
ஏதுவாய் நின்றான் எடுத்து.

When Damayanti to the lord
whose tuskers scythe the swaths of
Twin lusty infants bore. [war

All through these years Kali waits in vain for his chance of revenge.

Twelve years the cruel Kali too
relentlessly pursues his prey,
Twelve years he watches, waits, and spreads
his shrewd wiles in his victim's way;
But all his sleepless vigilance
in public act or private mind
No lightest fault can find.

Kali's Chance

and at last finding it, calls Nala's treacherous brother Putkara to his aid.

One fatal eve—to Kali's joy—
stands Nala, his due ablutions done,
One spot of dirt uncleansed; the fiend
leaps in and makes the soul his own;
Then Pútkaran[1] in common hate
suborning, one scoundrel another,
Sets brother against brother.

To him exulting Kali flies
(whose ways lead to the lowest hell)
And stands and whispers, 'Putkara!
O King! heed what I have to tell.
Wilt thou with me to Nala's court,
I'll teach thee how the die is thrown
To cheat him of his crown.'

Whoe'er neglect Nârâyana's[2] praise
deserv'd disaster court from fate;
Nalan, whose qualities divine
Narayanan's self incarnate,
King, husband, judge of blameless name,
o'er him the gathering shadows loom
Of undeservèd doom.

[1] Nala's younger brother and vassal. [2] The god Vishnu.

புட்கரன் நளனுடன் சூதாட எழுதல்

புன்னை நறுமலரின் பூந்தா(து) இடைஉறங்கும்
கன்னி இளமேதிக் கால்குளம்பு-பொன்உரைத்த
கல்ஏய்க்கும் நாடன் கவறுஆடப் போயினான்
கொல்ஏற்றின் மேல்ஏறிக் கொண்டு.

புட்கரன் நளனது நாட்டில் புகுதல்

வெங்கண் சினவிடையின் மேல்ஏறிக் கால்ஏறக்
கங்கைத் திரைநீர் கரைஏறிச்-செங்கதிர்ப்பைம்
பொன்ஒழியப் போதும் புறம்பணைசூழ் நல்நாடு
பின்ஒழியப் போந்தான் பெயர்ந்து.

புட்கரனது கொடியைப்பற்றி நளன் வினவுதல்

அடல்கதிர்வேல் மன்னன் அவன்ஏற்றின் முன்போய்'
எடுத்தகொடி என்னகொடி என்ன-மிடல்சூது
வெல்லும் கொடிஎன்றான் வெங்கலியால் ஆங்குஅவன்மேல்
செல்லும் கொடியோன் தெரிந்து.

தன்னுடன் சூதாடப் புட்கரனை அழைத்தல்

ஏன்றோம் இதுஆயின் மெய்ம்மையே எம்மோடு
வான்தோய் மடல்தெங்கின் வான்தேறல்-தான்தேக்கி
மீதுஆடி வாளைவயல் வீழ்ந்துஉழக்கும் நல்நாடன்
சூதுஆட என்றான் துணிந்து.

அமைச்சர் முதலியோர் சூதாடுதலால் விளையும்
தீங்குகளை நளனிடம் கூறுதல் (217-220)

காதல் கவறுஆடல் கள்உண்டல் பொய்ம்மொழிதல்
ஈதல் மறுத்தல் இவைகண்டாய்-போதில்
சினை ஆமை வைகும் திருநாடா செம்மை
நினையாமை பூண்டார் நெறி.

tkara sets out to visit Nala,

For where the spindly buffalo-calves
tread down the myrrhy myrtle-brakes,
And pollen on their horny hooves,
like gold-dust on the touch-stone,
Prince Putkaran sets forth in state [shakes,
visit to his liege lord to pay
And challenge him to play.

Where Ganges in his golden glory
goes surging down the roaring weirs,
Fills full the furrows, floods the fields,
spares but the topmost golden ears,
Putkara, mounted on his steed,
a wicked-tempered wild-eyed steer,
To Nala's court draws near.

d challenges him to play at dice.

King Nala gives him courteous greeting;
'But what new ensign this?' he cries;
To whom perfidious Putkaran
at Kali's whispered urge replies,
'This banner bold no challenge bears
to combat of the couchèd lance
But to the lists of chance.'

ala accepts the challenge.

'Agreed! I take you,' cries the King
(whose fields teem with the leaping
That plunge and splash in purling pools [fish
of nectar in the leaf-bole-dish
Of overarching cocopalms),
'and if your fortune you would try,
Come, let us throw the die.'

is ministers attempt to dissuade him.

'Lord of the turtle-teeming pools!'
his Ministers of State exclaim,
'Oh know'st thou not the works of those

அறத்தைவோர் கல்லும் அருநரகில் சேர்க்கும்
திறத்தையே கொண்டுஅருளைத் தேய்க்கும்-மறத்தையே
பூண்டுவிரோ தம்செய்யும் பொய்ச்சூதை மிக்கோர்கள்
தீண்டுவரோ என்றார் தெரிந்து.

உருஅழிக்கும் உண்மை உயர்வுஅழிக்கும் வண்மைத்
திருஅழிக்கும் மானம் சிதைக்கும்-மருவும்
ஒருவரோ(டு) அன்புஅழிக்கும் ஒன்றுஅல்ல சூது
பொருவரோ தக்கோர் புரிந்து.

ஆயம் பிடித்தாரும் அல்லல் பொதுமகளிர்
நேயம் பிடித்தாரும் நெஞ்சு இடையே-மாயம்
பிடித்தாரின் வேறுஅல்லர் என்றுரைத்த(து) அன்றே
வடித்தாரின் நூலோர் வழக்கு.

நல்லோர் சொற்களை நளன் தள்ளுதல்

தீது வருக நலம்வருக சிந்தையால்
சூது பொர இசைந்து சொல்லினோம்-யாதும்
விலக்கலிர்நீர் என்றான் வரால்ஏற மேதி
கலக்குஅலைநீர் நாடன் கனன்று.

புட்கரன் பந்தயம் வினவுதல்

நிறைஇல் கவறுஆடல் நீநினைந்தை ஆயின்
திறையில் கதிர்முத்தம் சிந்தும்-துறையில்
கரும்புஒடியா மள்ளர் கடாஅடிக்கும் நாடா
பொரும்படியா(து) என்றான்இப் போது.

The five marks of their shameful way
are whoring, gaming, drinking, lying,
And charity-denying.

'For gaming rips up Virtue's roots;
it cleaves the clearest path to hell;
And gaming steels the heart to hate
and soundeth gentle mercy's knell;
The dice-box and its deadly lure
all princes to their honour true,
All noble hearts eschew.

''Tis lovely Virtue's mortal foe;
'tis death to honour and to truth,
To wealth and bounty, fame and friendship,
self-respect and mutual ruth;
When one small cause confederates
so many evils in its train,
Will not the wise refrain?

'What is the verdict of the Sage,
the wise and worthy Counsellor,
Has sifted all life's verities
and studied all our ancient lore?
"Who falls for harlot's empty lure,
who falls for gaming's gaudy snare,
Is fast in Folly's lair."'

Nala rejects this advice,

But anger blazed beneath the brows
of Nala at their warning words,
(How rich his turgid waters teem
with leaping fish and lowing herds!)
'My word is given; my honour pledged;
and who are ye to say me nay?
Come good, come ill, I'll play.'

'And now, O King!', quoth Putkaran,
'down whose broad estuaries the [churls
With thwacks of sweet-cane thrust the herds
o'er nature's, not men's, tribute-pearls!

இருவரும் பந்தயம் வைத்துச் சூதாடல்

வீட்டுஒளிர்வில் வீச விளங்குமணிப் பூண்ஆரம்
ஒட்டினேன் உன்பணையம் ஒதுஎன்ன-மட்டுஅவிழ்
மல்ஏற்ற தோளானும் வான்பணையம் ஆகத்தன்
கொல்ஏற்றை வைத்தான் குறித்து.

எல்லாவற்றையும் நளன் தோற்றல் (224-227)

கார்ஏயும் கூந்தலார் காரிகைமேல் காதலித்த
தார்ஏயும் தோளான் தனிமனம்போல்-நேரே
தவறுஆய்ப் புரண்ட தமையனொடும் கூடிக்
கவறுஆய்ப் புரண்டான் கலி.

வைத்த மணிஆரம் வென்றேன் மறுபலகைக்(கு)
ஒத்த பணையம் உரைஎன்ன-வைத்ததிதி
நூறாயிரத்து இரட்டி நூறுநூ(று) ஆயிரமும்
வேறுஆகத் தோற்றான்அவ் வேந்து.

பல்லா யிரம்பரியும் பத்துநூ(று) ஆயிரத்துச்
சொல்ஆர் மணித்தேரும் தோற்றபின்-வில்ஆட்கள்
முன்தோற்று வானின் முகில்தோற்கும் மால்யானை
பின்தோற்றுத் தோற்றான் பிடி.

If this imponderable sport
in earnest thou'rt resolved to play,
What wager dost thou lay?'

and wagers his jewelled chain against Putkara's bull.

Cried Nala: 'First this jewelled chain,
whose coruscating stones outshine
The gaudy bow of heaven, this prize
my wager be; and what of thine?'
Then Putk'ra, 'neath whose garlands gay
a wrestler's massy shoulders rear,
Wagers the wild-eyed steer.

Putkara plans with Kali's assistance to win Nala's wealth and also his queen.

And as the loathsome fires of lust
revolve within his whirling brain,
How he may win him Nala's wealth
and Damayanti's couch attain,
E'en so within the whirling dice
the foul fiend's fume infesting all
Revolves and guides the fall.

Nala loses all his treasure and all his possessions,

'Aha! your chain I capture—so!'
quoth Putkaran, 'and now your plea-
And Nala stakes, and stakes again, [sure?'
till piling treasure upon treasure
By constant cumulation mounts
the wager million upon million
To twice ten thousand billion.

He stakes, he loses, loss on loss,
a hundred hundred noble stallions,
He stakes his pearl-encrusted cars
by thousands, bowmen by battalions,
He stakes his elephants—heifers huge
and bulls whose vasty bulk reproves
Indra's celestial droves.

சாதுரங்கம் வென்றேன் தரும்பணையம் ஏதுஎன்ன
மாதுரங்கம் பூணும் மணித்தேரான்-சூதுஅரங்கில்
பாவையரைச் செவ்வழியாழ்ப் பண்ணின் மொழிப்
பின்னுகுழல்
பூவையரைத் தோற்றான் பொருது.

நளனது ஆட்சி புட்கரனிடம் மாறுதல்

கற்பின் மகளிர்பால் நின்றும் தமைக்கவட்டின்
விற்கும் மகளிர்பால் மீண்டால்போல்-நிற்கும்
நெறியானை மெய்ம்மைவாய் நின்றானை நீங்கிச்
சிறியானைச் சேர்ந்தாள் திரு.

தமயந்தியைப் பந்தயம் வை எனல்

மனைக்குஉரியார் அன்றே வரும்துயரம் தீர்ப்பார்
சினைச்சங்கின் வெண்தலையைத் தேனால்-நனைக்கும்
குவளைப் பணைப்பைந்தாள் குண்டுநீர் நாடா
இவளைப் பணையம்தா இன்று.

மறுத்த நளன் தமயந்தியுடன் எழுதல்

இனிச்சூ(து) ஒழிந்தோம் இனவண்டு கிண்டிக்
கனிச்சூது வார்பொழிலின் கண்ணே-பனிச்சூதப்
பூம்போ(து)அவிழ்க்கும் புனல்நாடன் பொன் மகளே
நாம்போதும் என்றான் நளன்.

Putkaran—

'O Nala! mine is all your might;
mine the four squadrons of your
Foot, chariots, elephants, and horse. [host—
What now?' Then Nala staked and
The bands of braided puppet maids [lost
who to the lute's soft symphony
Sing sweet songs of the sea.

For as in their fell folly men
anon forsake the faithful arms
Of chaste wives for infatuate
pursuit of mercenary charms,
So fickle Fortune unprovoked
forsakes that noble, steadfast soul
For spirit false and foul.

till the whole kingdom belongs to Putkara,

Putkaran—

'This realm, where down the deep green pools
the rich red lotus-honey rains
Upon the white-whorl'd conches, *was*
O Nala! yours. One hope remains.
In one last throw I stake it all,
your wealth, your chariots, your land
For Damayanti's hand!'

but refuses to wager his bride.

Then Nala to his golden bride:
'O daughter of a mighty King
Whose gardens, mango-groves, and glades
with beetles' busy rout do ring!
Nurtured in wealth and beauty, *thou*
the hazard-gage of penury! Nay.
No more. Come, love! away!'

நளன் தமயந்தியுடன் நகரை விடுத்துப் போதல்

மென்கால் சிறை அன்னம் வீற்றிருந்த மென்மலரைப்
புன்காகம் கொள்ளத்தான் போனால்போல்-தன்கால்
பொடிஆடத் தேவியோடும் போயினான் அன்றே
கொடியானுக்(கு) அப்பார் கொடுத்து.

ஊழின் வலிமை

கடப்பார் எவரே கடுவினையை வீமன்
மடப்பாவை தன்னுடனே மன்னன்-நடப்பான்
வனத்தே செலப்பணித்து மாயத்தால் சூழ்ந்த(து)
அனைத்தே விதியின் வலி.

நகர மக்களின் இரக்கம் (233, 234)

ஆர்உயிரின் தாயே அறத்தின் பெருந்தவமே
பேர்அருளின் கண்ணே பெருமானே-பார்இடத்தை
யார்காக்கப் போவதுநீ யாங்குஎன்றார் தம்கண்ணின்
நீர்வார்த்துக் கால்கழுவா நின்று.

வேலை கரைஇழந்தால் வேத நெறிபிறழ்ந்தால்
ஞாலம் முழுவதும் நடுஇழந்தால்-சீலம்
ஒழிவரோ செம்மை உரைதிறம்பாச் செய்கை
அழிவரோ செங்கோ லவர்.

நகர மக்களின் வேண்டுகோள்

வடிஏறு கூர்இலைவேல் மன்னாவோ உன்தன்
அடியேங்கட்(கு) ஆதரவு தீரக்-கொடிநகரில்
இன்றுஇருந்து நாளை எழுந்தருள்க என்று உரைத்தார்
வென்றுஇருந்த தோளான்தாள் வீழ்ந்து.

Nala and Damayanti with their twin children set out for the forest, to live in exile,

Then like a pair of downy swans
that yield their lotus-mansion wide
To some black-breasted corbie, so
with Damayanti at his side
King Nala wends his weary way,
from crown and kingdom basely thrust,
Barefooted in the dust.

So Viman's daughter delicate,
clewed in the coils of destiny,
Cleaves constant to her consort dear,
the pride of kingly chivalry,
As to the forest forth they fare
together; for who can frustrate
The stern decrees of Fate?

amid the pity and amazement of their subjects.

And, as he passes, suppliant lie
his subjects prostrate to the earth:
'O King! O Saviour of our souls!
O fount of grace! O womb of worth!
What legate leavest thou', they cry,
'to guard our gates and fend our fears?'
And wash his feet with tears.

'Sooner the ocean burst his bound,
the earth her fixèd axis fly,
The Vedas to themselves prove false,'
they murmur in perplexity,
'Ere from the path of probity
in word, in action, or design
The sceptred hand decline.

'O King, whose spike-leaved lances oft
waved o'er thy ways victorious!
Let not this cruel city's name
by thine instant departure thus

நளன் தமயந்தியை வினவுதல்

மன்றல்இளங் கோதை முகம்நோக்கி மாநகர்வாய்
நின்றுஉருகு வார்கண்ணின் நீர்நோக்கி-இன்றுஇங்(கு)
இருத்துமோ என்றான் இளங்குதலை வாயாள்
வருத்தமோ தன்மனத்தின் வைத்து.

புட்கரன் பறைசாற்றுவித்தல்

வண்டுஆடும் தார்நளனை மாநகரில் யாரேனும்
கொண்டாடி னார்தம்மைக் கொல்என்று-தண்டா
முரசு அறைவாய் ஆங்குஎன்றான் முன்னே முனிந்துஆங்(கு)
அரசுஅறியா வேந்தன் அழன்று.

பறையொலி கேட்டு நளன் வருந்துதல்

அறையும் பறைஅரவம் கேட்டுஅழிந்து நையும்
பிறைநுதலாள் பேதமையை நோக்கி-முறுவலியா
இந்நகர்க்குஈ(து) என்பொருட்டா வந்த(து) என உரைத்தான்
மன்அகற்றும் கூர்இலைவேல் மன்.

மனைவி மக்களுடன் நளன் நகர் நீங்குதல்

தன்வாயில் மென்மொழியே தாங்கினான் ஓங்குநகர்ப்
பொன்வாயில் பின்ஆகப் போயினான்-முன்நாளில்
பூமகளைப் பாரினோடும் புல்லினான் தன்மகனைக்
கோமகளைத் தேவியொடும் கொண்டு.

Be doubly-shamèd; hear our prayer;
oh, grant this day's respite to sorrow,
And part upon the morrow.'

Nala doubts whether to stay one more night, a guest of his former subjects, but Putkara forbids any to give them hospitality, or to accompany them on their way.

The monarch in the city square
stood musing in his noble mind.
He gazed upon the rangèd ranks
of upturned faces sorrow-lined;
He gazed upon his gentle queen:
'Ah! Shall I not my darling spare
One day at least of care?'

But Putkaran, insensate prince,
vindictive in his victory,
Sends taborers drumming through the town:
'If to his sometime majesty,
King Nala, any man refuge
or entertainment offereth,
The penalty is death!'

Frail Damayanti to her lord
turns wond'ring as the sound she hears;
He sees her, innocent of ill,
her forehead pale with nameless fears,
And, sighing for his useless lance,
cries, 'Of this city's grief, and thine,
The guilt, the guilt is mine.'

So Nala, who but yesterday
held Earth and Wealth his vassals,
His smiling head, and with his son, bows
his princess daughter, and his spouse
Passes thro' that fair city's pale
and leaves without a word unkind
The golden gate behind.

நகரம் பொலிவு இழந்து இருந்தமை

கொற்றவன்பால் செல்வாரைக் கொல்வான் முரசு அறைந்து
வெற்றியொடு புட்கரனும் வீற்றிருப்ப-முற்றும்
இழவு படுமாபோல் இல்லங்கள் தோறும்
குழவிபால் உண்டிலவே கொண்டு.

குழந்தைகளின் துன்பநிலை

சந்தக் கழல்தா மரையும் சதங்கை அணி
பைந்தளிரும் நோவப் பதைத்துஉருகி-எந்தாய்
வடம்தோய் களிற்றாய் வழிஆன(து) எல்லாம்
கடந்தோமா என்றார் கலுழ்ந்து.

நளனது வருத்தம்

தூயதன் மக்கள் துயர்நோக்கிச் சூழ்கின்ற
மாய விதியின் வலிநோக்கி-யாதும்
தெரியாது சித்திரம்போல் நின்றிட்டான் செம்மை
புரிவான் துயரால் புலர்ந்து.

வீமனிடம் செல்லுமாறு தமயந்திக்குக் கூறல்

காதல் இருவரையும் கொண்டு கடுஞ்சுரம் போக்(கு)
ஏதம் உடைத்து இவரைக் கொண்டுநீ-மாதராய்
வீமன் திருநகர்க்கே மீள்என்றான் விண்ணவர்முன்
தாமம் புனைந்தாளைத் தான்.

தமயந்தியின் மறுமொழி

குற்றம் காட்சிக் குதலைவாய் மைந்தரையும்
பெற்றுக் கொளலாம் பெறல்ஆமோ-கொற்றவனே
கொக்கா தலனைக் குலமகளுக்(கு) என்று உரைத்தான்
நேர்க்கால் மழைபொழியா நின்று.

Once more the upstart insolent
to all who company their flight
Like fearful penalty proclaims;
but through the town no house that
But mourned as for a brother dead, [night
no infant but for love ill-used
His mother's milk refused.

The Jungle

The children complain of weariness.

'My silver-shackled feet are throbbing',
little Prince Indrasênan cried;
'My ankles silver-bell'd are aching',
the Princess Indrasênai sighed;
'Where are our rope-rein'd tuskers now?
Our fair frail limbs are weary. Oh!
How far yet must we go?'

As at their tearful cry he turns
to view their pitiable state,
And in their innocent distress
sees the remorseless hand of fate,
There he in fond compassion seeking
a remedy beyond his skill
Stands like a statue still.

Nala and Damayanti discuss whether to part from one another or from them.

To her who once before the gods
enwreathed and chose him for her
King Nalan: ''Twere a crime to take [own
upon this forest-journey lone
These tender blossoms of our love.
Go, seek for them sure sanctuary
In Vima's fair country.'

Then Damayanti through her tears:
'O King! a maid of royal race
May get her winsome prattling babes
and find her favour in their face;

நளன் மக்கட்பேற்றின் சிறப்புக் கூறல் (245-247)

கைதவம்தான் நீக்கிக் கருத்தில் கறைஅகற்றிச்
செய்தவம்தான் எத்தனையும் செய்தாலும்-மைதீர்
மகப்பெறா மானிடர்கள் வானவர்தம் ஊர்க்குப்
புகப்பெறார் மாதராய் போந்து. 245

பொன்உடைய ரேனும் புகழ்உடைய ரேனும் மற்(று)
என்உடைய ரேனும் உடையரோ-இன்அடிசில்
புக்குஅளையும் தாமரைக்கைப் பூநாறும் செய்யவாய்
மக்களைஇங்(கு) இல்லா தவர். 246

சொன்ன கலையின் துறைஅனைத்தும் தோய்ந்தாலும்
என்ன பயன்உடைத்தாம் இன்முகத்து-முன்னம்
குறுகுதலைக் கிண்கிணிக்கால் கோமக்கள் பால்வாய்ச்
சிறுகுதலை கேளாச் செவி.

தமயந்தியின் வேண்டுகோள்

போற்றரிய செல்வம் புனல்நாட் டொடும்போகத்
தோற்றமையும் யாவர்க்கும் தோற்றாதே-ஆற்றலாய்
எம்பதிக்கே போந்தருள்க என்றான் எழில்கமலச்
செம்பதிக்கே வீற்றிருந்த தேன்.

பிறரிடம் வறிய நிலையில் செல்லலின் இழிவு (249-250)

சினக்கதிர்வேல் கண்மடவாய் செல்வர்பால் சென்றுஈ
எனக்குஎன்னும் இம்மாற்றம் கண்டாய்-தனக்குஉரிய
தானம் துடைத்துத் தருமத்தை வேர்பறித்து
மானம் துடைப்பதுஓர் வாள்.

But how should prince's daughter mild,
abandoned in world unkind,
A loving consort find?'

Quoth Nalan: 'Though his heart from guile
his hand from every knavish sleight
A man refrain, and with all care
perform each penitential rite,
Who hath no son to purge his sin,
his feet shall never tread the road
To Indra's blest abode.

'What though a man all wealth attain,
and the world's highest honour gain,
And hath no little cherry lips
his cheeks with fragrant kiss to stain,
And hath no dimpled fingers small
to dabble in the mulsèd meal,
What worth is all his weal?'

'And what avails to comprehend
philosophy's design complete
To one who never knows the sound
of tinkling bells on tiny feet,
Nor ever hears about his board
the merry first milk-drooling trips
Of lisping baby lips?'

To whom his tender queen and true:
'Your wealth, your kingdom, and your [throne
Lost in the hazard of the game—
there this mischance need not be [known;
Come, gentle husband, come with me;
there shall be shelter for us all
In my dear father's hall.'

Nalan—

'Whoe'er shall at the rich man's door
his fortune to restore endeavour
With one swift blow his whispered "Give"
like a sharp sword his pride shall [sever;

மன்னராய் மன்னர் தமைஅடைந்து வாழ்வுஎய்தி
இன்அமுதம் தேக்கி இருப்பாரேல்-சொன்ன
பெரும்பே டிகள்அலரேல் பித்தரே அன்றோ
அரும்பேடை மானே அவர்.

மக்களை வீமனிடம் அனுப்பத் தமயந்தி வேண்டல்

செங்கோலாய் உன்தன் திருஉள்ளம் ஈதுஆயின்
எம்கோன் விதர்ப்பன் எழில்நகர்க்கே-நம்கோலக்
காதலரைப்போக்கி அருள் என்றாள் காதலருக்கு
ஏதிலரைப் போல எடுத்து.

ஓர் அந்தணனுடன் மக்களை அனுப்புதல்

பேதை பிரியப் பிரியாத பேர்அன்பின்
காதலரைக் கொண்டுபோய்க் காதலிதன்-தாதைக்குக்
காட்டுநீ என்றான் கலங்காத உள்ளத்தை
வாட்டுநீர் கண்ணிலே வைத்து.

மக்கள் தம் பெற்றோர்களிடம் கூறிய செய்தி

தந்தை திருமுகத்தை நோக்கித் தமைப்பயந்தாள்
இந்து முகத்தை எதிர்நோக்கி-எம்தம்மை
வேறாகப் போக்குதிரோ என்றார் வழிவழியே
ஆறாகக் கண்ணீர் அழுது.

His honour in dishonour lies,
his virtue from corruption flies,
His hope of heaven dies.

'My gentle glowing-eyed gazelle!
the prince who, maniac fool, would live
At prince's board to gorge his fill
and fawning in his favour thrive—
That creature, as the proverb says,
like eunuch-manhood's beardless jowl,
Is neither flesh nor fowl.'

They decide to send them to King Vima in the charge of a Brahman who chances to be at hand.

'If to thy noble mind,' sighs she,
'my sceptred lord! this seemeth well,
Send them away, yea, send them hence
to Vima's shining citadel.'
So Damayanti, as at last
she steels her heart those loves to hate
Her love did once create.

Nalan—

'If mother-love be tempered thus,
can not a father's courage knit
The broken heart that ne'er before
to tears surrendered? So be it!
Sir![1] wilt thou these sweet babes conduct
to their grandfather's loving arms
Secure from all alarms?'

The while both weeping out their eyes
between them stands that pretty pair;
They gaze upon their mother fair,
they gaze upon their father dear,
'Oh! will you tear us from your side?
And will you send us all alone
Where we are all unknown?'

[1] According to tradition this is addressed to a Brahman, but who he is or how he comes to be present at this juncture is not explained.

தமயந்தி தன் மக்களைத் தழுவுதல்

அஞ்சனம்தோய் கண்ணில் அருவிநீர் ஆங்குஅவர்க்கு
மஞ்சனநீர் ஆக வழிந்துஓட-நெஞ்சுஉருகி
வல்லிவிடா மெல்இடையாள் மக்களைத்தன் மார்போடும்
புல்லிவிடா நின்றாள் புலர்ந்து.

மக்களை அந்தணன் அழைத்துச் செல்லுதல்

இருவர் உயிரும் இருகையால் வாங்கி
ஒருவன்கொண்டு ஏகுவான் ஒத்து-அருமறையோன்
கோமைந்த னோடுஇளைய கோதையைக் கொண்(டு)
ஏகினான்
வீமன் நகர்க்கே விரைந்து.

தன் மக்களைப் பிரிந்தமைக்கு நளன் வருந்துதல்

காத லவர்மேல் கண்ஓட விண்ஓடும்
ஊதை எனநின்(று) உயிர்ப்புஓட-யாதும்
உரைஆடா(து) உள்ளம் ஒடுங்கினான் வண்டு
விரைஆடும் தாரான் மெலிந்து.

நளனும் தமயந்தியும் பாலைநிலம் காணல்

சேல்உற்ற வாவித் திருநாடு பின்ஒழியக்
காலின்போய்த் தேவியோடும் கண்ணுற்றான்-ஞாலம்சேர்
கள்ளிவே கத்துஅரவின் கண்மணிகள் தாம்பொடியாத்
துள்ளிவே கின்ற சுரம்.

கலி பொன்னிறப் பறவை உருவுடன் தோன்றுதல்

கல்நிறத்த சிந்தைக் கலியும்அவன் முன்பாகப்
பொன்நிறத்த புள்வடிவாய்ப் போந்துஇருந்தான்-
நல்நெறிக்கே
அஞ்சிப்பார் ஈந்த அரசனையும் தேவியையும்
வஞ்சிப்பான் வேண்டி வனத்து.

Not with the wonted mascara
but with unwonted sorrow lined
Her brows are bent, her head is bowed;
weary in body, and in mind
Distracted, Damayanti stands,
clasps to her breast her darling dears,
And bathes them in her tears.

And when on willing shoulders raised
he bears them safely from the scene,
Well may those piteous parent eyes
their Brahman benefactor ween
No better than a brigand bold
who would in cruel hands convey
Their very life away.

Then like a great sky-searing wind
King Nala heaves a mighty sigh,
As on those dear fast-fading forms
he fixes his untiring eye;
Speechless he stands, moveless, the while
on his fast-fading garlands gay
The honey-beetles play.

Then from that land they turn away,
sweet land where the silver fishes
And barefoot through the desert drear [play,
they take their melancholy way,
Where nothing lovely lives, but trails
of heat-racked sun-blind serpents
And scorched whin-bushes sprawl. [crawl

Kali's Second Strategem

Kali out of spite plays a further trick upon them, appearing before them like a golden oriole.

Nor did flint-hearted Kali yet
his noble victims' shame content,
But, still upon their mischief set,
the foul fiend on before them went;

பொன்னிறப் பறவையை வேண்டுதல்

தேன்பிடிக்கும் தண்துழாய்ச் செங்கண் கருமுகிலை
மான்பிடிக்கச் சொன்னமயிலே போல்-தான்பிடிக்கப்
பொன்புள்ளைப் பற்றித்தா என்றாள் புதுமழலைச்
சொல்கிள்ளை வாயால் தொழுது.

நளன் பறவையைப் பிடிக்க முயலுதல்

பொன்புள் அதனைப் பிடிப்பான் நளன்புகுதக்
கைக்குள்வரு மாபோல் கழன்றுஓடி-எய்க்கும்
இளைக்குமா போல இருந்ததுகண்(டு) அன்றே
வளைக்குமா(று) எண்ணினான் மன்.

ஆடையை வீசிப் பறவையைப் பிடிக்க முற்படல்

கொற்றக் கயல்கண் கொடியே இருவேமும்
ஒற்றைத் துகிலால் உடைபுனைந்து-மற்றுஇந்தப்
பொன்துகிலால் புள்வளைக்கப் போதுவோம் என்று
உரைத்தான்
பற்றுஅகலா உள்ளம் பரிந்து.

நளன் தன் ஆடையைப் பறவையின் மீது வீசுதல்

எற்றித் திரைபொரநொந்(து) ஏறி இளமணலில்
பற்றிப் பவளம் படர்நிழல்கீழ்-முதுதுஈன்று
வெள்வனைதாய் ஓடும்நீர் வேலைத் திருநாடன்
புள்வளைத்தான் ஆடையால் போந்து.

And now he flutters at their feet
his black breast cloaked in the glit-
Of the golden oriole. [tering stole

Sita, who is compared to a peacock,[1] begged Rama to catch the fawn, so Damayanti begs Nala to catch for her the golden bird.

A paradise-bird in glory greeting
the flame-shot hyacinth-clouds of
Stood Sîta once her lord entreating [dawn
to seize for her the dappled fawn;
So Damayanti now her lord
with pretty parrot-prattling word
Bids snare the golden bird.

But ever as his fingers reach
to grasp the pretty golden thing,
Escaping from beneath his hand
it trails one bright elusive wing,
As feigning faint it falters, flutters,
flutters, flatters his conceit
To find an easy feat.

la strips off his own robe to snare the bird,

'Now by the lovelight of those eyes
this golden guerdon will I snare
For thee, if on this weary road
henceforth we twain one vesture
Cried Nala, as from his shoulders broad [share',
he straight in love's impatience tore
The gold-webb'd vest he wore.

So softly stalked the golden prey
that lord of the sacred sea-girt land—
Where 'neath the sprouting coral's shade
wave-washed upon the soft sea sand
White mother-molluscs spawn their pearls—
and deftly o'er the prize at last
The golden mantle cast.

[1] The translator has ventured to substitute 'bird of paradise' for eacock', as in English to call a woman a peacock suggests not beauty but nity.

அப்புலி ஆடையைக் கவர்ந்து சென்று கூறுதல்

கூந்தல் இளங்குயிலும்கோமானும் கொண்டுஅணைத்த
பூந்துகில்கொண்(டு) அந்தரத்தே போய்நின்று-வேந்தனே
நன்நாடு தோற்பித்தோன் நானேகாண் என்றதே
பொன்நாடு மால்நிறத்த புள்.

நளனும் தமயந்தியும் ஒருடையுடன் இருத்தல்

காவிபோல் கண்ணிக்கும் கண்ணி அம்தோள் காளைக்கும்
ஆவிபோல் ஆடையும்ஒன்(று) ஆனதே-பூவிரியக்
கள்வேட்டு வண்டுஉழலும் கானத்(து) இடைக்கனகப்
புள்வேட்டை ஆதரித்த போது.

தமயந்தியின் துயரம்

அறம்பிழைத்தார் பொய்தார் அருள்சிதைத்தார் மானத்
திறம்பிழைத்தார் தெய்வம் இகழ்ந்தார்-புறங்கடையில்
சென்றார் புகுநரகம் சேர்வாய்கொல் என்றுஅழியா
நின்றாள் விதியை நினைந்து.

தமயந்தி நளனை வேரிடத்திற்கு அழைத்தல்

வையம் துயர்உழப்ப மாயம் பலசூழ்ந்து
தெய்வம் கெடுத்தால் செயல்உண்டோ-மெய்வகையே
சேர்ந்துஅருளி நின்றதனிச் செங்கோலாய் இங்குஒழியப்
போந்துஅருள்க என்றாள் புலர்ந்து.

சூரியன் மறைதல்

அந்த நெடுஞ்சுரத்தின் மீதுஏக ஆங்குஅழலும்
வெந்தழலை ஆற்றுவான் மேல்கடற்கே-எந்தை
குளிப்பான்போல் சென்றுஅடைந்தான் கூர்இருளால்பாரை
ஒளிப்பான்போல் பொன்தே ருடன்.

Kali flies away with it on his back.

Then, snare and all, that crafty bird
on gilded pinions soaring sped,
Gazed on the thwarted lovers' grief
and hovered mocking overhead:
'O King! Who filched thy throne away?
Who gives thy raiment wings to fly?
None else but Kali I!'

sing Kali in vain they pass on their way.

They stand, the blue-eyed bulbul-maid,
and her bull-throated consort there
Framed in the forest-flowers' fresh glory
dismayed their sport so ill should fare;
That lightly-rendered raiment now
doth in their jealous eyes appear
Than very life more dear.

'There is a hell for such as thou,'
cried Damayanti in disdain,
'For all by godless word and vain
have murdered truth and virtue slain,
For all who basely get them gain,
and all who shameless seek their door
To batten on their store.'

Then to her lord she sadly said:
'When God Himself works vanity
In vengeance to afflict mankind
with undeserved adversity,
Ah! what avails th' unsullied name,
the sceptred ruth, the guiltless [throne?
Come, love! let us journey on.'

So through that wide wild waste they fare,
while Father Sûrya[1] stoops to gaze
And turns appalled from the fierce fire
of his reverberating rays
To plunge beneath the western wave
his golden wain in headlong flight
And veil the world in night.

இருவரும் இருளில் செல்லுதல்

பானுநெடுந்தேர் படுகடலில் பாய்ந்தன்பின்
கான அடம்பின் கவட்டுஇலைகள்-மானின்
குளம்புஏய்க்கும் நல்நாடன் கோதையொடும் சென்றான்
இளம்பேய்க்கும் தோன்றா இருள்.

இருவரும் பாழ்மண்டபம் ஒன்றைக் காணுதல்

எங்குஆம் புகல்இடம்என்(று) எண்ணி இருள்வழிபோய்
வெங்கர் னகம்திரியும் வேலைதனில்-அங்கேஓர்
பாழ்மண் டபம்காண்டான் பால்வெண் குடைநிழல்கீழ்
வாழ்மண் டபம்காண்டான் வந்து.

இருவரும் மண்டபத்தில் உறங்கத் துணிதல்

மூரி இரவும்போய் முற்றுஇருளாய் மூண்டதால்
சாரும் இடமாற்றுத் தான்இல்லை-சோர்கூந்தல்
மாதராய் நாம்இந்த மண்டபத்தே கண்துயிலப்
போதராய் என்றான் புலர்ந்து.

தமயந்தியின் துயரம்

வையம்உடையான் மகரயாழ் கேட்டுஅருளும்
தெய்வச் செவிகொதுகின் சில்பாடல்-இவ்விரவில்
கேட்டவா என்றுஅழுதாள் கெண்டைஅம்கண் நீர்சோரத்
தோட்டவார் கோதையாள் சோர்ந்து.

நளன் தமயந்தியைத் தேற்றுதல்

பண்டை வினைப்பயனைப் பார்இடத்தில் ஆர்கடப்பார்
கொண்டல் நிழலில் குழைதடவும்-கெண்டை
வழியல்நீர் என்றான் மனம்நடுங்கி வெய்துஉற்(று)
அழியல்நீ என்றான் அரசு.

As night falls around them, they find a ruined shrine to shelter them,

His wide wain cleaves the vasty wave;
and soon the Lord of forest lawns,
Where everywhere the cloven leaves
of deer's-foot mock the grazing fawns,
King Nala, and his fair lady leal,
are swallowed in a dark so deep
That ev'n the devils sleep.

Into the stagnant sultry night
he stumbles on his weary way,
Refuge of all for refuge groping;
till he who was but yesterday
To all the world a stronghold sure
is glad to make his citadel
A hermit's ruined cell.

The Mandapam

and compose themselves to rest on the hard earth, wrapped in the one robe they now possess.

'Seest thou, fair lady mine!' he sighs,
'how twilight swiftly yields to dark?
Didst thou through this ungracious wild
aught other place of shelter mark?
In this deserted sanctuary
come let us make our stoney bed
And rest thy tousled head.'

'Alack!' sighed she, 'for thy blest head
imperial here is no reprieve;
Ears that were ne'er to slumber lulled
but by the lute's soft sound, this eve
No gentle note shall soothe; no note
but the mosquito's shrill, sharp stab
Shall pierce this night's black scab.'

'Steep not,' said he, 'with fretful tears
the jewel in tressèd cloud that lies!
Weep not,' said he, 'nor weary out
that pretty pair of carp-fish eyes!

தமயந்தி பின்னும் வருந்தியமை

விரைமலர்ப்பூ மெல்அணையும் மெய்காவல் பூண்ட
பரிசனமும் பள்ளி அறையும்-அரைசேநான்
காணேன்இங்(கு) என்னாக் கலங்கினாள் கண்பனிப்பப்
பூண்ஏர் முலையாள் புலர்ந்து.

நளன் தமயந்தியை மீட்டும் தேற்றுதல்

தீய வனமும் துயின்று திசைதுயின்று
பேயும் துயின்றதால் பேர்யாமம்-நீயும்இனிக்
கண்மேல் துயில்கை கடன்என்றான் கைகொடுத்து
மண்மேல் திருமேனி வைத்து.

தமயந்தியைக் கண்டு நளன் வருந்துதல்

புன்கண்கூர் யாமத்துப் பூமிமேல் தான்படுத்துத்
தன்கண் துயில்வாளைத் தான்கண்டு-மென்கண்
பொடியாதால் உள்ஆவி போகாதால் நெஞ்சம்
வெடியாதால் என்றான் விழுந்து.

நளனைப் பார்த்துத் தமயந்தி அழுதல்

முன்றில்தனின் மேல்படுக்க முன்தா னையும்இன்றி
இன்று துயில இறைவனுக்கே-என்தனது
கைபுகுந்த(து) என்னுடைய கால்புகுந்த(து) என்று அழுதாள்
மைபுகுந்த கண்நீர் வர.

தமயந்தி உறங்கியபின் நளன் வருந்துதல்

வீமன் திருமடந்தை விண்ணவரும் பெற்றிலாத்
தாமம் எனக்குஅளித்த தையலாள்-யாமத்துப்
பாரே அணையாய்ப் படைக்கண் துயின்றாள் மற்(று)
ஆரேதுயர் அடையார் ஆங்கு.

The evil of our former lives
lives on, nor aught in human shape
Can from its toils escape.'

'Oh! where is now my scented chamber,
and where my flowery couch to lay
Oh! where the soft attentive fingers [me?
of tiring-maids to disarray me?
Oh tir'd eyes! search not here', she wailed,
as on the uncouth earth she pressed
The pearl-enamelled breast.

'Now sleeps the fury of the forest, love!
Now sleep the demons of the deep,
Now sleep the four ends of the world, love! [love!
Unkind the night, but we must sleep,
And by his love he laid him down [love!'
his noble frame upon the sand
With her head upon his hand;

'To see upon my love descend
this night of terrors and despair!
To see those limbs condemned to rest
upon the hard earth's bosom bare!
Should not these eyeballs turn to dust,
this soul leave of his lodging take,
This heart with anguish break?'

'If *my* hand ne'er had sinned,' sighed she,
'if *my* feet ne'er his courts had trod,
Ne'er in this hovel's crannied porch
had these bright eyes beheld my god,
My god these soft arms pillowed thus—
no rag, no clout to strew his bed,
No bolster for his head.'

'Shall Damayanti, maid divine,
great Vima's daughter, Nala's bride,
Who once on mortal prince bestowed
the garland to the gods denied,

கலி நளனது மனத்தை மாற்றுதல்

பெய்ம்மலர்ப்பூங் கோதை பிரியப் பிரியாத
செம்மை உடைமனத்தான் செங்கோலான்-பொய்ம்மை
விலக்கினான் நெஞ்சத்தை வேறுஆக்கி நின்று
கலக்கினான் வஞ்சக் கலி.

நளன் தமயந்தியை விடுத்துப் பிரிய நினைதல்

வஞ்சக் கலிவலியான் மாகத்(து) அராவளைக்கும்
செஞ்சுடரின் வந்த கருஞ்சுடர்போல்-விஞ்ச
மதித்ததேர்த் தானை வயவேந்தன் நெஞ்சத்(து)
உதித்ததே வேறுஓர் உணவு.

ஆடையை நளன் அரிய நினைத்தல்

காரிகைதன் வெந்துயரம் காணாமல் நீத்துஅந்தக்
கூர்இருளில் போவான் குறித்துஎழுந்து-நேரே
இருவர்க்கும் ஓர்உயிர்போல் எய்தியதுஓர் ஆடை
அரிதற்(கு) அவன் நினைந்தான் ஆங்கு.

கலி, ஆங்கு வாள் உருவுடன் கிடந்தமை

எண்ணிய எண்ணம் முடிப்ப இகல்வேந்தன்
கண்ணி யதைஅறிந்து காய்கலியும்-பண்ணினுக்குக்
கேளான தேமொழியை நீங்கக் கிளர்ஒளிசேர்
வாளாய் மருங்குஇருந்தான் வந்து.

Shall she', he cried, 'benighted thus
upon the rude earth make her bed
And not a tear be shed?'

The Separation

Kali induces Nala to abandon Damayanti.

But even as his fingers touched
the withered roses in her hair,
An evil thought, a fell design,
a devil's counsel of despair
Did Kali's cursèd craft contrive,
those ne'er inconstant eyes to blind
And warp that noble mind.

As when the coiling serpent turns
to one black coal the sun's red fire,
Black clouds of folly round his heart
t' eclipse that pure serene conspire.
A traitor to his martial name
will he desert his winsome mate
And leave her to her fate?

But now to his delirious eyes
repugnant is her piteous plight,
And madness goads him, demon-driven
to plan a swift and silent flight,
And for his own habiliment
that one, that only robe divide
That wrapped them side by side.

Finding a knife at his side,

And Kali, lest he lack the means
to perfect the inspired design,
Forsaking, faithless knight, the maid
whose speech was melody divine,
In steely sheath his loathsome form
at Nala's waist discreetly laid
A sharp and shining blade.

நளன் ஆடையை அரிந்து திகைத்தல்

ஒற்றைத் துகிலும் உயிரும் இரண்டுஆக
முற்றும்தன் அன்பை முதலோடும்-பற்றி
அரிந்தான் அரிந்திட்(டு) அவள் நிலைமை நெஞ்சில்
தெரிந்தான் இருந்தான் திகைத்து.

தமயந்தியைப் பிரியலாற்றாது நளன் வருந்துதல்

போய்ஒருகால் மீளும் புகுந்துஒருகால் மீண்டுஏகும்
ஆயர் கொணர்ந்த அடுபாலின்-தோயல்
கடைவார்தம் கைபோல ஆயிற்றே காலன்
வடிவுஆய வேலான் மனம்.

தமயந்தியைப் பிரிய நளன் உறுதி கொள்ளுதல்

சிந்துரத்தாள் தெய்வ முனிவன் தெரிந்து உரைத்த
மந்திரத்தால் தம்பித்த மாநீர்போல்-முந்த
ஒலித்ததேர்த் தானை உயர்வேந்தன் நெஞ்சம்
வலித்ததே தீக்கலியால் வந்து.

நளன் தெய்வங்களை வேண்டுதல்

தீக்கா னகத்துஉறையும் தெய்வங்காள் வீமன்தன்
கோக்கா தலியைக் குறிக்கொள்மின்-நீக்காத
காதல்அன்பு மிக்காளைக் கார்இருளில் கைவிட்டுஇன்று
ஏதிலன்போல் போகின்றேன் யான்.

Nala cuts in two the robe in which they lay sleeping,

One shrewd stroke of the heartless knife,
and love, scyth'd to the root, lies slain;
A golden robe, a golden life
lie sundered, one dissolved in twain;
He stands, whose hand had struck the blow,
that made two loving hearts to bleed,
And shuddered at the deed.

and taking half for himself, leaves Damayanti alone.

His blade is sharp and sure as death,
his steps a wavering pattern weave,
He hies him forth, he hies him in,
as oft as, when at morn or eve
The herdsmen fill the foaming pails,
the milkmaid's fingers deftly turn
The scalded curds to churn.

But soon the strong spell steeled his heart,
as once of old Airâvada[1]
Discerned the sacred Ganges' ire
and doused the musing Nârada,
When swift as thought that sage divine
one murmured spell availed to save
And stay the threatening wave.

Nalan's Prayer

Under the influence of Kali's spell, Nala goes on his way.

'Ye gods and goddesses, I pray,
who in this blasted waste do dwell!
Take Vima's daughter, the adored
of earth and heaven, guard her well.
False to her simple trust must I,
I, false to her unfailing care,
Forth like a stranger fare.' (105)

[1] The name of Indra's elephant.

நளன் தமயந்தியை விடுத்துப் பிரிதல் (286-287)

ஏந்தும் இளமுலையாள் இன்உயிரும் தன்அருளும்
பூந்துகிலும் வேறுஆகப் போயினான்-தீந்தேன்
தொடைவிரவு நாள்மாலை சூட்டினாள் தன்னை
இடைஇருளில் கானகத்தே இட்டு.

தாருஎனப் பார்மேல் தருசந் திரன்சுவர்க்கி
மேருவரைத் தோளான் விரவார்போல்-கூர்இருளில்
செங்கால் நகம்சிதையத் தேவியைவிட்(டு) ஏகினான்
வெங்கா னசம்தனிலே வேந்து.

தமயந்தி நளனைக் காணாது வருந்துதல்

நீலம் அளவே நெகிழ நிரைமுத்தின்
கோல மலரின் கொடிஇடையாள்-வேல்வேந்தே
எங்குஉற்றாய் என்னா இனவளைக்கை நீட்டினாள்
அங்குத்தான் காணா(து) அயர்ந்து.

ஆடை துண்டாக்கப்பட்டிருந்தலைக் காணல்

உடுத்த துகில்அரிந்த(து) ஒண்தொடியாள் கண்டு
மடுத்த துயிலான் மறுகி-அடுத்துஅடுத்து
மன்னே எனஅழைப்பான் மற்றும்அவ னைக்காணா(து)
என்னே இஃ(து) என்என்(று) எழுந்து.

நளனைக் காணாத தமயந்தி அழுதல் (290-292)

வெய்ய தரைஎன்னும் மெல்அமளி யைத்தடவிக்
கைஅரிக்கொண்(டு) எவ்விடத்தும் காணாமல்-ஐயகோ
என்னப்போய் வீழ்ந்தாள் இனமேதி மென் கரும்பைத்
தின்னப்போம் நாடன் திரு.

The hands that wreathed his neck with flowers,
the breasts that craved his soft caress,
Recall him not; nor, wrapped in sleep,
her all-unconscious helplessness,
Half-naked now and all forlorn,
of a true wife's true stay deceived,
And as of life bereaved.

But he on bleeding feet apace
flees down the forest and the night,
As, blinded by that godlike grace—
those shoulders huge like Meru's height,
Those spreading arms like Taru's boughs—
the fiercest foemen ever flee
From Chandiran-swargi!

Damayanti's Wanderings

Damayanti awakes,

But Damayanti like a dawn-
dew-pearl'd ripe-budded willow-wand,
Half-waking opes a tear-dew'd eye,
and, stretching out a dainty hand,
If twining love-lock'd fingers may
his presence and his comfort prove,
Whispers, 'Where art thou, love!'

and looks in vain for her lord.

The mists of sleep begin to clear,
and as she rubs her doubting eyes,
Sees the half of her raiment gone
and of her lord no sign, surmise
Sickens her heart: 'O Naishada!
O Naishada!' with streaming cheeks
Once and again she shrieks.

Far from that plenteous land of peace
where on the sweet cane graze the kine,
Groping she crawls athwart the dark,
great Vima's daughter, maid divine,

அழல்வெஞ் சிலைவேடன் அம்புஉருவ ஆற்றா(து)
உழலும் கனிமயில்போல் ஓடிக்-குழல்வண்(டு)
எழுந்துஓட வீழ்ந்தான் இருகுழைமேல் கண்நீர்க்
கொழுந்துஓட வீமன் கொடி.

வான்முகிலும் மின்னும் வறுநிலத்து வீழ்ந்துபோல்
தானும் குழலும் தனிவீழ்ந்தாள்-ஏனம்
குளம்பால் மணிகிளைக்கும் குண்டுநீர் நாடன்
இனம்பாவை கைதலைமேல் இட்டு.

விடியற்காலையில் கோழிகள் கூவியமை

தையல் துயர்க்குத் தரியாது தம்சிறகாம்
கையால் வயிறுஅலைத்துக் கார் இருள்வாய்-வெய்யோனை
வாவுபரித் தேர்ஏறி வாஎன்(று) அழைப்பனபோல்
கூவினவே கோழிக் குலம்.

சூரியன் உதித்தல்

வான நெடுவீதி செல்லும் மணித்தேரோன்
தான்அம் மடந்தைக்குத் தார்வேந்தன்-போனநெறி
காட்டுவான் போல் இருள்போய்க் கைவாங்கக் கான்ஊடே
நீட்டுவான் செங்கரத்தை நின்று.

As of that earthy bed-chamber
she searches every nook in vain,
And sobs, 'Where art thou lain?'

Finding herself deserted

Now like a peacock wounded sore
by arrow from the hunter's bow,
Fluttering and falling in her pain,
frantic she rushes to and fro,
Scattering from her rose-braided locks
the drowsy bees, and with her tears
Drenching her gem-tipt ears.

and far from home, she swoons away

Far from the plains where rooting swine
scratch up the diamonds like dirt,
As falls a thunderbolt from heaven
with a writhing reeking smoke-coil'd
She falls to earth one golden flash [quirt,
whereo'er the cloud of streaming curls
In jetty fusion swirls.

At break of dawn

Then all the cocks in Hindustan,
'twould seem, take pity on her plight;
With ruffling wings they clap their sides,
and crow a clarion through the night;
Come forth, O Flaming One!' they cry,
'betimes today thy feverish
And straining steeds unleash.'

she attempts to track him through the jungle.

As up the broad highroad of heaven
the sun his gemmy chariot guides,
For Damayanti in her cell
the night recedes, the dark divides,
And through the wood to point the way
her lord's elusive path inclines
A flaming finger shines.

தமயந்தி புலம்புதல்

செய்தபிழை ஏதுஎன்னும் தேர்வேந்தே என்றுஅழைக்கும்
எய்துதுயர்க்கரைகா ணேன் என்னும்-பையவே
என்என்னா(து) என்என்னும் இக்கானின் விட்டுஏகும்
மன்என்னா வாடும் அயர்ந்து.

நளனுடைய அடிச்சுவடு கண்டு அழுதல்

அல்லிஅம்தார் மார்பன் அடித்தா மரை அவள்தன்
நல்உயிரும் ஆசையும்போல் நாறுதலும்-மல்உறுதோள்
வேந்தனே என்னா விழுந்தாள் விழிவேலை
சாய்ந்தநீர் வெள்ளத்தே தான்.

மான், மயில் முதலியவற்றுடன் புலம்புதல்

வெறித்த இளமான்காள் மென்மயில்காள் இந்த
நெறிக்கண் நெடிதுஊழி வாழ்வீர்-பிறித்து எம்மைப்
போனாரைக் காட்டுதிரோ என்னாப் புலம்பினாள்
வான்நாடார் பெற்றிலா மான்.

தமயந்தி, மலைப்பாம்பு ஒன்றைக் காணுதல்

வேட்ட கரியை விழுங்கிப் பெரும்பசியால்
மோட்டு வயிற்று அரவு முன்தோன்ற-மீட்டுஅதனை
ஓரா(து) அருகுஅணைந்தாள் உண்தேன் அறல் கூந்தல்
போர்ஆர்விழியாள் புலர்ந்து.

மலைப்பாம்பு தமயந்தியை விழுங்குதல்

அம்கண் விசும்பின் அவிர்மதிமேல் சென்றுஅடையும்
வெங்கண் அரவுபோல் மெல்இயலைக்-கொங்கைக்கு
மேல்எல்லாம் தோன்ற விழுங்கியதே வெங்கானின்
பால்எல்லாம் தீஉமிழும் பாம்பு.

'What have I done? my liege!' she sighs;
'my love! oh, wherefore dost thou fly?
Tell me my fault, oh tell! What means
thy silence? Oh, reply, reply!
A sea of sorrows round me rolls,
I hear the gathering waters roar
Nor see the farther shore.

With sigh and soft reproach pursuing
the victor of her heart and hand,
Of those fair lotus-feet she spies
the footprints flowering in the sand,
And those dear marks she stoops to kiss,
the symbols of her hopes and fears,
And floods them with her tears.

'Ye gentle fawns that at the sound
of footsteps prick your trembling ears!
Ye peacocks! in this wild-wood wide
(God grant you health and happy
My true love left me, woe is me! [years!)
my true love left me all alone;
Know *ye* where he is gone?'

She treads unheeding on the coils of a sleeping snake,
With drooping tress and gleaming eye
she wanders on. A serpent dire,
That to appease his hungry maw
had swallow'd an elephant entire,
Lay drows'd and bloated in her path;
and treading there too late she feels
The coils about her heels.

y which she is at one gulp half-devoured.
As when the dragon in heav'n's bright vault
bends on the moon his blear-eyed
Now with one gulp those fiery jaws [frown,
to the breasts her tender frame suck
Nor through the belching smoke and flame [down;
can aught be of that gentle queen

தமயந்தி அழுது பலவாறு புலம்புதல் (300-302)

வாள்அரவின் வாய்ப்பட்டு மாயாமுன் மன்னவநின்
தாள்அடைந்து வாழும் தமியேனைத்-தோளால்
விலக்காயோ என்று அழுதாள் வெவ்வரவின் வாய்க்கு
இங்(கு)
இலக்குஆகி நின்றாள் எடுத்து.

வென்றிச் சினஅரவின் வெவ்வாய் இடைப்பட்டு
வன்துயரால் போய்ஆவி மாள்கின்றேன்-இன்றுஉன்
திருமுகம்நான் காண்கிலேன் தேர்வேந்தே என்றாள்
பொருமுகவேல் கண்ணாள் புலர்ந்து.

மல்தொடுத்த தோள்பிரிந்து மாயாத வல்வினையேன்
பெற்றுஎடுத்த மக்காள் பிரிந்துஏகும்-கொற்றவனை
நீரேனும் காண்குதிரோ என்று அழுதாள் நீள்கழற்குக்
காரேனும் ஒவ்வாள் கலுழ்ந்து.

தமயந்தி நளனை நினைத்து வேண்டுதல்

அடையும் கடுங்கானில் ஆடுஅரவின் வாய்ப்பட்(டு)
உடையும் உயிர் நாயகனே ஓகோ-விடைஎனக்குத்
தந்துஅருள்வாய் என்னாத்தன் தாமரைக்கை கூப்பினாள்
செந்துவர்வாய் மென்மொழியாள் தேர்ந்து.

அந்நிலையில் வேடன் ஒருவன் வருதல்

உண்டுஓர் அழுகுரல்என்(று) ஒற்றி வருகின்ற
வெண்தோடன் செம்பங்கி வில்வேடன்-கண்டான்
கழுகுவாழ் கானகத்துக் கார்அரவின் வாயில்
முழுகுவாள் தெய்வ முகம்.

om the serpent's jaw she calls on Nala to rescue her,

Within the scaly serpent's jaw
half-gorg'd the shrieking victim lies,
'Oh! from the fiery serpent's maw
with thine encircling arms'. she
'Save me, oh! save; fain would I live [cries,
and lay my life in homage sweet
Belovèd! at thy feet.'

Though blazing through the angry flames
her eyes like naked daggers gleam,
Her spirit faints, her bosom heaves,
in mortal agony extreme;
'I die. I die. Oh! shall these orbs
no more, my Love! with welcome
Thy beauteous features view?' [true

d bids farewell to her children,

E'en thro' the searing seething steam
her tresses like a cool cloud weave;
'My babes!' she gasps, 'those orphan'd arms
will e'er a father's hand receive?
Torment on torment, 'tis my sin
that heavy on my head doth lie
And will not let me die.'

d her absent spouse.

Lo! like a folded lotus-bud
her hands clasped in the lurid glare,
As softly through those coral lips
she breathes a last love-laden prayer;
'O husband! if in my despair
these mortal pangs thou canst not
Bid me at least farewell!' [quell,

The Hunter

mayanti is rescued by a passing hunter.

By chance approaching where she lay
there strode a bowman with his bow,
Wild sojourner of that fierce wild;

தமயந்தி வேடனை வேண்டுதல்

வெய்யஅரவின் விடவாயின் உள்பட்டேன்
ஐயன்மீர் உங்கட்(கு) அபயம்யான்-உய்ய
அருளீரோ என்னா அரற்றினாள் அஞ்சி
இருள்ஈரும் பூணாள் எடுத்து.

வேடன் தமயந்தியை மீட்டல்

சங்க நிதிபோல் தருசந் திரன்சுவர்க்கி
வெங்கலிவாய் நின்றுஉலகம் மீட்டால்போல்-
மங்கையைவெம்
பாம்பின்வாய் நின்றும் பறித்தான் பகைகடிந்த
காம்பின்வாய் வில்வேடன் கண்டு.

வேடனுக்கு தமயந்தி நன்றி கூறுதல்

ஆர்உயிரும் நானும் அழியாமல் ஐயாஇப்
பேர்அரவின் வாயில் பிழைப்பித்தாய்-தேரில்
இதற்குஉண்டோ கைம்மா(று) என உரைத்தாள்வென்றி
விதர்ப்பன்தான் பெற்ற விளக்கு.

தீய நினைவுடன் தமயந்தியை அழைத்தல்

இந்து நுதலி எழில்நோக்கி ஏதோதன்
சிந்தை கருதிச் சிலைவேடன்-பைந்தொடிநீ
போதுவாய் என்னுடனே என்றான் புலைநரகுக்(கு)
ஏதுவாய் நின்றான் எடுத்து.

His savage countenance adorned,
and in his piercèd ear-lobes shone
Pendants of sun-bleach'd bone.

He saw the vultures overhead,
he heard the piercing shrieks of doom,
He marked the radiance of those eyes
like jewels shining though the gloom.
'O stranger! pity me,' cried she,
'succour me while I yet have breath,
And save me from this death.'

Her prayer is heard, her peril stayed;
by bowman's skill and bravery
Drawn from the dreadful dragon's throat
is Damayanti soon set free,
As—through Kubêra's[1] favour—we
are rescued from adversity
By Chandiran-swargi!

'O stranger, who hast succoured me,
she cried, 'in mine extremity!
A life snatched from the dragon's jaw
great Vima's daughter owes to thee.
What recompense could e'er suffice,
what guerdon meet in mortal sight,
Such service to requite?'

Her beauty tempts the hunter to evil thoughts.

The beauty of that moon-bow brow
alas! did in his bosom start
Such evil thoughts as agitate
a huntsman's base and brutish heart;
Nearer he moved and in her ear
murmured with ogling flattery,
'Come pretty! come with me.'

[1] The god of wealth.

தமயந்தி அச்சத்துடன் ஓடுதல்

வேடன் அழைப்ப விழிபதைத்து வெய்துஉயிரா
ஆடல் மயில்போல் அலமரா-ஓடினாள்
தூறுஎல்லாம் ஆகச் சுரிகுழல்வேல் கண்ணின்நீர்
ஆறுஎல்லாம் ஆக அழுது.

தமயந்தி தன் கற்புத்தீயால் வேடனை எரித்தல்

தீக்கண் புலிதொடரச் செல்லும் சிறுமான்போல்
ஆக்கை தளர அலமந்து-போக்குஅற்றுச்
சீறா விழித்தாள் சிலைவேடன் அவ்வளவில்
நீறாய் விழந்தான் நிலத்து.

தன் விதியை நினைத்துத் தமயந்தி அழுதல்

வண்தமிழ்வா ணர்ப்பிழைத்த வான்குடிபோல் தீத்தழல்மீ
மண்டு கொடுஞ்சுரத்துஓர் மாட்டுஇருந்து-பண்டைஉள
வாழ்வுஎல்லாம் தான்நினைத்து மற்றுஅழுதாள் மன்இழைத்த
தாழ்வுஎல்லாம்தன் தலைமேல் தந்து.

தமயந்தியை வணிகன் ஒருவன் காணுதல்

அவ்வளவில் ஆதிப் பெருவழியில் ஆய்வணிகன்
இவ்வளவு தீவினையேன் என்பாள்தன்-மெய்வடிவைக்
கண்டான்ஐ யுற்றான் கமலமயி லேஎன்னான்
உண்டாய எல்லாம் உணர்ந்து.

She flees from his embrace,

With flashing eye and heaving breast,
from trembling lids hot tear-drops [starting,
And, like a startled bird in dance
of terror through the bushes darting,
She threads the mazy paths about—
and ever by that bowman lewd
In headlong flight pursued.

and is miraculously saved, as fire flashing from her eyes burns him to ashes.

As when a tender fawn doth flee
the ravening leopard's lurid eye,
With beating heart she stumbles on,
till, when she can no longer fly,
Chaste fury blazes from her eyes
and blasts him with consuming heat
To ashes at her feet.

'What former deeds of mine have earned
for me and mine such alternation
Of weal and woe?' musing she views
her persecutor's swift damnation;
(So perish all, who—great or small—
deny to Tamil poets true
Their meed of honour due!)

The Merchant

A passing merchant, wondering at her beauty,

And as she wrung her hands and wailed,
wailed for her sins and for her fate,
There passed a merchant by that way
of mien sagacious and sedate,
Who at the gracious vision gazed
and thought he dreamt the lotus-
Of heaven in glory seen [queen,

நீ யார் என வணிகன் தமயந்தியை வினவுதல்

எக்குலத்தாய் யார்மடந்தை யாதுஉன்ஊர் யாதுஉன்பேர்
நெக்குஉருகி நீஅழுதற்(கு) என்நிமித்தம்-மைக்குழலாய்
கட்டுஉரைத்துக் காண்என்றான் கார்வண்டு
விட்டுஉரைக்கும் தார்வணிகர் வேந்து.

தமயந்தி கூறிய விடை

முன்னை வினையின் வலியான் முடிமன்னன்
என்னைப் பிரிய இருங்கானில்-அன்னவனைக்
காணா(து) அழுகின்றேன் என்றாள் கதிர் இமைக்கும்
பூண்ஆரம் பூண்டாள் புலர்ந்து.

வணிகன் சேதி நகர்க்கு வழிகாட்டுதல்

சேதி நகர்க்கே திருவைச் செலவிட்டுஅப்
போதில் கொடைவணிகன் போயினான்-நீதி
கிடத்துவான் மன்னவர்தம் கீர்த்தியினைப் பார்மேல்
நடத்துவான் வட்டை நடந்து.

தமயந்தி பற்றிச் சேதி நாட்டு அரசி அறிதல்

அற்ற துகிலும் அறாதுஒழுகு கண்நீரும்
உற்ற துயரும் உடையவளாய்-மற்றுஒருத்தி
நின்றாளைக் கண்டேம் நிலவேந்தன் பொன்தேவி
என்றார் மடவார் எடுத்து.

தமயந்தியை அழைத்து வருமாறு பணித்தல்

போய்அகலா முன்னம் புனை இழையாய் பூங்குயிலை
ஆய மயிலை அறியவே-நீஏகிக்
கொண்டுவா என்றாள் தன் கொவ்வைக் கனிதிறந்து
வண்டுவாழ் கூந்தல் மயில்.

takes pity on her,

'Oh, tell what is thy blest abode,
thy house, thy lineage and thy name,
And who doth of the lords of earth
for wife this wealth of beauty claim?'
The courteous prince of merchants cried:
'Come, freely tell of thy distress,
O maid of the sable tress!'

'I had a palace and a crown,
and jewels bright and raiment fair;
I had a husband, but', she sighed,
'he left me in this forest drear.
A queen I was, and now am none;
here in the wild-wood all alone
I weep for sins unknown.'

and escorts her to Chêdi.

Cheerly he charged her mount the wain,
and when in Chêdi's royal town
Revived, refreshed, but sad at heart
with kindly care he set her down,
That honest merchant went his way
to glorify his sovereign's name
And spread his country's fame.

The Queen of Chêdi, hearing of a strange maiden wandering disconsolate in the streets, sends for her,

Full soon the palace maidens there
came thronging round the golden [throne:
'A damsel in the street we saw,
O Queen! who wandered sad and [lone;
A prince's daughter she did seem
and never garment had she on
But half a silken gown.'

'This lame-wing'd lovebird,' spake the lips
like bryony-berries all aglow,
'This poor bedraggled goldfinch, who
and what she is I fain would know.

தமயந்தி அரசியை வணங்கி அழுதல்

ஆங்குஅவளும் ஏக அரசன் பெருந்தேவி
பூங்குழலின் மீதே புரண்டுஅழுதாள்-தாங்கும்
இனவளையாய் உற்றதுயர் எல்லாம் எனது
வினைவலிகாண் என்றாள் மெலிந்து.

சேதி அரசியின் வினா

அம்தா மரையின் அவளேஎன்(று) ஐயுற்றுச்
சிந்தாகுலம்எனக்குத் தீராதால்-பைந்தொடியே
உள்ளவா(று) எல்லாம் உரைஎன்றாள் ஒண்மலரின்
கள்ளவார் கூந்தலாள் கண்டு.

தமயந்தியின் விடை

என்னைத் தனிவனத்துஇட்(டு) எம்கோன் பிரிந்துஏக
அன்னவனைக் காணா(து) அலமருவேன்-இந்நகர்க்கே
வந்தேன் இதுஎன் வரவுஎன்றாள் வாய்ப்புலராச்
செந்தேன் மொழிபதறாச் சேர்ந்து.

சேதியரசி இன்மொழி கூறுதல்

உன்தலைவன் தன்னை ஒருவகையால் நாடியே
தந்து விடும்அளவும் தாழ்குழலாய்-என்தனுடன்
இங்கேஇருக்க இனிதுஎன்றாள் ஏந்து இழையைக்
கொங்குஏயும் தாராள் குறித்து.

Run thou to her, O jewelled one!
let her not pass our palace gate,
But bring her to me straight.'

and gives her sanctuary in the palace.

They led her softly by the hand,
and where she stood, she drooped,
Clasping the lily feet so fair: [she lay
'O lady blissful, blest and gay!
Have pity on my lot, ah me!
due recompense, I ween, at last
For sins of ages past.'

Then spake the queen, her fragrant locks
with starry flowers enamelled o'er,
(Oft wond'ring if 'twere Lakshmi's self
whose soft hands those green bangles
'Come, fair one! to my yearning breast [wore)
confiding all thy misery
Unfold this mystery.'

Damayanti tells her story, but does not reveal her name.

'In forest wild I lost my lord;
in vain I called his royal name;
Wildly I ran—I know no more—
save that I to this city came.
My lips are parched with long travail,
my tongue the tripping phrases fail
To tell o'er all my tale.'

'Come, child! and rest thy tousled head;
in peace revive thy jaded charms;
For we will seek and find thy lord
and soon restore thee to his arms;
Till then about our throne abide,
and in our palace roam at large'—

இருவரையும் தேட வீமன் ஆளனுப்புதல்

ஈங்குஇவள்இவ் வாறுஇருப்ப இன்னல்உழந் தேஏகிப்
பூங்குயிலும் போர்வேல் புரவலனும்-யாங்குஉற்றார்
சென்றுஉணர்தி என்று செலவிட்டான் வேதியனைக்
குன்றுஉறழ்தோள் வீமன் குறித்து.

தேடிவந்து வேதியன் தமயந்தியைக் காணுதல்

ஓடும் புரவித்தேர் வெய்யோன் ஒளிசென்று
நாடும் இடம்எல்லாம் நாடிப்போய்க்-கூடினான்
போதில் திருநாடும் பொய்கைத் திருநாடுஆம்
சேதித் திருநாடு சென்று.

தமயந்தியைக் கண்ட வேதியன் அழுதல்

தாமம்சேர் ஓதித் தமயந்தி நின்றாளை
ஆம்என்(று) அறியா அருமறையோன்-வீமன்
கொடிமேல் விழுந்து அழுதான் கொம்பும் அவன் செம்பொன்
அடிமேல் விழுந்தாள் அழுது.

நகர மக்களின் வருத்தம்

மங்கை விழிநீர் மறையோன் கழல்கழுவ
அங்குஅவன்தன் கண்நீர் அவள்உடல்மேல்-பொங்கக்
கடல்போலும் காதலார் கையற்றார் தங்கள்
உடல்போலும் ஒத்தார் உயிர்.

Viman's Quest

Vima sends a Brahman to search for his daughter and son-in-law.

The while sat Viman grieving sore:
like quaking hills his shoulders
A holy Brahman to his side [heaved;
he called and spake: 'I am bereaved
Of son and daughter. Through the world
go, seek them! Speed thine embas-
Such is my urgent charge.' [sage!

The Brahman comes at length to Chêdi and

From clime to balmy clime, where'er
the sun his coursing chariot guides,
From realm to realm, from court to court,
that best of couriers coursing rides,
Till Chêdi's blessèd land appears,
where courted of her lotus-trains
The blessèd Lakshmi reigns.

Damayanti Discovered

ecognizes Damayanti.

Her eyes were sad, her flowing locks
in flower-sprent confusion wild;
Hiding amid the maiden throng
he knew her for king Vima's child;
Then bending over her he wept,
and she wept bending o'er his feet—
So tears with tears did greet.

The King and Queen of Chêdi embrace Damayanti with renewed affection, knowing her now as their kinswoman,

And as they watch the tear-drops stream
o'er Brahman feet and maiden frame,
And knew that she who in their midst
nameless so long concealed her shame
Is cousin of their own true kin,
like soul and body loath to part
They clasp her to their heart.

வேதியன் சேதியரசியிடம் கூறுதல்

மாரி பொருகூந்தல் மாதராய் நீபயந்த
காரிகைதான் பட்டதுயர் கண்டார்யோ-சோர்குழலும்
வேணியய் வெண்துகிலும் பாதியாய் வெந்துயருக்(கு)
ஆணியாய் நின்றாள் அயர்ந்து.

அரசிக்கு தமயந்தி மகள்முறை

தன்மகள் ஆவது அறியாத் தடுமாறாப்
பொன்வடிவின் மேல்அழுது போய்வீழ்ந்தாள்-மென்மலரைக்
கோதிப்போய் மேதி குருகுஎழுப்பும் தண்பணைசூழ்
சேதிக்கோன் தேவி திகைத்து.

சேதியரசி தமயந்தியை வீமனிடம் அனுப்புதல்

கந்தனையும் கன்னியையும் கண்டா யினும்சிறிது
தன்துயரம் தீர்ந்து தனிஆறத்-தந்தை
பதியிலே போக்கினான் சேதியர்கோன் பண்டை
விதியிலே போந்தாளை மீண்டு.

குண்டினபுரத்து மக்களின் மயக்கம் (329, 330)

கோயிலும் அந்தப் புரமும் கொடிநுடங்கும்
வாயிலும் நின்று மயங்கியவே-தீயகொடும்
கான்ஆள மக்களையும் கைவிட்டுக் காதலன்பின்
போனாள் புகுந்த பொழுது.

The Brahman—

'Oh, knew you not your cousin's face
in woe and weariness forspent?
Oh, knewst thou not thy sister's child
for that her royal robe is rent,
For that her locks hang all unkempt,
and senses like the linch-pin reel
Of sorrow's whirling wheel?'

In Chêdi land, where wallowing herds
through floating lotus-gardens bore
Their hornèd course, and overhead
indignant herons circling soar,
The queen swoons in her daughter's[1] arms,
her limbs forget their natural force
In anguish of remorse.

and send her back to her father.

Then spake the king: 'By doom of yore
afflicted though she be, this grief
In her belovèd children's sight
will find by sure degrees relief.
Come, let us send her home, where yet
Vidarpa opens wide its gates
And loving welcome waits.'

Kundinapuram[2]

Damayanti returns to Kundinapuram,

Thronged were the palace and the hall,
the walls with waving banners gay,
And thronged were all Vidarpa's gates
with royal and popular array,
To greet the maid who for her love
bade farewell to each winsome child
And dared the dreadful wild.

[1] 'Daughter' is here used for 'niece', a natural usage in the Tamil country, where sister's daughters call one another 'sister' not 'cousin'.

[2] Capital of Vidarpa, Vima's Kingdom.

அழுவார் விழுவார் அயிர்ப்பார் உயிர்ப்பார்
தொழுவார் தமர்எங்கும் சூழ்வார்-வழுவாத
காமநீர் ஓதக் கடல்கிளர்ந்ததால் ஒத்ததே
நாமவேல் வீமன் நகர்.

தமயந்தி தன் தந்தையைக் கண்டு அழுதல்

தந்தையைமுன் காண்டலுமே தாமரைக்கண்நீர் சொரியச்
சிந்தை கலங்கித் திகைத்து அலமந்(து)-எந்தாயான்
பட்டதே என்னப்போய் வீழ்ந்நான் படைநெடுங்கண்
விட்டநீர் மேலே விழ.

தமயந்தியின் பெற்றோர் வருந்துதல்

செவ்வண்ண வாயாளும் தேர்வேந் தனும்மகளை
அவ்வண்ணம் கண்டக்கால் ஆற்றுவரோ-மெய்வண்ணம்
ஒய்ந்துநா நீர்போய் உலர்கின்ற(து) ஒத்ததமர்
நீந்தினார் கண்நீரின் நின்று.

தமயந்தியின் தாய் அழுதல்

பனிஇருளில் பாழ்மண்ட பத்திலே உன்னை
நினையாது நீத்து அகன்றபோது-தனியேநின்(று)
என்நினைந்தாய் என்செய்தாய் என்னாப் புலம்பினாள்
பொன்னினைத்தாய் நோக்கிப் புலர்ந்து.

Some lifted up their hands to heaven,
and others filled the air with sighs,
And others wept and others swooned
and others doubted of their eyes,
As waves of surging love o'erswept
and flowed around her where she stood
In never-failing flood. (150)

meets her father and mother.

Her eyes like dew-drenched lotuses
she stood before her father's face;
With melting heart and mingled mind
tear-blinded sank in his embrace.
And whispering through the streaming drops,
'O father, father mine!' she said,
'What I have sufferèd!'

And when that royal pair survey
their child in such unseemly guise,
With parchèd lips and palsied limbs
they weep till to their aching eyes
The whole assembled company,
as mirrored in a pool, appears
To swim upon their tears.

'O daughter!' cried that mother fair
lamenting o'er the golden maid,
'When in the shuddering night thy lord
alone in that fell ruin laid
Forsook thee, faithless ingrate! then
what desperate thoughts assailed thee
And after what befell.' [tell

CANTO THE THIRD

SYNOPSIS

NALA, leaving Damayanti in the forest shrine, wand on through the night. He rescues a serpent from forest-fire, for which he is treacherously rewarded. T serpent's bite transforms him into an ugly dwarf. But t serpent assures him that it is decreed that he should live concealment until the time of his restoration, and gives him magic robe which will restore his proper shape at the appoint time. At the serpent's bidding Nala journeys to Oudh a takes service with King Rutuparna as cook and charioteer under the name of Vahuvan.

Meanwhile Damayanti sends a Brahman to search the wor for her husband. The Brahman recognises Nala by his answ

a riddle without betraying his true name to Rutuparna. On
ıring of his disguise Damayanti devises a stratagem. She
ıds the Brahman back to Oudh with an invitation to a
ond Swayamvaram. Rutuparna accepts the invitation and
la accompanies him as his charioteer. On the way Rutuparna
parts to Nala the principles of mathematics in return for
truction in the art of the charioteer. Nala now possesses
knowledge and skill to beat Putkara at dice, and Kali's
ll is broken.

Arriving at Kundinapuram Nala retires to the kitchens
ecognized. But Damayanti's intuition assures her that it is
Vima commands him to resume his proper form, and Nala
s on the magic robe. Restored to his wife and children Nala
congratulated by men and gods, and even Kali is reconciled.
Nala and Damayanti return with their children to
ıdapuram. Putkara accepts Nala's challenge to a second
ne of dice, loses all his former gains and returns home as he
ne. Nala re-enters his own city amid universal rejoicing.

திருமால்

மூலப் பழமறைக்கு முன்னேயும் காணலாம்
காலிக்குப் பின்னேயும் காணலாம்-மால்யானை
முந்துஅருளும் வேத முதலே எனஅழைப்ப
வந்துஅருளும் செந்தா மரை.

சிவபிரான்

போதுவார் நீறுஅணிந்து பொய்யாத ஐந்துஎழுத்தை
ஓதுவார் உள்ளம் எனஉரைப்பார்-நீதிஆர்
பெம்மான் அமரர் பெருமான் ஒருமான்கை
அம்மான்நின்(று) ஆடும் அரங்கு.

தமயந்தியைப் பிரிந்த நளன் சொல்லுதல்

மன்னா உனக்கு அபயம் என்னா வனத்தீயில்
பன்னாக வேந்தன் பதைத்துஉருகிச்-சொன்ன
மொழிவழியே சென்றான் முரண்கலியின் வஞ்சப்
பழிவழியே செல்கின்றான் பார்த்து.

காட்டுத் தீயிடையே பாம்பை நளன் காணுதல்

ஆரும் திரியா அரைஇருளின் அங்ஙனே
சோர்குழலை நீத்த துயரோடும்-வீரன்
திரிவான்அத் தீக்கானில் செந்தீயின் வாய்ப்பட்(டு)
எரிவானைக் கண்டான் எதிர்.

நளன் காட்டுத்தீயில் புகுதல்

தீக்கடவுள் தந்த வரத்தைத் திருமனத்தில்
ஆக்கி அருளால் அரவுஅரசை-நோக்கி
அடைந்தான் அடைதலுமே ஆர் அழலோன்அஞ்சி
உடைந்தான் போய்ப் புக்கான் உவந்து.

பாம்பு தன் வரலாற்றைக் கூறுதல

வேத முனிஒருவன் சாபத்தால் வெங்கானின்
ஆதபத்தின் வாய்ப்பட்(டு) அழிகின்றேன்-காதலால்
வந்துஎடுத்துக் காஎன்றான் மாலை மணிவண்டு
சந்துஎடுத்த தோளானைத் தான்.

CANTO THE THIRD

KALI'S DEFEAT

Nala's Adventures

Nala, driven on through the forest by the remorseless Kali, is attracted by the screams of a serpent in danger of perishing by a forest fire. Calling on Agni to redeem the promise made to him on their way to Damayanti's Swayamvaram, Nala rescues the serpent, and carries him away in his arms.

When faithless Nala left his love
to tread that vicious path and vain,
Where hateful Kali beckoned on,
a voice he heard upraised in pain—
'O stranger, whosoe'er thou be,
give ear unto these piercing screams
And save me from these flames!'

For broken troth, for night's dark dread,
oppressed he walked with double woe,
But now from brooding thoughts he turned
to seek that far-apparent glow;
The ruddy glare of blazing trees
a serpent's writhing coils displayed,
Who called him to his aid.

Then gaily Nala strode to save
the victim of that fiery snare;
An ancient boon he called to mind
and to the Fire-god made his prayer;
And Agni heard—for in his cause
his courage and his claim conspired—
And flame by flame retired.

'A Brahman skilled in sacred lore
this heavy curse upon me laid;
Ere in this furnace I expire,
haste, by thy mercy, to my aid;

தன் சாபத்தைத் தீர்க்குமாறு வேண்டுதல்

சீரியாய் நீ எடுப்பத் தீமை கெடுக்கின்றேன்
கூரும் தழல்அவித்துக் கொண்டுபோய்ப்-பாரில்
விடுகஎன்றான் மற்று அந்த வெந்தழலால் வெம்மைப்
படுகின்றான் வேல்வேந்தைப் பார்த்து.

நளன் பாம்பை எடுத்து அகலுதல்

என்றுஉரைத்த அவ்வளவில் ஏழ்உலகும் சூழ்கடலும்
குன்றும் கமந்த குலப்புயத்தான்-வென்றி
அரவுஅரசைக் கொண்டுஅகன்றான் ஆரணியம் தன்னில்
இரவுஅரசை வென்றான் எடுத்து.

பத்துவரை எண்ணித் தன்னை விடுமாறு பாம்பு வேண்டுதல்

மண்ணின்மீ(து) என்தனைநின் வன்தாளால் ஒன்றுமுதல்
எண்ணித் தசஎன்(று) இடுகஎன்றான்-நண்ணிப்போர்
மாவலான் செய்த உதவிக்கு மாறாக
ஏவலால் தீங்குஇழைப்பேன் என்று.

பாம்பு நளனைக் கடித்தல்

ஆங்குஅவன் தான் அவ்வா(று) உரைப்ப அதுகேட்டுத்
தீங்கலியால் செற்ற திருமனத்தான்-பூங்கழலை
மண்ணின்மேல் வைத்துத் தசஎன்று வாய்மையான்
எண்ணினான் வைத்தான் எயிறு.

If of that royal race thou art
whose garlands thrum with murmur-
Oh, grant me swift release! [ing bees,

'If thou wilt quench this piercing flame,
Prince of incomparable worth!
And carry me a little hence
and set me down upon the earth,
While in this forest realm I reign
evil shall never touch me more',
The scorching serpent swore. (5)

Then Nala in those mighty arms
that could in equanimity
The weight of seven worlds sustain
the mountains and the circling sea,
Embraced the serpent at his word
incautious if a foe he nursed
Malignant and accursed.

serpent by a trick induces Nala to utter the word 'daśa' ('bite').

To compass by his own command
his doom that ingrate beast devised,
'Sire! carry me no farther now!'
it cried with fawning hiss disguised,
'But measure first upon the ground
ten times the stride of martial men
And count from one to ten!'

But when the shrewd king-serpent's words
great-hearted Nala heeding well
And striding with those lotus-feet
(obedient still to Kali's spell)
Counts 'eight—nine—*ten*',—'Aha!' it cries,
'*ten*aciously[1] my fangs I fix;
Thy fingers feel the pricks.'

[1] In Sanskrit the word 'daśa' means both 'ten' and 'bite', but the on words is as meaningless in Tamil as in English.

பாம்பு கடித்தமையால் நளனது உடல் குறுகுதல்

வீமன் மடந்தை விழிமுடியக் கண்டுஅறியா
வாம நெடுந்தோள் வறியோருக்(கு)-ஏமம்
கொடாதார் அகம்போல் குறுகிற்றே மெய்ம்மை
விடாதான் திருமேனி வெந்து.

தன்னைக் கடித்த காரணத்தை வினவுதல்

ஆற்றல் அரவுஅரசே ஆங்குஎன் உருவத்தைச்
சீற்றம்ஒன்(று) இன்றிச் சினஎயிற்றால்-மாற்றுதற்கு இன்(று)
என்கா ரணம்என்றான் ஏற்றமரில் கூற்று அழைக்கும்
மின்கால் அயில்முகவேல் வேந்து.

உருவினை மாற்றவே கடித்ததாகக் கூறுதல்

காயும் கடகளிற்றாய் கார்க்கோ டகன்என்பேர்
நீஇங்கு வந்தமை யான்நினைந்து-காயத்தை
மாறுஆக்கிக் கொண்டு மறைந்துஉறைதல் காரணமா
வேறுஆக்கிற்(று) என்றான் விரைந்து.

பாம்பு நளனுக்கு ஆடை நல்குதல்

கூன்இறால் பாயக் குவளை தவளைவாய்த்
தேன்இறால் பாயும் திருநாடா-கானில்
தணியாத வெங்கனலைத் தாங்கினாய் இந்த
அணிஆடை கொள்கஎன்றான் ஆங்கு.

The serpent's bite transforms Nala into a dwarf.

That glorious form, whose total grace
e'en Damayanti's eye defies,
Shrank with the poison's magic power
and wasted to a dwarfish size,
As wastes the wealth of one who grasps
with clutching hands his golden store
And gives not to the poor.

'O serpent! ne'er to foe did yield',
cried Nala, 'in my days of pride
The lance whose flashing signals bright
brought Yema[1] striding to my side.
For what cause hath thine unprovoked
twi-fanged infusion venomous
By guile unmanned me thus?' (10)

The serpent explains that Nala is fated to live in concealment until the time of his restoration, and gives him a magic robe which shall restore his proper shape at the appointed time.

'O king, for towering tuskers famed
in battle as in lust ferocious!
Since in concealment thou must live
henceforth, I dared this deed atro-
For good by evil means devised [cious;
who bear the world will bear the
Kârkôdakan[2] my name. [blame;

'O prince of that delightsome land
where shoals of skipping crayfish shake
The lotus-pods' green honeycombs
and gaping frogs their sweet thirst
Thy hands did pluck me from the flames, [slake!
the guerdon of thy clemency
This magic robe shall be.

[1] The god of death.

[2] One of the eight serpents that support the eight cardinal points of earth.

அந்த ஆடையின் பயன்

சாதி மணித்துகில்நீ சாத்தினால் தண்கழுநீர்ப்
போதின் கீழ்மேயும் புதுவரால் தாதின்
துளிக்குநா நீட்டும் துறைநாடர் கோவே
ஒளிக்கும்நாள் நீங்கும் உரு.

நளனது பெயர் வாகுவன் என மாறுதல்

வாகு குறைந்தமையான் வாகுநன் என்(று) உன்நாமம்
ஆக அயோத்தி நகர் அடைந்து-மாகனகத்
தேர்த்தொழிற்கு மிக்கான் ஆகஎன்றான் செம்மனத்தால்
பார்த்தொழிற்கு மிக்கானைப் பார்த்து.

நளன் புறப்படுதல்

இணையாரும் இல்லான் இழைத்தஉதவி
புணையாகச் சூழ்கானில் போனான்-பணையாகத்
திண்நாகம் ஓர்எட்டும் தாங்கும் திசைஅனைத்தும்
எண்ஆக வேந்தன் எழுந்து.

நளன் கடலைக் காணுதல்

நினைப்புஎன்னும் காற்றுஅசைப்ப நெஞ்சு இடையே மூளும்
கனல்புகைய வேகின்றான் கண்டான்-பனிக்குஉருகு
தண்படா நீழல் தனிப்பேடை பார்த்து இரவு
கண்படா வேலைக்கரை.

'Lord of the streams where scaly tribes
in beds of water-hyacinth breed
And tender pike poke forth the tongue
for nectar! in thy hour of need
This noble robe about thee wrapped
shall swiftly to his pride of yore
Thy shrunken form restore.

He advises Nala to seek employment with the King of Oudh.

'The hand that held the sceptre, now
must hold the reins of alien steeds.
In far Ayôtti[1] lives a king
will give thee hope of glorious deeds;
His golden chariot be thy care,
and from thy shoulders' shrivelled
Thy name be Vâhuvan,'[2] [span

Nala, proceeding on his way disguised,

Grateful in this disguise to hide
the form so famèd, so admired
That save this stratagem could ne'er
dwell unobservèd and retired
Though through th' eight-serpent-pillared world
he wander, forth without delay
King Nalan went his way. (15)

is reminded by the sight of every creature he sees of his abandoned love.

So onward through the night he passed
beside the never-slumbering sea,
And 'neath the creeper-ribboned shade
a love-lorn egret there saw he
His coy mate softly stalking, then
a tempest of frustrate desire
Did set his heart on fire.

[1] Tamil for Ayôdhya = Oudh. [2] Sanscrit Bâhuka = dwarf.

நளன் நாரையைப் பார்த்துக் கூறுதல்

கொம்புஆர் இளங்குருகே கூறா(து) இருத்தியால்
அம்புயத்தின் போதை அறுகாலால்-தும்பி
திறக்கத் தேன்ஊறும் திருநாடன் பொன்னை
உறக்கத்தே நீத்தேனுக்(கு) ஒன்று.

வண்டுகளின் காதற்பண்பினைக் காணல்

புன்னை நறுந்தாது கோதிப் பொறிவண்டு
கன்னிப் பெடைஉண்ணக் காத்துஇருக்கும்-
இன்அருள்கண்(டு)
அஞ்சினான் ஆவி அழிந்தான் அறஉயிர்த்து
நெஞ்சினான் எல்லாம் நினைந்து.

நளன் நண்டினை நோக்கிக் கூறுதல்

காதலியைக் கார் இருளில் கானகத்தே கைவிட்ட
பாதகனைப் பார்க்கப் படாதுஎன்றோ-நாதம்
அளிக்கின்ற ஆழிவாய் ஆங்கு அலவ ஓடி
ஒளிக்கின்ற(து) என்னோ உரை.

குவளை முதலியவற்றை நோக்கிக் கூறுதல்

பானலே சோலைப் பசுந்தென்றல் வந்து உலவும்
கானலே வேலைக் கழிக்குருகே-யான்உடைய
மின்இமைக்கும் பூணாள் அவ் வீங்குஇருள்வாய்
ஆங்குஉணர்ந்தால்
என்நினைக்கும் சொல்வீர் எனக்கு.

நளன் கடலை நோக்கிக் கூறுதல்

போவாய் வருவாய் புரண்டு விழுந்துஇரங்கி
நாவாய் கழற நடுங்குறுவாய்-தீவாய்
அரவு அகற்றும் என்போல ஆர்கலியே மாதை
இரவு அகற்றி வந்தாய்கொல் இன்று.

'My love I left who left for me
the land where the bustling dragon-
Six-footed on the lotus lights [fly
and treads them with his honeyed
For that I left her sleeping there, [thigh;
O egret in the bosky tree!
Hast thou no word for me?'

He sees a speckled beetle-swain
the laurestine's sweet pollen spill
And stand aside with courtly grace
till his fair mate hath sipped her fill,
And then he heaves a mighty sigh
for his attainted courtesy
And blighted chivalry.

'O nimble crab! why dost thou straight
into the roaring ocean creep
From my dread presence? Dost thou know
at midnight in the jungle deep
My darling I deserted, that
the company of such a one
In horror thou dost shun?

'Ye shore-long groves whose mazy glades
the cool south breezes dancing thread!
Ye marsh-bred herons! tell! oh, tell!
ye marsh-fed lilies blue and red!
When my love wakes and all alone
her jewels glitter to the stars,
What thoughts attend her tears? (20)

'O sea! is it thy fate like mine
to come and go, and take no rest,
To reel in anguish to and fro,
and bear upon thy heaving breast
A cargo of desire? Thou too,
hast thou abandoned in distress
Today thy fond mistress?'

நளன் அயோத்தியை அடைதல்

முன்நீர் மடவார் முறுவல் திரள்குவிப்ப
நல்நீர் அயோத்தி நகர்அடைந்தான்-பொன்நீர்
முருகுஉடைக்கும் தாமரையின் மெய்ம்மலரைத் தும்பி
அருகுஉடைக்கும் நல்நாட்(டு) அரசு.

அயோத்தி அரசனிடம் நளன் செல்லுதல்

மான்தேர்த் தொழிற்கும் மடைத்தொழிற்கும்
மிக்கோன்என்
ஊன்தேய்க்கும் வேலான் உயர்நறவத்-தேன்தோய்க்கு
தார்வேந்தற்(கு) என்வரவு தான்உரைமின் என்றுஉரை
தேர்வேந்தன் வாகுகனாய்ச் சென்று.

நளன் இருதுபன்னனைக் காணுதல்

அம்மொழியைத் தூதர் அரசற்(கு) அறிவிக்கச்
செம்மொழியாத் தேர்ந்துஅதனைச் சிந்தித்தே-
இம்மொழிக்கு
தக்கானை இங்கே தருமின் எனஉரைப்ப
மிக்கானும் சென்றான் விரைந்து.

இருதுபன்னன் நளனை வினவுதல்

பொய்அடையாச் சிந்தைப் புரவலனை நோக்கித்தான்
செய்ய முகம்மலர்ந்து தேர்வேந்தன்-ஐயாநீ
எத்தொழிலின் மிக்கனைகொல் யாதுஉன் பெயர்என்றா
கைத்தொழிலின் மிக்கானைக் கண்டு.

நளனது மறுமொழி

அன்னம் மிதிப்ப அலர்வழியும் தேறல்போய்ச்
செந்நெல் விளைக்கும் திருநாடர்-மன்ன
மடைத்தொழிலும் தேர்த்தொழிலும் வல்லென்யான் என்
கொடைத்தொழிலின் மிக்கான் குறித்து.

தமயந்தி புரோகிதனை அனுப்பியமை

என்னை இருங்கானில் நீத்த இகல்வேந்தன்
தன்னை நாடுகஎனத் தண்கோதை-மின்னுப்
புரைகதிர்வேல் வேந்தன் புரோகிதனுக்(கு) இந்த
உரைபகர்வ(து) ஆனாள் உணர்ந்து

Oudh

Nala arriving at Oudh is laughed at for his comic appearance, but comforts himself with thoughts of his native land.

When Nala to Ayôtti came
beside the thrice-replenished[1] sea,
The fisher-maidens gathered round
and shewed their pearly teeth with glee;
But the golden lotus-honey bursting
and golden bees a-thirsting seem
Of Nishada to dream.

He presents himself to the King, and seeks employment as cook and charioteer.

'Go tell, ye guards!' he cried, 'whate'er
puissant monarch here resides
That one in horsemanship expert,
in culinary art besides
Supreme, seeks service at his court;
as steward or as charioteer
Knows Vahuvan no peer.'

The courtly messengers conveyed
his courteous message to their lord,
And he upon reflection due
gave gracious credence to that word,
'Go, to our presence swiftly bring
the author of this noble boast,
That we may be his host.'

Then Nala to the presence strode,
and Rutuparnan smiled to greet
That master of munificence
whose noble heart abhorred deceit;
'O master of all crafts!' he cried,
'of what dost thou most valiantly
Profess the mastery?'

[1] Thrice-replenished, i.e., by river-, spring- and rain-water. Oudh, of course, is five hundred miles from the sea, but to the Tamil poet the sea-shore is as much a part of his local colour as it was to Shakespeare.

தமயந்தி புரோகிதனுக்குக் கூறிய யோசனை

கார்இருளில் பாழ்மண்ட பத்தேதன் காதலியைச்
சோர்துயிலில் நீத்தல் துணிவுஅன்றோ-தேர்வேந்தற்(கு)
என்றுஉரைத்தால் நேர்நின்(று) எதிர்மாற்றம் தந்தாரைச்
சென்று அறிந்து வாஎன்றாள் தேர்ந்து.

புரோகிதன் முடிவில் அயோத்தியை அடைதல்

மின்ஆடும் மால்வரையும் வேலையும் வேலைசூழ்
நல்நாடும் கானகமும் நாடினான்-மன்னு
கடம்தாழ் கனியானைக் காவலனைத் தேடி
அடைந்தான் அயோத்தி நகர்.

புரோகிதன் கூற்று

கானகத்துக் காதலியைக் கார்இருளில் கைவிட்டுப்
போனதூஉம் வேந்தற்குப் போதுமோ-தான் என்று
சாற்றினான் அந்தஉரை தார்வேந்தன் தன்செவியில்
ஏற்றினான் வந்தான் எதிர்.

'Sire! if in this blest land,' cried he,
'it be thy gracious sovereign will,
Where through the golden sheaves the swans
sweep down the streams with honeyed
My skill to try, be it my charge [quill,
to guard thy steeds with loving care,
And sumptuous feasts prepare.'

Damayanti's Quest

Meanwhile Damayanti sends a Brahman in search of her husband, bidding him test with a riddle any who might be Nala in disguise.

But never in her father's halls
could valorous Vima's gracious maid
The hero of her heart forget,
though widowed in the darkling glade;
But in her wisdom shrewdly sent
the high-priest of her father's house
To find her faithless spouse.

'"Alone in midnight slumber wrapt
abandoned in a ruined cell
A knightly lover left his love;
come, tell me, sir! was this done
Whos'e'er thou meetest question thus, [well?"
make careful note of each reply,
And bring me word forby!'

He scours the ocean's circling ways,
the icy-glinting hills serene,
The sea-coast tracts, the forest lands,
the plains, and all the world between,
That tusker-stallioned lord to trace,
till spread before his aching eyes
Ayotti's city lies.

The Brahman meets Nala and asks him the riddle;

'Will e'er the perfect prince forsake
his lady leal in loathsome dark?'
So spake the Brahman, nor did here
the riddling question miss his mark;

புரோகிதனது உரைகேட்ட நளன் கூறுதல்

ஒண்தொடி தன்னை உறக்கத்தே நீத்ததூஉம்
பண்டை விதியின் பயனேகாண்-தண்தரளப்
பூத்தாம வெண்குடையோன் பொன்மகளை வெவ்வனத்தே
நீத்தான் என்(று) ஐயுறேல் நீ. 366

திரும்பிவந்த புரோகிதனைத் தமயந்தி வினவுதல்

எங்கண் உறைந்தனைகொல் எத்திசைபோய் நாடினைகொல்
கங்கைவள நாட்டார்தம் காவலனை-அங்குத்
தலைப்பட்ட வாறுஉண்டோ சாற்றுஎன்றாள் கண்ணீர்
அலைப்பட்ட கொங்கையாள் ஆங்கு. 367

புரோகிதன் கூறிய விடை

வாக்கினான் மன்னவனை ஒப்பான் மறித்து ஒருகால்
ஆக்கையே நோக்கின் அவன்அல்லன்-பூக்கமழும்
கூந்தலாய் மற்றக் குலப்பாகன் என்று உரைத்தான்
ஏந்துநூல் மார்பன் எடுத்து. 368

தமயந்தி தனக்கு இரண்டாம் சுயம்வரம் என்று
அறிவிக்கச் செய்தல்

மீண்டுஓர் சுயம்வரத்தை வீமன் திருடந்தை
பூண்டாள்என்(று) அந்தணநீபோய் உரைத்தால்-நீண்ட
கொடைவேந்தற்(கு) இத்தூரம் தேர்க்கோலம் கொள்வான்
படைவேந்தன் என்றாள் பரிந்து. 369

On Nala's conscient ear it fell,
who hasted to the stranger's side
And boldly thus replied:

Nala's reply reveals to the Priest his true identity.

'Think not, sir priest! if one who claims
the pearl-zoned parasol of kings
That jewel of jewels cast away,
such choice of wilful malice springs;
All fates that in this life befall
are but the fruit in woe or bliss
Of other lives than this.'

The Priest's Return

The Priest returns and makes his report to Damayanti.

Full fast did Damayanti's tears
her beauteous breasts with floods [o'erflow.
'What climes, what shores thou didst traverse,
what realms thou visitedst, I would [know,
And sawst thou there the prince who reigned
of yore by sacred Ganges' side,
And what did there betide?'

'A princely charioteer I saw;
his very speech breathed royalty:
But, when upon his form I gazed,
I knew not if in sooth 'twere he;
But that his riddling answers apt,
O lady of the braided rose!
The inward heart disclose.'

Damayanti's Stratagem

Damayanti, in order to persuade Nala to return to her, pretends to hold Swayamvaram,

'Go! bearer of the sacred thread!
proclaim in Rutuparna's halls
That to a second choosing-day
your Damayanti's bidding calls,

அயோத்தியில் தமயந்திக்கு இரண்டாம் சுயம்வரம்
என்று பறை அறிவித்தல்

எம்கோன் மகளுக்(கு) இரண்டாம் சுயம்வரம் என்(று)
அங்குஓர் முரசம் அறைவித்தான்-செங்கோலாய்
அந்நாளும் நாளை அளவுஎன்றான் அந்தணன் போய்த்
தென்ஆளும் தாரானைச் சேர்ந்து.

அதனை உணர்ந்த இருதுபன்னன் கூறுதல்

வேத மொழிவாணன் மீண்டும் சுயம்வரத்தைக்
காதலித்தாள் வீமன்தன் காதலிஎன்(று)-ஓதினான்
என்செய்கோ மற்றுஇதனுக்(கு) என்றான் இகல்சீறும்
மின்செய்த வேலான் விரைந்து.

வாகுகன் இருதுபன்னனிடம் செல்லுதல்

குறையாத கற்பினாள் கொண்டானுக்(கு) அல்லால்
இறவாத ஏந்துஇழையாள் இன்று-பறிபீறி
நெல்லில் பருவரால் ஓடும் நெடுநாடா
சொல்லப் படுமோஇச் சொல்.

முன்பு தனக்கே மணமாலை கிடைத்திருக்க வேண்டும்
என்று இருதுபன்னன் கூறுதல்

என்மேல் எறிகின்ற மாலை எழில்நளன்தன்
முன்னே விழுந்ததுகாண் முன்நாளின்-அன்னதற்குக்
காரணம்தான் ஈதுஅன்றோ என்றான் கடாம் சொரியும்
வாரணம்தான் அன்னான் மதித்து.

For in Vidarpa Vima's child
will hold, as erst she held of yore,
Swayamvaram once more.'

and sends her messenger again to Oudh.

Again to fair Ayotti's court
the faithful priest repaired with speed.
'Know ye that Damayanti's sire
her second spousal hath decreed,
And bids the drums once more convoke
the princely suitors' proud array.
Tomorrow falls the day!'

Rutuparna receives the invitation;

'Haste ye!' proclaimed the learnèd sage,
'whoe'er to princess' hand aspires;
Damayanti, the world's desire,
your presence once again desires.'
Then answered he whose furious lance
outshone the lightning: 'What means [she?
And what is this to me?'

Nala is at first dumbfounded by Damayanti's seeming disloyalty;

Nala —

'Thou ruler of this wide-flung realm
whose bounding fish no creel can [curb!
Could she whom no temptation's lure
from chaste resolve might e'er disturb,
Could she whose native purity
might ne'er a husband's heart deceive,
This perjured word conceive?'

but Rutuparna determines that this time he will win her for himself since, as, he thinks, Nala will not be there to be his rival.

'This time shall no proud Nala seize
the wedding-garland meant for me',
Cried Rutuparna, duped and dazed
by Cupid's fond futility,

வாகுகன் பலவாறு நினைத்தல்

முன்னை வினையான் முடிந்ததோ மொய்குழலாள்
என்னைத்தான் காண இசைந்ததோ-தன்மரபுக்(கு)
ஒவ்வாத வார்த்தை உலகத்(து) உரைக்கப்பட்ட(து)
எவ்வாறு கொல்லோ இது.

இருதுபன்னனுக்குத் தேர் ஒட்ட எண்ணல்

காவலனுக்கு ஏவல் கடன்பூண்டேன் மற்று அவன்தன்
ஏவல் முடிப்பேன் இனிஎன்று-மாவைக்
குலத்தேரில் பூட்டினான் கோதையர்தம் கொங்கை
மலர்த்தேன் துளிக்கும்தார் மன்.

இருதுபன்னனை நளன் தேரில் ஏறச் சொல்லுதல்

ஒற்றைத் தனி ஆழித் தேர்என்ன ஓடுவதுஓர்
கொற்ற நெடுந்தேர் கொடுவேந்தன்-மற்றுஇதற்கே
போந்துஏறு(க) என்றுஉரைத்தான் பொம்என்(று)
அளிமுரலும்
தீந்தேறல் வாக்கும்தார்ச் சேய்.

தேர் விரைந்து சென்றமை

முந்தை வினைகுறுக மூவா மயல்கொண்டான்
சிந்தை யினும்கடுகச் சென்றதே-சந்தவிரைத்
தார்குன்றா மேல்ஓதி தன்செயலைத் தன்மனத்தே
தேர்கின்றான் ஊர்கின்ற தேர்.

As when by passion's heat inflamed
the great bull-tusker runs amok
And heeds nor shout nor shock.

Nala begins to guess Damayanti's purpose,

'Has she no shame,' mused Nala, 'thus
her own disgrace t' annunciate?
Or was it so the curst entail
of birth and rebirth t' expiate?
Or was it, O my soft-tressed sweet!
thy comfort that by this design
Thy eyes might look in mine?

and agrees to accompany Rutuparna as a loyal servant should.

'To Rutuparna heart and hand
a vassal's loyal service owe;
Where Rutuparna's word commands
there Vahuvan must surely go.'
He donned a garland meet to drench
with dew a maid's ambrosial weeds,
And yoked his shining steeds.

He donned a garland of delight
where booming honey-beetles play;
'My lord! a wain, will overtake
the whirling one-wheeled car of day,
I bring, thine expeditious need
to compass. Leap thy chariot on,
And speed we hence anon!'

The Ride to Vidarpa

Nala drives the chariot with such speed that Rutuparna's cloak is left behind.

Then fiercely that demented prince
drave on the urge of destiny,
But fiercelier drave Vahuvan
his faultless fair to find, for he
Now in his inmost being knew
that soft-tressed maiden's pure intent
And trembled as he went.

தேரின் விரைவுக்கு ஒரு சான்று

மேல்ஆடை வீழ்ந்த(து) எடுஎன்றான் அவ்வளவில்
நால்ஆறு காதம் நடந்ததே-தோலாமை
மேல்கொண்டான் ஏறிவர வெம்மைக் கலிசூதின்
மால்கொண்டான் கோல்கொண்ட மா.

தான்றிமரத்துக் காய்களின் தொகையை இருதுபன்னன் விரைந்து கூறுதல்

இத்தாழ் பணையில் இருந்தான்றிக் காய்எண்ணின்
பத்தா யிரம்கோடி பார்என்ன-உய்த்துஅதன்பால்
தேர்நிறுத்தி எண்ணினான் தேவர் சவைநடுவே
தார்நிறுத்தும் தோள்வேந்தன் தான்.

இருதுபன்னன் நளனிடம் கூறுதல்

ஏர்அடிப்பார் கோல்எடுப்ப இன்தேன் தொடைபீறிக்
கார்அடுத்த சோலைக் கடல்நாடன்-தேர்அடுத்த
மாத்தொழிலும் இத்தொழிலும் மாற்றுதியோ என்று
உரைத்தான்
தேர்த்தொழிலின் மிக்கானைத் தேர்ந்து.

கலி நளனை விடுத்து நீங்குதல்

வண்டுஆர் வளவயல்சூழ் மள்ளுவநாட்(டு) எம்கோ மான்
தண்தார் புனைசந் திரன்சுவர்க்கி-கொண்டாடும்
பாவலன்பால் நின்ற பசிபோல நீங்கிற்றே
காவலன்பால் நின்ற கலி.

இருதுபன்னன் குண்டினபுரத்தை அடைதல்

ஆமை முதுகில் அலவன் துயில்கொள்ளும்
காமர் நெடுநாடு கைவிட்டு-வீமன்தன்
பொன்நகரி சென்று அடைந்தான் போர்வேட்(டு)
எழும்கூற்றம்
அன்னகரி ஒன்றுஉடையான் ஆங்கு.

'Halt!' cried th' unvanquished prince of Oudh,
'notedst thou not my mantle slip
From off me as I leapt, seize it!'
But Nala's unrelenting whip
Had sped the chariot, ere the words
could Rutuparna's will convey,
Full four score leagues away.

At Rutuparna's request he halts the car under a tree and begins to count the fruits of it one by one.

'Look! in that sunken field,' cried he,
'O Vahuvā! there grows a tree;
Ten thousand million fruits it bears
upon its branches, count and see!'
Then deftly Nala 'neath those fruits
reined in the chariot and begun
To count them one by one.

Rutuparna offers to teach Nala the science of mathematics in return for a lesson in the art of a charioteer. So Nala learns the mathematical science which will enable him to defeat Puṭkara and Kali at dice; and Kali's spell is broken.

Then he in whose domain the hinds
with lifted goad the oxen lead
Thro' cloud-swept glades, and honey rains
from clustering honeycombs over-
'O prince of charioteers! wilt thou [head:
the driver's skill vouchsafe in turn
The reckoner's art to learn?'

There Nala did the mysteries
of mathematic art attain·
And Kali fled incontinent—
as in fair Málluva's domain
The poets' pangs of hunger flee,
blest bards who sing the majesty
Of Chandiran-swargi!

The two princes arrive at Kuṇḍinapuram.

So Rutuparna left the land
where fierce death-dealing tuskers
And sleepy crayfish slumber sound [dwell
upon the spacious turtle's shell.

இருதுபன்னன் தேரிலிருந்து இறங்குதல்

வெற்றித் தனித்தேரை வீமன் பெருங்கோயில்
முற்றத்(து) இருத்தி முறைசெய்யும்-கொற்றவதற்குத்
தன்வரவு கூறப் பணித்துத் தனிப்புக்கான்
மன்விரவு தாரான் மகிழ்ந்து.

வீமன் இருதுபன்னனை வினவுதல்

கன்னி நறுந்தேறல் மாந்திக் கமலத்தின்
மன்னித் துயின்ற வரிவண்டு-பின்னையும்போய்
நெய்தற்(கு) அவாவும் நெடுநாட நீஎன்பால்
எய்தற்(கு) அவாவியவா(று) என்.

இருதுபன்னன் கூறிய விடை

இன்றுஉன்னைக் காண்பதுஓர் ஆதரவால் யான் இங்ஙன்
மன்றல் மலர்ந்தாராய் வந்துஅடைந்தேன்-என்றான்
ஒளிஆர்வேல் கண்ணாள்மேல் உள்ளம் துரப்பத்
தெளியாது முன்போந்த சேய்.

நளன் சமைக்க இசைதல்

ஆதி நெடுந்தேர்ப் பரிவிட்(டு) அவைஆற்றிக்
கோதுஇல் அடிசில் குறைமுடிப்பான்-மேதிக்
கடைவாயில் கார்நீலம் கண்விழிக்கும் நாடன்
மடைவாயில் புக்கான் மதித்து.

So prince and charioteer they sped
and came within the destined hours
To Vima's golden towers.

Rutuparna enters the palace expecting to see the rival suitors arrayed for the Swayamvaram, but finds himself alone in the presence of Vima,

And when within those gates at last
to rest the coursing chariot car...,
That prince in presence-chamber bade
his advent and his style proclaim;
Then wreathed in mingled blossoms fair
he entered blithe and debonair
To find no rival there!

'Lord of a land where the brinded bees
o'er the crimson lotus swarm and [play,
There sip and rest and afterward
to the blue nelumbo[1] dance away!
Come, tell me', cried Vidarpa's king,
'whence hath thy heart conceived [desire
This visit to inspire?'

and, addressing the absent Princess, declares the purpose of his visit.

But that fond prince as he advanced
did still of Damayanti dream:
'O damosel divine,' he sighed,
'whose eyes flash with a dagger's [gleam!
For that my heart with longing of
thy balmy garland was distraught,
Thee, thee alone I sought.'

Reconciliation

Nala, still in disguise, retires to the kitchen,

Meanwhile the Lord of Nishada,
(where buffalo-mouths with lilies [bloom)
His matchless chariot did unyoke
and those celestial coursers groom,

[1] The blue water-lily.

நளனது சமையல் திறன்

ஆதி மறைநூல் அனைத்தும் தெரிந்துஉணர்ந்த
நீதி நெறிஆளர் நெஞ்சம்போல்-யாதும்
நிரப்பாமல் எல்லாம் நிரம்பிற்றே பொன்தேர்
வரப்பாகன் புக்க மனை.

தமயந்தி தன் தோழியை ஏவல்

இடைச்சுரத்தில் தன்னை இடைஇருளில் நீத்த
கொடைத்தொழிலான் என்றுஅயிர்த்த கோமான்-
மடைத்தொழில்கள்
செய்கின்ற எல்லாம் தெரிந்துஉணர்ந்து வா என்றாள்
நைகின்ற நெஞ்சாள் நயந்து.

தமயந்தி தன் மக்களை வாகுகனிடம் அனுப்புதல்

கோதை நெடுவேல் குமரனையும் தங்கையையும்
ஆதி அரசன் அருகுஆகப்-போத
விளையாட விட்டுஅவன் தன் மேல்செயல்நா(டு) என்றாள்
வளைஆடும் கையாள் மதித்து.

நளன் தன் மக்களை தழுவி வினவல்

மக்களைமுன் காணா மனம்நடுங்கா வெய்துஉயிராப்
புக்குஎடுத்து வீரப் புயத்துஅணையா-மக்காள்நீர்
என்மக்கள் போல்கின்றீர் யார்மக்கள் என்று உரைத்தான்
வன்மக் களியானை மன்.

Then entered with a pensive air
the royal kitchens to prepare
A feast of savour rare.

where all the vessels fill automatically at his magic touch.

Minds in celestial wisdom steeped
with virtuous thoughts inconscient
So, when through Vima's storehouse strode [fill;
that golden waggoner, at his will
Without all human aid appeared
each vessel of its own accord
With viands richly stored.

Damayanti sends first her attendant,

'Is't he who left me', mused the maid,
'betrayed, benighted, and forspent?
Is't he, my noble-hearted lord?'
she sighed. A damsel then she sent
And sweetly bade her mark his ways,
how he performed in every part
The caterer's cunning art.

then her son and daughter, to meet the stranger.

In pensive mood as she surveyed
on wasted wrists her bangles slide,
Her son and daughter she despatched
to their supposèd father's side
And bade them frolic thereabout,
his high celestial arts appraise,
And note his noble traits.

Nala converses with his own children unknown by them.

The king their father sees them come,
his breath he heaves in fiery gasps.
His spirit thrills with anguish sweet,
close in his arms the pair he clasps.
'How to my own', he cries, 'ye bear
a likeness wonderful to see,
Come, tell me whose ye be!'

மக்கள் கூறிய மறுமொழி

மன்னன் நிடதத்தார் வாழ்வேந்தன் மக்கள்யாம்
அன்னைதனைக் கான்விட்(டு) அவன்ஏக-இந்நகர்க்கே
வாழ்கின்றோம் எங்கள் வளநாடு மற்றொருவன்
ஆள்கின்றான் என்றார் அழுது.

நளன் வருந்துதல்

ஆங்குஅவர் சொன்ன உரைகேட்(டு) அழிவுஎய்தி
நீங்கா உயிரோடு நின்றிட்டான்-பூங்காவின்
வள்ளம்போல் கோங்கு மலரும் திருநாடன்
உள்ளம்போல் கண்நீர் உகுத்து.

நளன் தன் மக்களை வினவுதல்

உங்கள் அரசுஒருவன் ஆளநீர் ஓடிப்போந்(து)
இங்கண் உறைதல் இழுக்குஅன்றோ-செங்கை
வளஅரசே என்றுஉரைத்தான் மாதவத்தால் பெற்ற
இளஅரசை நோக்கி எடுத்து.

குழந்தைகள் சினந்து கூறுதல்

நெஞ்சால் இம்மாற்றம் நினைந்துஉரைக்க நீ அல்லால்
அஞ்சாரோ மன்னர் ஆடுமடையா-எஞ்சாது
தீமையே கொண்ட சிறுதொழிலாய் எம்கோமான்
வாய்மையே கண்டாய் வலி.

எந்தை கழல்இணையின் எம்மருங்கும் காணலாம்
கந்துகளியும் கடாக்களிற்றின்-வந்து
பணிமுடியில் பார்காக்கும் பார்வேந்தர் தங்கள்
மணிமுடியில் தேய்ந்த வடு.

'Though in this distant land we dwell,
proud Naishadan's proud children [we;
Our lady mother lives forlorn;
another rules our fair country;
For thus our father left us.' So
they twain with trembling lips [confessed,
And wept upon his breast.

Then Nala with a sigh recalled
his native plains where numerous [stand
The straight silk-cotton trees, like slaves
with brassy goblets in their hand,
And at his children's piteous words
poured out in sobs his great heart's [breath
And swooned all but to death.

Then Nala to his darling son
begot with prayer and penance dear:
'Another rules your own fair realm,
and your royal hand lies idle here;
Beseems it as a suppliant
'in exiled comfort thus to hide?
Where is your princely pride?'

Indrasena, resenting a supposed insult to his father's honour, abuses his father face to face,

'Could heart conceive', the prince replied,
'but thine, thou mean ignoble [drudge!
This thought? Attend thy menial toil,
nor high-born virtue basely grudge!
My father ne'er to baseness stooped;
my father all this loss befell
For honour, mark it well!

'My father's feet were nobly scarred,
scarred with the crowns he trampled on,
Scarred with the crowns of vassal'd heads
that rode on elephants every one,
And brought him tribute and renown
from every corner of this curl'd-
Clew'd-serpent pillared world.'

நளனது மறுமொழி

மன்னர் பெருமை மடையர் அறிவரோ
உன்னை அறியா(து) உரைசெய்த-என்னை
முனிந்து அருளல் என்று முடிசாய்த்து நின்றான்
கனிந்துஉருகி நீர்வாரக் கண்.

இச்செய்தியைக் கேட்ட தமயந்தி அழுதல்

கொற்றக் குமரனையும் கோதையையும் தான்கண்டு
மற்றுஅவன்தான் ஆங்குஉரைத்த வாசகத்தை-முற்றும்
மொழிந்தார் அம்மாற்றம் மொழியாத முன்னே
அழிந்தாள் விழுந்தாள் அழுது.

நளனது உரு மாறியமைக்கு இரங்குதல்

கொங்கை அளைந்து குழல்திருத்திக் கோலம்செய்
அம்கை இரண்டும் அடுபுகையால்-இங்ஙன்
கருகியவோ என்றுஅழுதாள் காதலனை முன்நாள்
பருகியவேல் கண்ணாள் பதைத்து.

வாகுகனே நளன் என வீமனிடம் கூறல்

மற்றுஇத் திருநகர்க்கே வந்துஅடைந்த மன்னவற்குக்
கொற்றத் தனித்தேரும் கொண்டுஅணைந்து மற்றும்
மடைத்தொழிலே செய்கின்ற மன்னவன்காண் எங்கள்
கொடைத்தொழிலான் என்றாள் குறித்து.

but Nala is not induced to reveal himself.

Then answered Nala: 'How should I,
a wretched menial, comprehend
The pride of princes? Gentle sir!
and if my witless words offend,
Pray let your anger be appeased.'
Shamefast he stood and bowed his
And tears of pity shed. [head

Damayanti is convinced by intuition that the stranger is her husband,

They to their mother's arms returning,
fair daughter and illustrious[1] son,
Recount his words, his works, his ways;
but she, ere their recital done,
Intuitive assurance feels
work in her heart a shrewd disease,
And sinks upon her knees.

'The hands that wont to thrill my breasts
and my dishevelled locks to tire,
The hands that decked my throat with gems,
are grimed and blackened in the
She sighed, and dreamed of other days, [fire'—
of all the joy his beauty wrought,
And shuddered at her thought.

and sends her father to test him.

Then to her sire: 'A king there was
who lately in our court appeared,
And at his side a charioteer
his all-excelling chariot steered;
Mark him where at the hearth he toils,
for he, thus to our arms restored,
Is my espousèd lord!'

[1] 'Illustrious', lit. 'victorious', presumably by anticipation of his future career, unless it be a purely otiose epithet.

வீமன் வாகுகனைக் காணுதல்

போதுஅலரும் கண்ணியான் போர்வேந்தர் சூழப்போய்க்
காதலிதன் காதலனைக் கண்ணுற்றான்-ஓதம்
வரிவளைகண்(டு) ஏறும் வளநாடன் தன்னைத்
தெரிவுஅரிதா நின்றான் திகைத்து.

வாகுகனே நளன் என வீமன் துணிதல்

செவ்வாய் மொழிக்கும் செயலுக்கும் சிந்தைக்கும்
ஒவ்வாது கொண்ட உருஎன்னா-எவ்வாயும்
நோக்கினான் நோக்கித் தெளிந்தான் நுணங்கியதுஓர்
வாக்கினான் தன்னை மதித்து.

வீமனது வேண்டுகோள்

பைந்தலைய நாக பணம்என்று பூகத்தின்
ஐந்தலையின் பாளைதனை ஐயுற்று-மந்தி
தெளியா(து) இருக்கும் திருநாடா உன்னை
ஒளியா(து) காட்டுஉன் உரு.

கார்க்கோடகன் தந்த ஆடைகளை உடுத்தல்

அரவுஅரசன் தான்கொடுத்த அம்பூந் துகிலின்
ஒருதுகிலை வாங்கி உடுத்தான்-ஒருதுகிலைப்
போர்த்தான் பொருகலியின் வஞ்சனையால் பூண்டுஅளிக்கு
கோத்தாயம் முன்இழந்த கோ.

நளன் தன் உண்மை உருவுடன் இருத்தல்

மிக்கோன் உலகுஅளந்த மெய்அடியே சார்வாகப்
புக்கோர் அருவினைபோல் போயிற்றே-அக்காலம்
கானகத்தே காதலியை நீத்துக் கரந்து உறையும்
மான்அகத்தேர்ப் பாகன் வடிவு.

Vima too is convinced that Vahuva is Nala in disguise,

In sweet new-budding garlands dight
great Vima to the hearth-hall came
With all his princely train attended,
his darling's darling to reclaim.
He found the lord of the Nishada land
that lies beside the shell-strewn sea,
And knew not if 'twere he.

Then Vima spake with Vahuva,
discerned in manner, mind and word
A grace that with his stature dwarf
and shape deformed did ill accord,
And every way discerning knew
there dwelt in him a faculty
Of rarest quality.

and commands him to resume his true nature.

'In Nishada land the blue baboon
observes the areca's virid spathe,
And flees in terror lest that form
a dreaded cobra's hood doth swathe;
So Naishada in loathed guise',
cried Vima, 'doth his shape conceal.
Come! thy true form reveal!'

Nala puts on the magic robes,

Then Nala took the magic garb
that once the serpent-monarch gave,
When through the forest stark his steps
curst Kali from his kingdom drave;
One robe about his loins he girt,
and one about his shoulders slung
And massy torse he flung.

and in an instant is transformed to his former shape.

The suppliant at Vishnu's feet
departs from blackest sin set free;
So in that flash of time departs
that doughty charioteer, and he

குழந்தைகள் தம் தந்தையைக் காணல்

தாதையைமுன் காண்டலுமே தாமரைக்கண் நீர் அரும்பப்
போதுஅலரும் குஞ்கியான் புக்குஅணைந்து-கோதுஇலாப்
பொன்அடியைக் கண்ணின் புனலால் கழுவினான்
மின்இடையா ளோடும் விழுந்து.

நமயந்தி நளனை வணங்குதல்

பாதித் துகிலோடு பாய்ந்துஇழியும் கண்நீரும்
சிதக் களபதனம் சேர்மாசும்-போத
மலர்ந்ததார் வேந்தன் மலர்அடியில் வீழ்ந்தாள்
அலர்ந்ததே கண்ணீர் அவற்கு.

வெவ்விடத்தோ(டு) ஒக்கும் விழிஇரண்டும் வீழ்துயில்கொள்
அவ்விடத்தே நீத்த அவர்என்றே-இவ்விடத்தே
வார்ஆர் முலையாள்அம் மன்னவனைக் காணாமல்
நீரால் மறைத்தனவே நின்று.

தேவர்கள் பூமழை பொழிதல்

உத்தமரில் மற்றுஇவனை ஒப்பார் ஒருவர் இலை
இத்தலத்தில் என்றுஇமையோர் எம்மருங்கும்-கைத்தலத்தின்
தேமாரி பெய்யும் திருமலர்த்தார் வேந்தன்மேல்
பூமாரி பெய்தார் புகழ்ந்து.

Who in the wild-wood left his love
and in disguise long exile bore
Is Nala's self once more.

The prince and princess fling themselves into their father's arms,

The little prince in garlands gay
beheld before his wondering eyes,
The princess in her sparkling zone
beheld her father's form arise;
They leaped into their father's arms
and with fresh-budding tear-drops
Bedewed his glistening feet. [sweet

but Damayanti, still dressed only in the half robe left her by Nala in the forest, is restrained by the shame of her betrayal.

The breasts that wont with sandal bloom
were all with dust and tear-drops
Half-veiled in that once-halvèd robe [scored;
came Damayanti to her lord,
Her splendent lord. And in his eyes,
as at his lotus-feet she fell,
The starting tear-drops well.

But *her* twin orbs the sight refused
of one their slumbering trust betrayed,
And bitter venom of reproach
her scorchèd eyeballs overspread;
So she whose breasts in days of bliss
boasted the stomacher pearly-gay
In blind abasement lay.

The gods descend from heaven to bless the reunited pair,

Now thronged th' Immortals down the sky
to sing the noble hero's praise,
For none in all the world they find
his equal in all royal ways,
And all about their darling rain
from heavenly hands celestial flowers
In soft ambrosial showers.

வரத்தைப் பெறுமாறு கலி நளனை வேண்டுதல

தேவிஇவள் கற்புக்கும் செங்கோல் முறைமைக்கும்
பூஉலகில் ஒப்பாயார் போதுவார்-காவலனே
மற்றுஎன்பால் வேண்டும் வரம்கேட்டுக் கொள்என்றான்
முற்றுஅன்பால் பார் அளிப்பான்முன்.

நளன் வரம் வேண்டுதல்

உன்சரிதம் சொல்ல உலகுஆளும் காலத்தும்
மின்சொரியும் வேலாய் மிகவிரும்பி-என்சரிதம்
கேட்டாரை நீஅடையேல் என்றான் கிளர்மணிப்பூண்
வாள்தானை மன்னன் மதித்து.

கலி நளனுக்கு வரம் கொடுத்தல்

என் காலத்(து) உன்சரிதம் கேட்டாரை யான்அடையேன்
மின்கால் அயில்வேலாய் மெய்என்று-நன்காவி
மட்டுஇறைக்கும் சோலை வளநாடன் முன்நின்று
கட்டுரைத்துப் போனான் கலி.

வீமன் எல்லோருக்கும் விருந்து அளித்தல்

வேத நெறிவழுவா வேந்தனையும் பூந்தடங்கண்
கோதையையும் மக்களையும் கொண்டுபோய்த்-தாது
புதையத்தேன் பாய்ந்துஒழுகும் பூஞ்சோலை வேலி
விதையக்கோன் செய்தான் விருந்து.

and even Kali adds his blessing.

Then Kali too with reverence low:
'Where doth in all the world abide
A prince so virtuous or a spouse
so chaste as Nala and his bride?
A boon I grant you—fear no more
from envious Kali ache or ill—
Ask of me what ye will.'

'O Kali!' cried that glorious prince,
'for this one boon my spirit yearns—
When through the circling spheres of time
thine own appointed age[1] returns,
Touch not with thine effulgent sword
the souls that shall in graceful verse
My thralling tale rehearse!'

'When with the circling years return
the centuries of Kali's reign,
The eager hearers of your tale
no act of mine shall e'er restrain'—
So mighty Kali spake and swore
that promise never to betray,
And softly went his way.

Nala and Damayanti are feasted in the palace.

Through golden glades where pollen-tufts
are drowned in pools of honey-dew
Beauty and virtue hand in hand
went Nala and his consort true,
Where Vima led them with their babes,
and feasted them right royally
With rout and revelry.

[1] Kaliyugam, one of the four epochs of time, is the Evil Age, the last of the four ages of the world; it is reckoned as beginning about 300 B.C., and its length is 432,000 years, after which the Golden Age will return.

தேன்நீர் அளித்துஅருகு செந்நெல்கதிர் விளைக்கும்
மாநீர் நிடதத்தார் மன்.

தமயந்தியின் வினா

தானவரை வெல்லத் தரித்தநெடு வைவேலாய்
ஏனைநெறித் தூரம்இனி எத்தனையோ-மானேகேள்
இந்தமலை கடந்(து) ஏழுமலைக்(கு) அப்புறம்மா
விந்தம்எனும் நம்பதிதான் மிக்கு.

சூரியன் உதித்தல்

இக்கங்குல் போக இகல்வேல் நளன்எறிநீர்
செய்க்குஅங்குபாயும் திருநாடு-புக்குஅங்(கு)
இருக்குமா காண்பான்போல் ஏறினான் குன்றில்
செருக்குமான் தேர்வெய்யோன் சென்று.

A master's idle words forgive.'
Thus did Ayodhi's Lord arise
Wounded in heart but not in pride,
mounted his empty car, and rode
To his lake-lined abode.

The Restoration

Nala and Damayanti overwhelmed at the Disappearance.

Before them moved the horsemen brave,
behind the lancers' noble band,
As forth with his sweet spouse he drove,
the lord of that abounding land
Where streams of honey overflow,
to feed the paddy's red-gold glow
From full-blown blossoms flow.

'O thou whose star is strong to slay
a human or a demon foe!'
How far our journey?' cried the queen;
quoth Nala, 'List! my gentle doe!
This mountain passed and seven beyond
shall Vinda-nagar's pile arise
To greet our longing eyes.'

Unresting onward through the night
they drove, and with the day's first beams
They passed the bound of that blest land
of fertile fields and leaping streams,
As o'er the eastern hill in haste
the sun his glowing coursers plied
To view what should betide.

நளன் ஒரு சோலையில் தங்குதல்

மன்றல்இளங் கோதையோடு மக்களும் தானும்ஒரு
வென்றி மணிநெடுந்தேர் மேல்ஏறிச்-சென்றுஅடைந்தான்
மாவிந்தம் என்னும் வளநகரம் சூழ்ந்தஒரு
பூவிந்தை வாழும் பொழில்.

நளன் புட்கரனை வருவித்தல்

மற்றுஅவனுக்(கு) என்வரவு சொல்லி மறுசூதுக்கு
உற்ற பூணையம் உளதுஎன்று-கொற்றவனைக்
கொண்டுஅணைவீர் என்று குலத்தூதரை விடுத்தான்
தண்தெரியல் தேர்வேந்தன் தான்.

புட்கரனது வருகை

மாய நெடுஞ்சூதில் வஞ்சித்த வல்நெஞ்சன்
தூய நறுமலர்ப்பூஞ் சோலைவாய்-ஆய
பெருந்தானை சூழப் பெடைநடையா ளோடும்
இருந்தானைக் கண்டான் எதிர்.

புட்கரன் நளனது நலத்தை வினவல்

செங்கோல் அரசன் முகம்நோக்கித் தேர்ச்சிஇலா
வெங்கோல் அரசன் வினாவினான்-அம்கோலக்
காவல் கொடைவேந்தே காதலற்கும் காதலிக்கும்
யாவர்க்கும் தீதுஇலவே என்று.

நளனும் புட்கரனும் சூதாடுதல்

தீது தருகலிமுன் செய்தனை ஓராதே
யாது பணையம் என இயம்பச்-சூதுஆட
மைஆழி யில்துயிலும் மால்அனையான் வண்மைபுனை
கைஅழி வைத்தான் கழித்து.

Upon that gilded glorious car,
that vasty chariot bright with gems,
To Vinda-nagar's gates they come,
and there his eager course he stems
Within the purlieus of a glade,
for Lakshmi's limbs a flowery bed
About that city spread.

Nala challenges Putkara to another game of dice.

Right worthy heralds then he sent
and bade them greet that mighty king:
'Tell him that for the game of dice
a fitting gage in hand I bring,
That in this arbour I propose
a second tournament today,
And challenge him to play.'

Putkara with malicious glee accepts the challenge.

With malice sweet was memory
as through that sweet fresh-scented wood
Advanced the proud usurper bold
reckless, till face to face he stood
Where Nala sat in royal state,
his children and his queenly bride
And a countless host beside.

Quoth Putkara—and all those years
for Nala's fortune naught cared he—
'Hail! beauteous, bold and bounteous prince!'
(then leered those lips with cruel glee)
'To our two love-birds greeting! Come!
What bodes this brave adventure tell!
You all, I trust, are well?'

Naught recked he that in former days
curst Kali's hand the dice-box gripped,
But straightly bade the play begin.
Then Nala from his finger stripped

நளன் வெற்றி பெறுதல்

அப்பலகை ஒன்றின் அருகுஇருந்தார் தாம்மதிக்கச்
செப்புஅரிய செல்வத் திருநகரும்-ஒப்புஅரிய
வன்தானை யோடு வளநாடும் வஞ்சனையான்
வென்றானை வென்றான் அவ் வேந்து.

தோற்ற புட்கரன் தனது நகர்க்குச் செல்லுதல்

அந்த வளநாடும் அவ்வரசும் ஆங்குஒழிய
வந்த படியே வழிக்கொண்டான்-செந்தமிழோர்
ஏய்ந்த சொல்லால் நளன்என்று போற்று இசைக்கும்
கோவேந்தற்(கு) எல்லாம் கொடுத்து.

நளன் தனது நகரில் புகுதல்

ஏனை முடிவேந்தர் எத்திசையும் போற்றி இசைப்பச்
சேனை புடைசூழத் தேர்ஏறி-ஆனபுகழ்ப்
பொன்நகரம் எய்தும் புரந்தானைப் போல்பொலிந்து
நல்நகரம் புக்கான் நளன்.

நகர மக்களின் மகிழ்ச்சி

கார்பெற்ற தோகையோ கண்பெற்ற வாள்முகமோ
நீர்பெற்(று) உயர்ந்த நிறைபுலமோ-பார்பெற்று
மாதோடு மன்னன் வரக்கண்ட மாநகருக்(கு)
ஏதோ உரைப்பன் எதிர்.

A golden ring, the gift of him[1]
who slept upon the darkling sea,
His golden gage to be.

In one game Putkara loses all he gained before,

One game sufficed; and with delight
the whole august assembly roared
To see the victor vanquished—all
long-festered wrongs to right restored,
Wealth incomputable, cohorts
unnumbered, cities wide-demesned
In one brief hour regained.

and departs to his own place.

For Putkaran there staked and lost
that land of surging source and spring
To him whom Tamil poets true
in sparkling numbers love to sing;
Then all his state and sovereignty
resigning to the victor's claim
Departed as he came.

Nala enters his own city once again, and is rapturously entertained by his adoring subjects.

Then Nala clomb the golden wain
and charioted down the golden ways,
While armèd troops about him thronged
and crownèd warriors sang his praise,
As when great Indra with the gods
returns in radiant majesty
To Amarâvati.[2]

As blue clouds to the thirsty swan,
loved eyes to longing lover's eye,
As water to the thirsty pool—
the answer to a people's sigh
King Nala to his city came;
the rapture of that city fair
To what shall I compare?

[1] Vishnu. [2] The celestial city of Indra.